

TẠP CHÍ

NGÀY NAY

CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA LIÊN HIỆP CÁC HỘI UNESCO VIỆT NAM
ORGAN OF VIETNAM FEDERATION OF UNESCO ASSOCIATIONS

VIETNAM TODAY

MIỄN PHÍ

WWW.NGAYNAY.VN

SỐ 375 + 376 + 377 (2 - 16/5/2024)

70
năm

ĐIỆN BIÊN

Trang sử anh hùng

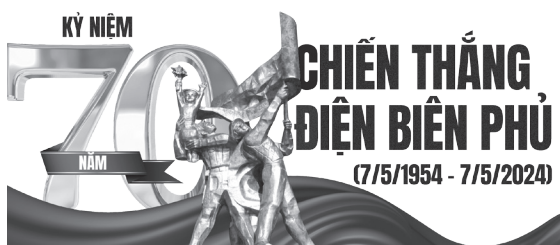
(7/5/1954 - 7/5/2024)

Hoa bùng nổ
trên “lòng chảo”
Điện Biên xưa

Ảnh: Nguyễn Viết

MỪNG 70 NĂM CHIẾN THẮNG ĐIỆN BIÊN PHỦ

“Di sản” chiến dịch trở thành biểu tượng

◉ BẮC HIỆP

Chiến thắng Điện Biên Phủ là thắng lợi của tất cả các dân tộc bị áp bức trên thế giới - Đó là nhận định chung của nhiều đầu báo quốc tế trong những ngày hướng tới kỷ niệm 70 năm chiến thắng “lừng lẫy năm châu” này.

Từ *El Popular* của Đảng Cộng sản Uruguay đăng bài phỏng vấn Đại sứ Việt Nam tại Argentina Ngô Minh Nguyệt.

Phong trào giải phóng dân tộc của Việt Nam nhận được sự ủng hộ của nhiều bạn bè quốc tế. Nguồn: AFP

Nguồn cảm hứng cho các nước thuộc địa

Cuối tháng 4/2024, tờ *Ambito Internacional* của Argentina đã đăng tải bài bình luận về chiến thắng Điện Biên Phủ. Tác giả khẳng định chiến dịch này không chỉ có ý nghĩa to lớn đối với nhân dân Việt Nam mà còn là nguồn cổ vũ, nguồn cảm hứng mạnh mẽ đối với các nước thuộc địa khác trên thế giới trong hành trình chống quân xâm lược, giành độc lập. Tờ báo này cũng nêu bật tinh thần dũng của quân và dân Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, đứng đầu là Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Ngày 7/5/1954 đánh dấu bước ngoặt trong cuộc đấu tranh của nhân dân Việt Nam chống ách đô hộ của thực dân Pháp, khi lực lượng Việt Minh dưới sự lãnh đạo của Đại tướng Võ Nguyên Giáp đã kết

“Đến nay, sự kiện này mới chỉ được các chính trị gia, nhà ngoại giao và những người lớn tuổi nhớ đến và tôi nghĩ cần phải mở rộng phạm vi ảnh hưởng của sự kiện để thu hút giới trẻ.

Giáo sư Journoud

thúc thắng lợi chiến dịch Điện Biên Phủ. Tờ báo nhấn mạnh, chiến thắng Điện Biên Phủ cho thấy một quốc gia nghèo cũng có thể đánh bại đối thủ có tiềm lực kinh tế và quân sự mạnh hơn, nhờ sự lãnh đạo của một Đảng có đường lối và chiến lược đúng đắn. Di sản của chiến dịch Điện Biên Phủ cùng với những thắng lợi chống giặc ngoại xâm sau này đã đưa Việt Nam trở thành biểu tượng của lòng dũng cảm, sẵn sàng chiến đấu và hy sinh vì sự nghiệp giải phóng dân tộc.

Trong khi đó, các trang điện tử *Reporte Asia*, *Resumen Latinoamericano* và *ABC Mundial* của Argentina và trang *El Popular* của Đảng Cộng sản Uruguay đăng bài phỏng vấn Đại sứ Việt Nam tại Argentina Ngô Minh Nguyệt.

Trong số báo ra ngày 23/4, tờ *Resumen Latinoamericano* nhấn mạnh chiến thắng Điện

Biên Phủ đánh dấu thất bại tối tệ nhất của chủ nghĩa thực dân.

Tờ báo dẫn lời Đại sứ Ngô Minh Nguyệt khẳng định vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh trong công cuộc kháng chiến toàn dân, tập hợp khối đại đoàn kết dân tộc, phát huy cao độ tinh thần yêu nước, chủ nghĩa anh hùng cách mạng để làm nên chiến thắng Điện Biên Phủ. Trong cuộc kháng chiến trường kỳ, gian khổ, nhân dân Việt Nam đã nhận được sự ủng hộ mạnh mẽ, sự giúp đỡ quý báu của các nước xã hội chủ nghĩa anh em, nhận được sự ủng hộ của nhân dân các dân tộc bị áp bức ở châu Á, châu Phi và Mỹ Latinh, đặc biệt là liên minh chiến đấu giữa ba nước Đông Dương và phong trào đấu tranh của nhân dân tiến bộ trên thế giới, trong đó có nhân dân tiến bộ Pháp.

Tại Ý, báo *L'Unione Sarda* cũng có bài viết ca ngợi tinh thần chiến đấu anh dũng, sẵn sàng hy sinh, quyết tâm bảo

vệ nền độc lập dân tộc của nhân dân Việt Nam trong thời kỳ này. Với tựa đề “Việt Nam, bài học vẫn còn áp dụng tới ngày nay”, tác giả Antonio Barracca đã ca ngợi Việt Nam, một quốc gia nghèo chủ yếu làm nông nghiệp, nhưng lại có sức mạnh có thể hai lần đánh bại quân đội của hai cường quốc Pháp và Mỹ.

Câu chuyện về một đất nước nhỏ bé nhưng vô cùng anh dũng, kiên cường đã được lột tả qua lời kể về một chuyến thăm tới Việt Nam của tác giả chỉ vài năm sau khi chiến tranh kết thúc. “Khi ấy, Hà Nội vẫn chỉ là một thành phố nông nghiệp, với rất ít ánh đèn chiếu sáng cùng những con phố với vài bóng người đi xe đạp. Toàn bộ những kiến trúc, những tòa nhà quan trọng đều được xây dựng từ thời kỳ Pháp thuộc...”, tác giả Barracca chia sẻ.

Lời trần tình của một cựu binh

Phát biểu tại buổi tọa đàm về sự kiện Điện Biên

Phủ hồi đầu tháng 4/2024, ông Pierre Journoud, Giáo sư Lịch sử đương đại tại Đại học Paul-Valéry Montpellier 3 bày tỏ mong muốn sẽ có nhiều bạn trẻ, cả sinh viên và học sinh, quan tâm tới sự kiện này, cũng như quan tâm tới các cuộc đàm phán để dẫn đến Hiệp định hòa bình Geneva kết thúc cuộc chiến tranh Đông Dương. “Cho đến nay, sự kiện này mới chỉ được các chính trị gia, nhà ngoại giao và những người lớn tuổi nhớ đến và tôi nghĩ cần phải mở rộng phạm vi ảnh hưởng của sự kiện để thu hút giới trẻ”, Giáo sư Journoud cho biết.

Cuộc tọa đàm đã đề cập đến mọi khía cạnh của cuộc chiến, không chỉ giới thiệu diễn biến chiến dịch Điện Biên Phủ mà còn đề cập đến nỗi đau thất bại của những cựu chiến binh Pháp, cả sự hòa nhập không hề dễ dàng của họ với cuộc sống đời thường sau khi trở về. Buổi tọa đàm cũng là dịp để chia sẻ những kỷ ức về sự trở lại

Điện Biên Phủ đưa Việt Nam của lòng dũng cảm

Bài viết với tựa đề “Việt Nam, bài học vẫn còn áp dụng tới ngày nay” được đăng tải trên L’Unione Sarda.

Báo ABC Mundial đăng tải bài viết nhân kỷ niệm 70 năm chiến thắng Điện Biên Phủ.

của những người lính Pháp ở chiến trường xưa, cũng như tình yêu mà họ dành cho đất nước Việt Nam, cùng khát vọng xích lại gần nhau và hướng tới sự hòa hợp của hai dân tộc.

Là một cựu chiến binh có mặt ở Điện Biên Phủ cho đến khi kết thúc trận đánh, ông William Schilardi chia sẻ nỗi đau mà ông phải chịu đựng khi còn là một thanh niên 20 tuổi tham chiến tại Điện Biên Phủ. Ông đã bị thua, bị thương, bị bắt và có cuộc sống không mấy dễ chịu khi trở về Pháp. “Tôi đã có 5 tháng tham gia chiến dịch, trải qua 56 ngày đêm cực kỳ khốc liệt. Đến ngày 7/5, tôi bị thương và bị bắt... Đó là nỗi đau khổ mà tôi phải chịu đựng khi mới 20 tuổi. Khi trở về, tôi từng sống trong cảm giác rất nặng nề, vị cựu binh hồi tưởng.

William Schilardi cho biết ông đã quay trở lại Việt Nam đến 4 lần sau đó, và luôn cảm nhận được sự thay đổi kỳ diệu ở đất nước này. “Dân tộc của các bạn làm tôi phải

suy ngẫm. Các bạn rất vui vẻ, luôn thấy cuộc sống có ý nghĩa và hài lòng với hiện tại. Điều này khiến tôi cũng phải xem lại chính mình. Tôi đã từng đau đớn, nhưng bây giờ tôi cũng đã tha thứ cho chính mình”, ông Schilardi nói.

Góp phần vẽ lại bản đồ thế giới

Đánh giá về ý nghĩa của chiến thắng Điện Biên Phủ đối với phong trào giải phóng dân tộc trên thế giới tại thời điểm đó, nhà sử học người Anh John Callow khẳng định chiến thắng Điện Biên Phủ đã phá vỡ sự thống trị thuộc địa của phương Tây (dù là về quân sự, văn hóa hay kinh tế) và mở ra tầm nhìn giải phóng dân tộc cho các dân tộc trên toàn cầu.

Là tác giả của nhiều tác phẩm về chính trị, lịch sử

“

Những người đàn ông và phụ nữ trong hàng ngũ quân đội không khác biệt với nhân dân mà là một phần quan trọng của nhân dân. Họ chiến đấu vì lý tưởng, tự do, vì sự đoàn kết dân tộc và vì một tương lai xã hội chủ nghĩa.

Ông Callow

và văn hóa cận đại, nhà sử học John Callow đã dành nhiều năm nghiên cứu về Chủ tịch Hồ Chí Minh. Theo vị cựu Giám đốc Trung tâm lưu trữ, Bảo tàng Thư viện Marx tại London, chiến thắng Điện Biên Phủ là nguồn cảm hứng trực tiếp cho những chiến sĩ đấu tranh chống lại thực dân Pháp ở Bắc Phi, khơi dậy phong trào kháng chiến ở Algeria và đưa ra chiến lược chính trị kết hợp quân sự, giúp cung cấp thông tin cho Cách mạng Cuba và các cuộc đấu tranh của phong trào giải phóng Frelimo ở Mozambique và nhóm MK (hay còn gọi là Ngọn giáo quốc gia) ở Nam Phi thời kỳ phân biệt chủng tộc. Một mặt, chiến thắng Điện Biên Phủ chứng minh với tầng lớp cai trị của các cường quốc thuộc địa cũ như Anh, Pháp,

Bồ Đào Nha và Bỉ, rằng cán quân sự đã thay đổi và họ không thể nắm giữ cũng như giành lại các đế chế, các hình thức thống trị, bóc lột mà họ từng thực hiện trước Chiến tranh Thế giới thứ 2. Mặt khác, chiến thắng truyền cảm hứng hành động cho nhiều thế hệ những người đấu tranh cho tự do như Ben Bella, Samora Machel, Che Guevara, Angela Davis, Thomas Sankara và Chris Hani.

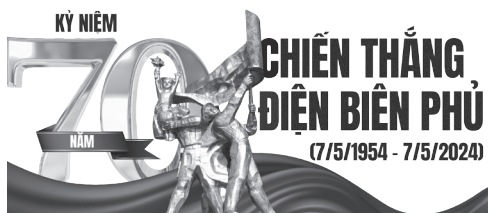
Ông Callow cho rằng, chiến thắng Điện Biên Phủ góp phần vẽ lại bản đồ thế giới và “sắp xếp” lại quyền lực kinh tế, chính trị trên toàn cầu trên cơ sở công bằng hơn.

Bàn về sự phát triển của Quân đội nhân dân Việt Nam kể từ khi thành lập vào năm 1944, nhà sử học người Anh cho rằng sự ra đời của Việt Minh với tư cách là một Quân đội nhân dân thể hiện tinh thần đấu tranh và hy vọng của toàn dân tộc, đặt nền móng cho những thành công sau này của Quân đội nhân dân Việt Nam. “Những người đàn

ông và phụ nữ trong hàng ngũ quân đội không khác biệt với nhân dân mà là một phần quan trọng của nhân dân. Họ chiến đấu vì lý tưởng, tự do, vì sự đoàn kết dân tộc và vì một tương lai xã hội chủ nghĩa mang lại phẩm giá, bình đẳng và công lý cho tất cả mọi người”, ông Callow nói.

Theo nhà sử học này, đây chính xác là điều mà các chỉ huy Pháp như tướng Navarre và đại tá De Castries không hiểu được. “Họ không thể tưởng tượng được sự kết hợp giữa sức mạnh và lòng nhân đạo đã tạo nên Quân đội Nhân dân Việt Nam”, ông Callow cho biết. Chính điều này đã giúp Việt Nam giành chiến thắng trước thực dân Pháp và đế quốc Mỹ.

Đánh giá về thành tựu của Việt Nam, nhà sử học John Callow khẳng định, mặc dù đối mặt với nhiều thách thức lớn, Việt Nam vẫn là “ngọn hải đăng” cho các quốc gia đang phát triển, cũng giống như thời kỳ sau chiến thắng Điện Biên Phủ. ●

Với Đại tá Nguyễn Hữu Tài, nguyên Chủ nhiệm Chính trị Trung đoàn 209, Đại đoàn 312, Chiến thắng Điện Biên Phủ (7/5/1954) là chiến thắng vĩnh cửu của quân đội nhân dân Việt Nam.

Đó là lần đầu tiên, Việt Nam chiến thắng một đội quân có sức mạnh lớn, lực lượng lớn. Địch xây dựng Điện Biên Phủ trở thành một chiến lũy bất khả xâm phạm. Với ý chí và quyết tâm chiến thắng, quân ta đã tiêu diệt hoàn toàn cứ điểm Điện Biên Phủ, bắt sống toàn bộ tướng lĩnh địch. Chiến thắng Điện Biên Phủ vang dội khắp năm châu, thay đổi thế trận trên bàn ngoại giao, buộc địch phải ký hiệp định chấm dứt chiến tranh, lập lại hoà bình ở Việt Nam...

Chiến thắng Him Lam mở cánh cổng sắt “bất khả xâm phạm” vào cứ điểm Điện Biên Phủ

Đại tá Nguyễn Hữu Tài (nguyên Chủ nhiệm Chính trị Trung đoàn 209, Đại đoàn 312, hiện sống tại phố Điện Biên Phủ, phường Điện Biên, quận Ba Đình, Hà Nội) cho biết, ông may mắn được chứng kiến nhiều sự kiện lịch sử trọng đại của đất nước: Cách mạng tháng Tám năm 1945, Chiến thắng Điện Biên Phủ, Ngày Tiếp quản Thủ đô (10/10/1954) và ngày Giải phóng miền Nam thống nhất đất nước (30/4/1975). Trong đó, có 142 ngày đêm hành quân, lao động, chiến đấu không mệt mỏi ở Chiến dịch Điện Biên Phủ năm 1954.

Ở tuổi 95, Đại tá Nguyễn Hữu Tài vẫn rất mạnh khỏe, minh mẫn. Đã 70 năm trôi qua nhưng kỷ ức về những ngày tháng hào hùng vẫn như cuốn phim rõ nét, tươi nguyên trong tâm trí của ông. Đại tá Nguyễn Hữu Tài kể lại, trước đó, địch liên tục rải truyền đơn bịa đặt chuyện “chính ủy đại đoàn đã về đầu hàng quốc gia”. Chúng còn nêu rõ: “Cụm cứ điểm Him Lam là một cánh

Một số ảnh tư liệu về chiến thắng Điện Biên Phủ của Trung tâm Lưu trữ quốc gia III thuộc Cục Văn thư Lưu trữ nhà nước.

Nên vành hoa đỏ, nên thiên sử vàng

◉ HỒNG NHUNG

cổng sắt không ai có thể bước vào, đây giống như một cối xay thịt” và tuyên bố hùng hồn “Các anh đừng tấn công vào Him Lam, các anh sẽ thất bại”... nhằm làm lung lay ý chí, tinh thần và tâm lý các chiến sỹ quân đội ta.

Ban đầu, quân ta thực hiện theo phương châm đánh nhanh, giải quyết gọn. Trung đoàn 209 nhận lệnh kéo 12 khẩu pháo thọc sâu vào căn cứ địa của địch để bắt sống tướng Đờ - Cát (De Castries). Sau gần 7 tuần ngày đêm kéo pháo và bộ đội đã sẵn sàng xung kích thì bất ngờ đơn vị nhận được lệnh phải kéo pháo ra. Lúc đó, chiến sỹ đã bắt đầu thấy hụt hẫng... bởi việc kéo pháo vào đã mất đến 4-5 ngày. “Vào thời điểm này, sức người có hạn, đường đã mòn, cây ngụy trang đã khô, dễ bị trinh sát địch phát hiện. Cứ nghĩ đến chuyện phải kéo pháo ra, trong tâm trí các anh em ít nhiều cũng đã hoang mang. Cùng lúc quân Pháp rải

Đại tá Nguyễn Hữu Tài nhắc lại cho người trẻ nhớ những kỷ niệm hào hùng của chiến thắng Điện Biên Phủ.

truyền đơn rêu rao “sẵn sàng nghênh đón” như thách thức quân đội Việt Minh”, Đại tá Nguyễn Hữu Tài cho biết.

Với sự chỉ đạo tài tình của Đại tướng Võ Nguyên Giáp, toàn chiến dịch chuyển sang thực hiện phương châm “đánh chắc, thắng chắc”. Lúc này, công việc chuẩn bị chiến đấu thật gian khổ, vất vả, làm đường, kéo pháo và nhất là xây dựng trận

địa, đào giao thông hào suốt ngày đêm. Mọi người rất mệt mỏi và chỉ háo hức mong chờ ngày nổ súng.

Nhưng có lẽ chưa có trận đánh nào mà tính đến thời điểm đó lại được chuẩn bị kỹ càng, nghiên cứu tỉ mỉ, cẩn thận như trận đánh Him Lam. Cán bộ chỉ huy từ trung đoàn đến các tiểu đội ngày đêm, liên tục bám địch, nghiên cứu địa hình và cách bố trí công sự

của địch. Các đại đội triển khai lễ xuất kích giản dị và trang nghiêm đọc các giao thông hào. Sau khi đọc thư của Bác Hồ và lệnh động viên của Đại tướng, Tổng Tư lệnh Võ Nguyên Giáp, chỉ huy trung đoàn đã giao lá cờ “Quyết chiến quyết thắng” của Bác Hồ cho Tiểu đội trưởng Trần Can, yêu cầu phải thi đua với các đơn vị bạn để cầm lá cờ đầu tiên lên cứ điểm 3 Him Lam.

Đêm 13/3/1954, quân ta đã trút từng trận pháo kích vào đồn địch, mở màn chiến dịch đánh chiếm các cụm cứ điểm Him Lam. Pháo ta dội vào 4 điểm là sân bay, sở chỉ huy của địch, trận địa pháo của địch và vị trí quân ta đang đánh. Các trung liên, đại liên của quân đội ta nhằm bắn vào các lỗ châu mai để địch không thể phản kháng được.

“Lần đầu tiên, trong lễ xuất kích có đội văn công xung kích của Tổng cục Chính trị đã chuẩn bị sẵn ở ngã ba chiến hào, với đàn phong cầm

xung kích đã vượt lên, qua cửa mở đánh chiếm thành công lô cốt đầu cầu.

Ngay trong đêm đó, đại úy chỉ huy và tướng thông tin của Pháp đã chết dưới trận pháo của quân ta. Anh hùng lực lượng vũ trang Trần Can xung kích đã cầm cờ quyết chiến quyết thắng lên nóc sở chỉ huy của địch. Lá cờ chiến thắng của ta phấp phới tung bay trên cứ điểm 3 là lá cờ chiến thắng đầu tiên của Chiến dịch Điện Biên Phủ.

Cứ điểm Him Lam là một trong những cứ điểm mạnh nhất trong các cứ điểm phía bắc, sau khi chiếm cứ điểm Him Lam, ta đã mở toang cánh cửa để lấy đà đánh vào các cao điểm phía Đông bao gồm các cứ điểm đồi D, C, A, A1.

Bắt tướng Đờ - Cát, quân ta reo hò chiến thắng

Đại tá Tài cho biết, từ ngày 15/12/1953 bắt đầu hành quân đến trận đánh cuối cùng ngày 7/5/1954, Trung đoàn 209 đã trải qua 142 ngày đêm hành quân, chiến đấu liên tục. Gần 5 tháng lao động chiến đấu cực kỳ vất vả, gian khổ từ làm đường, kéo pháo đến đào chiến hào, xây dựng trận địa dưới mưa bom, bão đạn của địch. Sau trận đánh ngày 13/3/1954 giành chiến thắng oanh liệt ở Him Lam, mở cánh cửa sắt mà địch huênh hoang là bất khả xâm phạm, các chiến sĩ tiếp tục trải qua 55 ngày đêm chiến đấu liên tục, đánh thắng 3 trận lớn. Ngày 30/3, Trung đoàn đã tiêu diệt cứ điểm D1, trên dãy cao điểm phía đông. Tổ chức phòng ngự trên đồi D1 từ ngày 30/3 đến ngày 1/5/1954,

vang lên những lời ca hùng tráng: “Diệt phát xít, chiến sĩ Việt Nam...”. Tiếng hát vang lên như thúc giục các chiến sĩ tiến ra chiến trường. Nhiều người vừa reo hò xông lên, vừa hát theo lời ca bài Chiến sĩ Việt Nam: “Là trang nam nhi quyết chiến sa trường. Sống thác coi thường, mong xác trong da ngựa bọc thân thể trai”. “Cảnh tượng xuất quân hùng tráng chưa từng có”, Đại tá Nguyễn Hữu Tài nhớ lại.

Kết quả của việc chuẩn bị chiến trường kỹ lưỡng nên toàn đơn vị tiến vào chiếm lĩnh trận địa mà không bị sát thương. Trong khi đó, các loại pháo cối, ĐKZ, các khẩu đại liên, trung liên của toàn trung đoàn đều ngắm bắn rất chính xác và các hỏa điểm của địch. Chưa đầy 10 phút sau, đơn vị bọc phá báo cáo đã mở xong cửa, dọn đường cho lực lượng xung kích tiến lên. Khoảng 17h40 phút, lệnh xung phong được phát ra. Từ sở chỉ huy, Đại tá Nguyễn Hữu Tài nhìn rõ đội

“Chúng em hiểu, để có được ngày hôm nay, các thế hệ cha ông như Đại tá Nguyễn Hữu Tài đã nêu cao tinh thần yêu nước, quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh, để giành độc lập, tự do và thống nhất đất nước. Chúng em luôn tự hào và nhận thức rõ trách nhiệm và nghĩa vụ của mình, tích cực không ngừng rèn luyện, lao động và học tập để trang bị kiến thức, hoàn thiện nhân cách, tu dưỡng phẩm chất theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Chủ tịch Hồ Chí Minh, trở thành công dân tốt cho xã hội”, em Nguyễn Hữu Huân cho biết.

Trung đoàn đã đánh lui nhiều đợt phản kích của địch, giữ vững trận địa.

Để chuẩn bị sẵn sàng cho đợt tổng công kích, quân đội ta đã cố thủ 1 tấn bom trong lòng đất ngay dưới cụm cứ điểm của địch và phải đánh các vị trí 505A, 505B, 506, 507 nằm trong cụm cứ điểm. Trong đợt phản công thứ ba của chiến dịch, ngày 1/5/1954, Trung đoàn đã tiêu diệt cứ điểm 505 và 505A ở khu trung tâm phòng ngự Mường Thanh của địch.

Trận tiến công cứ điểm 507 vượt qua cầu Mường Thanh, bắt sống tướng Đờ Cát và toàn bộ tham mưu tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ là trận đánh cuối cùng có nhiều khó khăn, phức tạp, đồng thời là chiến thắng vang dội nhất của Trung đoàn 209, để lại nhiều kỷ niệm sâu sắc khó quên đối với ông cũng như những người tham gia trực tiếp sự kiện vẻ vang này trong suốt cuộc đời mình.

“Đó là vào thời điểm đầu tháng Năm, khi nghe thấy tiếng của tên lửa hỏa tiễn H6 và tiếng nổ 1 tấn bom thì chúng tôi đồng loạt tấn công. Đêm 6/5, trung đoàn 209 đã không đánh chiếm được điểm 507 do sau tiếng nổ của 1 tấn bom, dây thép gai đã bùng nhùng chắn lối tiến công quân đội ta... Ngay

sáng 7/5, trong cuộc họp bị kiểm điểm, là một chủ nhiệm chính trị trung đoàn, tôi đã đề nghị lên sư đoàn cho Trung đoàn 209 được tiếp tục đánh ban ngày vào vị trí 507 và đề nghị chỉ viện thêm 200 viên đạn...”, nguyên Chủ nhiệm chính trị Nguyễn Hữu Tài bồi ngùi nhớ lại.

Hai giờ chiều cùng ngày, sau một loạt pháo cắt dây thép gai và đột phá cứ điểm 507, đơn vị đã tấn công thành công, sau khi chiếm được các vị trí quan trọng, quân địch đã kéo cờ trắng ra đầu hàng.

Đại tá Nguyễn Hữu Tài tiếp lời: Ngay sau đó, 5 giờ chiều có lệnh “đồng loạt tiến công, không chờ đến tối”, Anh hùng lực lượng vũ trang Tạ Quốc Luật (đại đội trưởng đại đội 360, tiểu đoàn 130) cùng đồng đội đã xông vào sở chỉ huy bắt sống tướng Đờ - Cát. Lúc này các chiến sĩ quân đội ta hăng hái cùng hô khẩu hiệu “Nếu không đánh thắng trận này, chúng tôi không về”, bắn súng chỉ thiên reo hò trong chiến thắng...

Đại tá Nguyễn Hữu Tài nhớ lại: Những lính Pháp cuối cùng đã giơ cao tay ra hàng. Dù bị bắt nhưng các tù binh Pháp cũng reo hò ăn mừng “Hết chiến tranh rồi”, “Không còn tiếng súng nữa”; “Kết thúc chiến tranh rồi”..., vì họ đã sống sót...

“Đây là ấn tượng lớn nhất trong Chiến dịch Điện Biên Phủ mà tôi không bao giờ quên được”, Đại tá Nguyễn Hữu Tài nói.

Chiến thắng vinh cửu của nhân dân Việt Nam

Chiến thắng Điện Biên Phủ là một thiên sử vàng đã được ghi vào lịch sử dân tộc như một Bạch Đằng, một Chi Lăng, hay một Đống Đa của thế kỷ 20. Đại tá Nguyễn Hữu Tài đánh giá bài học chống tư tưởng hữu khuynh trên

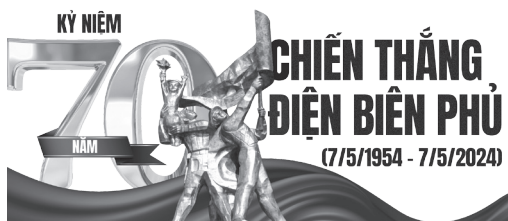
mặt trận cùng với quyết định chuyển hướng đánh nhanh sang đánh chắc là hai yếu tố then chốt đảm bảo thắng lợi trên chiến trường. Bài học đó ông cùng đồng đội khắc ghi suốt đời, mang theo cả vào cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước.

Sau Chiến dịch Điện Biên Phủ, Đại tá Nguyễn Hữu Tài tiếp tục công tác trong quân đội, đồng thời kết hôn và có hai con. Đến năm 1966, với cương vị Phó chính uỷ Bộ Tư lệnh Pháo binh Miền, ông tiếp tục cuộc trường chinh vào chiến trường miền Nam chiến đấu, chống Mỹ cứu nước. Trong giai đoạn cuối cùng của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, ông được đảm nhận nhiệm vụ chỉ đạo công tác vận chuyển lương thực, vũ khí, chuẩn bị cho chiến dịch năm 1972 tại Bình Long. Sau chiến thắng Lộc Ninh năm 1972, ông được giao nhiệm vụ chỉ huy đơn vị quản lý giáo dục hàng nghìn tù binh nguy.

Sau hiệp định Paris, tháng 1/1973, ông lại được đón anh em chiến sĩ bị địch giam cầm ở nhà tù Phú Quốc trở về đơn vị... Sau này, hoà bình lập lại, ông tiếp tục tham gia công tác thể dục thể thao, tham dự nhiều đại hội thể dục thể thao trong nước và quốc tế, được đến nhiều nước châu Á, châu Âu và châu Mỹ La tinh...

Nguyễn Hữu Huân, sinh năm 2003, hiện đang là sinh viên Đại học Quốc gia Hà Nội cho biết, khi được nghe Đại tá Nguyễn Hữu Tài kể chuyện về chiến dịch Điện Biên Phủ, em vô cùng xúc động và tự hào.

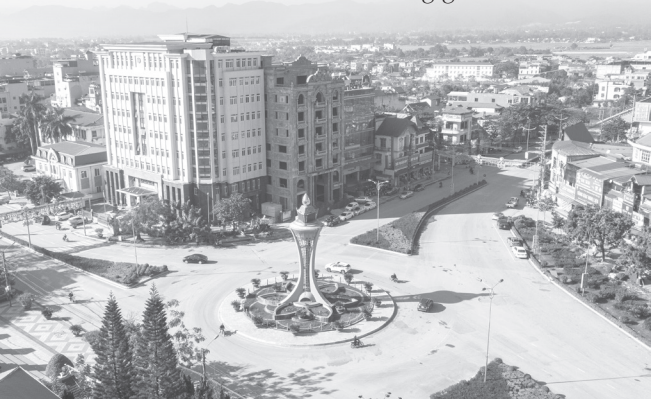
“Chúng em hiểu, để có được ngày hôm nay, các thế hệ cha ông như Đại tá Nguyễn Hữu Tài đã nêu cao tinh thần yêu nước, quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh, để giành độc lập, tự do và thống nhất đất nước. Chúng em luôn tự hào và nhận thức rõ trách nhiệm và nghĩa vụ của mình, tích cực không ngừng rèn luyện, lao động và học tập để trang bị kiến thức, hoàn thiện nhân cách, tu dưỡng phẩm chất theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Chủ tịch Hồ Chí Minh, trở thành công dân tốt cho xã hội...”, em Huân nói.●

Hoa bùng nổ trên

○ AN CHI

Tròn 70 năm Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ (7/5/1954 - 7/5/2024), vượt qua những hoang tàn đổ nát của chiến tranh, nơi khốc liệt nhất của trận đánh năm xưa giờ là một thành phố trẻ - thành phố Điện Biên Phủ (tỉnh Điện Biên) đang vươn dậy mạnh mẽ như “con tàu với cánh buồm căng gió”...

Thành phố Điện Biên Phủ đang ngày càng thay da đổi thịt. Ảnh: An Chi.

Dịu dàng hoa ban và những homestay tuyệt đẹp

Những ngày cuối tháng Tư, đầu tháng Năm, nhiều cựu chiến binh trở về thăm chiến trường Điện Biên Phủ không khỏi bồi hồi khi chứng kiến sự thay da đổi thịt của thành phố Điện Biên Phủ hôm nay. Khắp các nẻo đường, hoa ban đua nở, cờ đuôi nheo phấp phới bay trên các tuyến phố. “Lòng chảo” Điện Biên năm xưa giờ đã khoác một chiếc áo mới mang sắc màu hiện đại, đô thị hóa.

Nơi khốc liệt nhất của trận đánh lịch sử 70 năm trước giờ đã là một thành phố năng động với những địa danh ghi dấu chiến thắng chói lọi của dân tộc. Giữa thành phố khang trang, hàng ngàn du khách vẫn rung rung xúc động, cảm nhận rõ hào khí “Điện Biên Phủ lấy lòng” vọng về

“

Thời gian tới, để đạt mục tiêu tăng trưởng GRDP năm 2024 trên 10,5%, UBND tỉnh sẽ tiếp tục tập trung chỉ đạo thực hiện đồng bộ, quyết liệt, hiệu quả các nhiệm vụ, giải pháp theo các nghị quyết, kết luận của Đảng, Quốc hội, Chính phủ và chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ...

Ông Lê Thành Đô

trên những con phố mang tên: Võ Nguyên Giáp, Tô Vĩnh Diện, Phan Đình Giót, Bế Văn Đàn, Đường 7 tháng 5... cùng hàng chục con phố mang tên tuổi những anh hùng của trận chiến khốc liệt năm xưa. Gần đây nhất, trong không khí hào hùng Kỷ niệm đại thắng 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã về thành phố Điện Biên Phủ, dự lễ gắn biển tuyến đường mang tên cố Thủ tướng Phạm Văn Đồng và con đường mang tên người anh hùng Nguyễn Ngọc Bảo.

Những ngày này, thành phố Điện Biên Phủ trở nên sôi động, rực rỡ hơn hẳn. Từng dòng người khắp mọi miền đổ về mảnh đất anh hùng để tưởng nhớ, tri ân sự hi sinh anh dũng của quân và dân ta. Thời tiết nóng hầm hập của “lòng chảo” Điện Biên không ngăn được bước chân từng đoàn khách du lịch đến với các điểm di tích lịch sử. Từ Bảo tàng chiến thắng Điện Biên Phủ đến các nghĩa trang liệt sỹ; rồi qua hầm chỉ huy

kiên cố của cứ điểm Đồi A1, thăm Tượng đài Chiến thắng Điện Biên Phủ, hầm chỉ huy chiến đấu của Đại tướng Võ nguyên Giáp, nơi làm việc của Ban Thông tin chiến dịch Điện Biên Phủ...

Dấu tích một thời chiến tranh khốc liệt vẫn còn đó nhưng nhịp sống hôm nay đã sang trang mới. Chạy xe chậm chậm quanh thành phố mới cảm nhận hết làn gió mới nơi tận cùng Tây Bắc này. Một thành phố trẻ với quảng trường lòng gió, sân vận động menh mông, bảo tàng Chiến thắng Điện Biên Phủ có quy mô hoành tráng. Phù điêu, công viên, nhà cao tầng, những khu đô thị trẻ đồng đúc, hệ thống chiếu sáng rực rỡ, xe cộ tấp nập...

Mới mẻ nhất là những khu nhà homestay mọc lên ngày càng nhiều, không chỉ trong lòng thành phố. Homestay là mô hình nghỉ dưỡng cộng đồng cùng ăn, cùng ở và cùng sinh hoạt với người dân bản địa. Về Điện Biên mùa này, homestay nào cũng đông khách, từ Homestay Mường Then (bản Ló, xã Thanh Luông, huyện Điện Biên) đến Homestay Phương Đức (bản Che Cẩn, xã Mường Phăng), Homestay

“lòng chảo” Điện Biên xưa

Mường Khoe (bản Bua 1, xã Ảng Tở, huyện Mường Ảng)... Điện Biên thực sự làm say lòng du khách với mật ong ngon lành, những homestay tuyệt đẹp, với cánh đồng rau sạch ở Mường Thanh rộng ngút, những bản tái định cư ở Tòa Chùa đẹp như tranh vẽ.

Lãnh đạo Sở Văn hóa - Thể thao và Du lịch tỉnh Điện Biên chia sẻ, ngoài việc phát huy giá trị cụm di tích lịch sử Điện Biên Phủ, phục dựng và phát triển nhiều loại hình văn hóa, nghệ thuật độc đáo, như lễ hội hoa Ban, phục dựng nghệ thuật hát then Thái, lễ hội đua thuyền đuôi én, lễ hội Thành Bản phủ gắn với truyền thống cộng đồng của 19 dân tộc anh em... ngành du lịch Điện Biên còn khuyến khích, hỗ trợ doanh nghiệp, người dân phát triển thêm loại hình du lịch cộng đồng Homestay, việc phát triển hình thức du lịch cộng đồng Homestay là định hướng phát triển của tỉnh Điện Biên, nhằm thu hút du khách trong và ngoài nước đến mảnh đất Điện Biên để trải nghiệm những nét văn hóa đặc sắc của đồng bào các dân tộc nơi đây.

Nỗ lực giữ tốc độ tăng trưởng “hai con số”

Cách đây 32 năm, ngày 18/4/1992, Hội đồng Bộ trưởng đã ban hành Quyết định số 130/QĐ-HĐBT, thành lập thị xã Điện Biên Phủ thuộc tỉnh Lai Châu (nay là Điện Biên). Đến năm 2003, thị xã được công nhận là đô thị loại III và chính thức trở thành thành phố trực thuộc tỉnh.

Năm 2024, Điện Biên Phủ đã thực sự có những thành tựu nổi bật. Bộ mặt đô thị thay đổi nhanh chóng với các dự án quan trọng như Đường 60m, Hạ tầng kỹ thuật khung dọc trục đường 60m, Chương trình đô thị miền núi phía Bắc, những điểm tái định cư đã hoàn thành và đưa vào sử dụng. Với tốc độ tăng trưởng nổi bật “hai con số” (trên 10%) kể từ hơn chục năm qua, Điện Biên nhanh chóng xếp thứ hạng 2 khu vực trung du và miền núi phía Bắc.

Số liệu của UBND tỉnh Điện Biên trong quý I/2024 cho thấy, kinh tế Điện Biên tiếp tục tăng trưởng và phát triển, các chỉ tiêu phát triển kinh tế, xã hội cơ bản đều đạt, vượt so với kế hoạch. Tổng sản phẩm GDP quý I/2024 trên toàn tỉnh ước tăng 6,07% so với cùng kỳ năm trước (xếp thứ 2/8 tỉnh khu vực Tây Bắc, xếp thứ 25/63 tỉnh, thành). Trong đó, khu vực nông, lâm nghiệp, thủy sản đạt 306,55 tỷ đồng, tăng 2,74%. Khu vực công nghiệp và xây dựng đạt 660,08 tỷ đồng, tăng 9,66%. Khu vực dịch vụ đạt 1.957,99 tỷ đồng, tăng 5,46% so với cùng kỳ năm trước.

Đáng kể nhất là bước phát triển nhanh chóng của ngành du lịch. Với việc tổ chức thành công Lễ hội hoa Anh đào, Khai mạc Năm du lịch Quốc gia Điện Biên 2024 và Lễ hội hoa

Ảnh: An Chi.

Ban 2024 cùng các hoạt động trong chuỗi sự kiện hướng tới Kỷ niệm 70 năm chiến thắng Điện Biên phủ, tổng lượng khách du lịch về Điện Biên trong quý I đạt 440.600 lượt, tăng 1,46 lần so với cùng kỳ năm trước, tổng thu từ hoạt động du lịch đạt 777 tỷ đồng, tăng 1,48 lần so với kế hoạch.

Mảnh đất lịch sử nằm ở chốn thượng du Tây Bắc với đường biên giới giáp Lào và Trung Quốc đang nỗ lực để thúc đẩy hơn nữa kinh tế, xã hội phát triển. Đời sống của 19 dân tộc anh em cùng nhau sinh sống trên địa bàn tỉnh (Mông, Thái, Kinh...) đang dần đổi khác. Tuy nhiên, công tác xóa đói, giảm nghèo cũng như hàng loạt khó khăn về kinh tế - xã hội, đặc biệt là an ninh quốc phòng vẫn là thách thức lớn với Điện Biên trong nhiều năm qua. Không thể phủ nhận, Điện Biên vẫn là tỉnh còn rất nhiều khó khăn ở khu vực miền núi phía Bắc.

Ông Lê Thành Đô, Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên cho biết: Thực tế, tốc độ tăng trưởng kinh tế quý I năm 2024 chưa đạt kế hoạch, thấp hơn kịch bản đã dự kiến

3,9%. Tỷ lệ giải ngân 3 tháng đầu năm chậm so với tiến độ kế hoạch, tiến độ triển khai công tác chuẩn bị đầu tư của một số dự án, chương trình mục tiêu quốc gia của một số đơn vị chủ đầu tư vẫn còn chậm. Công tác triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng Nông thôn mới và Đề án mỗi xã một sản phẩm năm 2024 còn hạn chế, chưa khai thác phát triển được các tiềm năng, lợi thế và sản phẩm của địa phương. Chưa kể tỷ lệ hộ nghèo, cận nghèo còn cao...

“Thời gian tới, để đạt mục tiêu tăng trưởng GRDP năm 2024 trên 10,5%, UBND tỉnh sẽ tiếp tục tập trung chỉ đạo thực hiện đồng bộ, quyết liệt, hiệu quả các nhiệm vụ, giải pháp theo các nghị quyết, kết luận của Đảng, Quốc hội, Chính phủ và chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ... Đồng thời, tiếp tục triển khai có chất lượng đối với các hoạt động trong khuôn khổ Chương trình năm Du lịch Quốc gia - Điện Biên 2024 và chuỗi các hoạt động, sự kiện văn hóa theo kế hoạch để thu hút khách du lịch trong và ngoài nước”, ông Đô nói.●

Sự kế thừa, phát triển những của Quốc hiệu Việt Nam trong

○ PHAN THỊ AN PHÚ

Trải qua quá trình lao động sản xuất không ngừng nghỉ nhằm thích ứng với tự nhiên và ứng phó với những yếu tố bên ngoài, sự xuất hiện của quốc hiệu Việt Nam là thành quả nỗ lực lớn lao của cộng đồng người Việt, mở ra trang mới trong lịch sử dựng nước, giữ nước dân tộc ta.

Tùy theo từng giai đoạn lịch sử khác nhau, quốc hiệu cũng có những thay đổi thích ứng cùng yêu cầu mà thời đại đặt ra. Nếu căn cứ vào cách phân chia lịch sử dân tộc ta thành các thời kỳ lớn cụ thể như thời kỳ dựng nước, thời kỳ đấu tranh giành độc lập, thời kỳ độc lập tự chủ và thời kỳ thống nhất lãnh thổ thì quốc hiệu Việt Nam xuất hiện ở bối cảnh đất nước đã thống nhất lãnh thổ.

Nhà nước là một hiện tượng xã hội, tồn tại ở trong các xã hội có giai cấp và đấu tranh giai cấp. Vì thế trong tác phẩm “Nguồn gốc của gia đình, của chế độ tư hữu và của nhà nước”, Ph.Ăng ghen cho rằng, nhà nước là một phạm trù lịch sử: “Nhà nước là sản phẩm của một xã hội đã phát triển tới một giai đoạn nhất định” khi “xã hội đó đã bị phân thành những mặt đối lập không thể điều hòa mà xã hội đó bất lực không sao loại bỏ được”. Nhà nước ra đời để đáp ứng yêu cầu duy trì trật tự và thống trị xã hội của giai cấp thống trị, để cho cuộc đấu tranh giai cấp không đi đến sự tiêu diệt lẫn nhau và tiêu diệt luôn cả xã hội, để duy trì xã hội trong vòng “trật tự”.

V.I.Lênin cho rằng, khi trong xã hội xuất hiện “biểu hiện của mâu thuẫn giai cấp không thể điều hòa được” thì

nhà nước ra đời; rằng “bất cứ ở đâu, hễ lúc nào và chừng nào mà, về mặt khách quan, những mâu thuẫn giai cấp không thể điều hòa được, thì nhà nước xuất hiện. Và ngược lại: sự tồn tại của nhà nước chứng tỏ rằng những mâu thuẫn giai cấp là không thể điều hòa được”. Theo quan điểm Mác xít, sự xuất hiện nhà nước là do sự phát triển của lực lượng sản xuất dẫn đến sự xuất hiện chế độ tư hữu, còn nguyên nhân trực tiếp dẫn tới sự xuất hiện nhà nước là do mâu thuẫn giai cấp trong xã hội gay gắt không thể điều hòa được.

Quốc hiệu là tên gọi chính thức của một quốc gia, nó có ý nghĩa biểu thị chủ quyền lãnh thổ, bên cạnh đó danh xưng chính thức được dùng trong ngoại giao, thể chế và mục tiêu chính trị của một nước. Nhà nước và quốc hiệu có mối quan hệ thống nhất với nhau trong đó nhà nước

đóng vai trò quyết định đến quốc hiệu. Vì việc lựa chọn đưa ra một quốc hiệu mới hay giữ nguyên quốc hiệu cũ phụ thuộc nhu cầu, lợi ích vào giai cấp thống trị nhà nước quyết định. Giai cấp nào nắm quyền thống trị mặt kinh tế, chi phối đến chính trị sẽ chọn việc đặt quốc hiệu. Mặc dù vậy, quốc hiệu cũng có vai trò nhất định đến nhà nước bởi thông qua những quốc hiệu được đặt sẽ phần nào phản ánh mục tiêu, bản chất nhà nước nó đại diện.

Tuy nhiên, đối với lịch sử Việt Nam thì việc xuất hiện nhà nước và các quốc hiệu có nét khác biệt. Nhà nước đầu tiên của Việt Nam hình thành bên cạnh yếu tố phân hóa giai cấp trong xã hội thì còn chịu sự chi phối bởi nhu cầu trị thủy, chống giặc ngoại xâm. Mỗi nhà nước sau khi được thành lập với các quốc hiệu khác nhau nhưng giai cấp cầm quyền nước ta vẫn luôn chú trọng đến hai mục

tiêu hàng đầu là bảo đảm sự thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ và chú trọng sản xuất nhất là sản xuất nông nghiệp đảm bảo đời sống nhân dân no ấm. Quốc hiệu nước ta như các yếu tố về lãnh thổ, cư dân nước ta được ra đời, định hình trong cả quá trình lâu dài, phức tạp suốt tiến trình lịch sử.

Trước yêu cầu của xã hội về thực hiện công tác thủy lợi, trị thủy và những thách thức từ giặc ngoại xâm đã tác động và việc hình thành nhà nước đầu tiên - Nhà nước Văn Lang. Lúc này sự phân hóa giai cấp chưa thực sự sâu sắc nhưng nhà nước với quốc hiệu Văn Lang đã đảm nhiệm được hai nhiệm vụ chung vì cộng đồng là tiến hành xây dựng các công trình thủy lợi, tổ chức chiến đấu chống ngoại xâm. Văn Lang là quốc hiệu đầu tiên, đặt cơ sở vững chắc cho sự tồn tại, phát triển những giai đoạn tiếp theo của quốc gia, dân tộc ta.

Khi giặc ngoại xâm ngày càng đe dọa to lớn vào cuối đời các vua Hùng, Thục Phán là người có công lao to lớn kết thúc kháng chiến đã xưng là An Dương Vương lập ra nước Âu Lạc. Quốc hiệu Âu Lạc là sự hợp thành của Tây Âu và Lạc Việt, sự hợp nhất cả dân cư cùng lãnh thổ của nhóm người Tây Âu và Lạc Việt. Âu Lạc đã tiếp tục nối tiếp, phát triển những thành tựu đã có từ thời Văn Lang. Quốc hiệu Văn Lang - Âu Lạc đánh dấu thời kỳ dựng nước.

Đến năm 544, Lý Bí lên ngôi Hoàng Đế đặt quốc hiệu là Vạn Xuân. Một số tài liệu còn gọi đây là nhà tiền Lý. Mặc dù nhà nước Vạn Xuân còn mang tính chất sơ khai, mộc mạc nhưng đã bước đầu thể hiện tính độc lập của ý thức dân tộc, sự vươn lên tự khẳng định chủ quyền, tính độc lập của đất nước sau quãng thời gian hơn 500 năm chịu ách đô hộ của phong kiến phương

giá trị bối cảnh hiện nay

Bắc. Đồng thời khẳng định ý thức dân tộc, niềm tin vào sức mạnh của nhân dân trong việc bảo vệ nền độc lập, tự chủ của dân tộc. Những chiến thắng đó cho thấy khả năng tiềm tàng của một dân tộc bền bỉ đấu tranh chống lại thống trị của thế lực phương Bắc to lớn để không bị đồng hóa, để tiếp tục phát triển sản xuất kinh tế.

Sau chiến thắng của Đinh Bộ Lĩnh đất nước ta trở lại cảnh thống nhất, thái bình, ông lên ngôi tự xưng Hoàng Đế vào năm 968. Đinh Tiên Hoàng đặt tên nước Đại Cồ Việt, chọn Hoa Lư làm nơi đóng đô. Nhà nước Đại Cồ Việt ở thời Đinh - Tiền

Theo tiến trình lịch sử, sự xuất hiện và tồn tại của các quốc hiệu sẽ để lại cho những thế hệ hôm nay, mai sau những bài học lịch sử, những di sản quý báu của cha ông.

Le, bộ máy triều nghi cơ bản vẫn theo mô hình nhà Tống cùng những mầm mống cho sự xuất hiện nền văn hóa mang tính dân tộc. Sự xác lập

một nhà nước đứng đầu là hoàng đế, có quốc hiệu riêng, có nhà nước riêng. Vào năm 1054, vua Lý Thánh Tông đặt quốc hiệu là Đại Việt cho đến 1175 nhà Tống mới bắt đầu thừa nhận chủ quyền quốc gia của Đại Việt. Nhà Lý đã cùng nhân dân cả nước bảo vệ, củng cố chủ quyền bằng kháng chiến chống Tống, mở rộng thêm biên giới về phía Nam cũng như sáp nhập thêm các châu. Triều đình phong kiến đã có nhiều nỗ lực xây dựng chính quyền tập trung bằng tổ chức bộ máy hành chính từ trung ương đến địa phương của đồng bằng sông Hồng. Nhà Lý khéo léo sử dụng các biện pháp mềm dẻo thu phục lực lượng thống trị tại các địa phương vùng núi xa xôi nhưng đồng thời cũng sử dụng biện pháp

trấn áp bằng lực lượng quân sự khi cần thiết nhằm bảo vệ độc lập chủ quyền đất nước.

Sau 216 năm cầm quyền nhà Lý suy vong, nhà Trần lên nắm giữ chính quyền nhanh chóng đưa trật tự xã hội đi vào ổn định, sắp xếp chính quyền, tăng cường lực lượng quân sự để bảo đảm giữ được chủ quyền, thống nhất đất nước. Về sau, Hồ Quý Ly lập nên nhà Hồ lấy quốc hiệu là Đại Ngu nhưng chỉ tồn tại trong quãng thời gian ngắn ngủi từ 1400 đến 1407. Đại Việt lại lâm vào cảnh Bắc thuộc lần thứ hai (1407-1427) chịu sự tác động mạnh mẽ của văn hóa Đông Á, Nho giáo Trung Hoa. Sau thắng lợi của khởi nghĩa Lam Sơn, Lê Lợi lên ngôi Hoàng đế, khôi phục lại quốc hiệu Đại Việt mở đầu cho triều đại Lê Sơ. Đại Việt thời Lê Sơ đã dần ổn định, phát triển về mọi mặt và là một xã hội có tính đẳng cấp rõ rệt.

Thế kỷ XIX, ở châu Á diễn ra đầy biến động, phức tạp. Mối quan hệ giữa tư bản chủ nghĩa phương Tây chuyển từ tôn trọng chủ quyền lẫn nhau, thương mại tự do chuyển sang trạng thái đối địch, sử dụng vũ lực thực hiện ý đồ riêng. Lúc này, nhà Nguyễn vừa thành lập vừa tập trung củng cố quyền lực của mình trong nước lại phải tính cách ứng phó với bối cảnh đầy rối ren bên ngoài. Nhà nước được tổ chức theo mô hình tập quyền chuyên chế, hoàng đế nắm giữ tất cả mọi quyền điều hành. Vua Gia Long cử sứ bộ sang Trung Quốc xin quốc hiệu, cầu phong vào 1803 thì đến 1804 nhà Thanh mới cử sứ sang phong vương cho Gia Long, quy định kỳ cống nạp. Kể từ đó quốc hiệu Việt Nam chính thức được thừa nhận, đi vào sử dụng. Chỉ đến 1838, quốc hiệu Việt Nam được nhà vua đổi thành Đại Nam.

Sự thắng lợi của cách mạng tháng Tám 1945, nước Việt Nam dân chủ cộng hòa ra đời chấm dứt sự tồn tại của nhà nước thuộc địa nửa phong kiến, mở ra một trang sử mới của sự phát triển nhà nước. Cuộc họp lần thứ nhất của Quốc hội vào ngày 2 tháng 3 năm 1946 đã thông qua bản Tuyên ngôn khẳng định chủ quyền nước Việt Nam độc lập, quyền lợi cùng nghĩa vụ của các dân tộc trên đất nước ta, kiên quyết bảo vệ độc lập, tự do của nhân dân Việt Nam. Lần đầu tiên hệ thống Nhà nước được xây dựng trên nguyên tắc nhà nước kiểu mới được thực hiện.

Qua những nét khảo lược về sự xuất hiện của các quốc hiệu của nước dùng ta tính từ thời kỳ sơ sử đến trước khi xuất hiện quốc hiệu Việt Nam đã giúp chúng ta có cái nhìn toàn diện hơn, đầy đủ hơn về nguồn gốc, vai trò của từng quốc hiệu ở mỗi thời kỳ lịch sử khác nhau. Mỗi quốc hiệu thường được đặt theo hệ danh xưng các tộc người truyền thống của nước ta gắn với phương hướng địa lý với những khát vọng, mong muốn về đất nước phát triển giàu đẹp như Văn Lang với nghĩa cuội nguồn văn hóa có sức mạnh lan tỏa; Vạn Xuân là mong muốn tốt đẹp bền lâu; Đại Cồ Việt có nghĩa hiện

ngang, kiên cường; Đại Ngu thể hiện nguồn gốc dòng dõi cao quý. Quốc hiệu Việt Nam được đặt với mục đích chỉ rõ quốc gia của người Việt ở phương Nam để phân biệt với quốc gia của những người ở phương Bắc. Suốt chiều dài lịch sử dựng nước, giữ nước đầy gian khổ nhưng hết sức kiên cường, bất khuất của dân tộc ta thì sự xuất hiện nhà nước có các quốc hiệu cụ thể đó là minh chứng sống động cho tình yêu quê hương đất nước, quyết tâm bảo vệ non sông. Để tồn tại, phát triển, cả dân tộc ta đã tạo nên những trang sử vàng rực rỡ kết tinh thành những giá trị truyền thống tiêu biểu cho sức sống bền bỉ, bản lĩnh kiên cường của dân tộc. Theo tiến trình lịch sử, sự xuất hiện và tồn tại của các quốc hiệu sẽ để lại cho những thế hệ hôm nay, mai sau những bài học lịch sử, những di sản quý báu của cha ông.

Năm 1804, Việt Nam chính thức được thừa nhận về mặt pháp lý tạo cơ sở để thực hiện những chức năng cả về đối nội và đối ngoại. Thời đại thay đổi, thế giới biến động khôn lường nhưng quốc hiệu Việt Nam suốt 220 năm qua đã khẳng định vị thế của mình. Từ một nước bị cô lập, Việt Nam hiện nay đã gia nhập vào hầu hết các định chế quốc tế quan trọng của cộng đồng thế giới, trở thành một quốc gia có vị thế quan trọng trên trường quốc tế.

Từ khi Việt Nam là quốc hiệu chính thức của nước ta vào ngày 28 tháng 3 năm 1804 đến nay đã 220 năm. Quốc hiệu Việt Nam là tên gọi thân thương, triêu mên trong tâm thức của mỗi người dân Việt. Việc nghiên cứu, tìm hiểu về nguồn gốc, quá trình ra đời của quốc hiệu này sẽ giúp chúng ta nhìn nhận, đánh giá khách quan, đầy đủ về một sự kiện lịch sử từ đó rút ra những bài học cho thế hệ sau phải có những trân trọng, biết ơn để phần đầu học tập, lao động góp phần xây dựng đất nước ngày càng giàu mạnh. Trước những biến đổi khôn lường của thời đại, quốc hiệu Việt Nam tiếp tục là cơ sở vững chắc để xác lập, củng cố sự độc lập, thống nhất đi đến phát triển của dân tộc, đất nước Việt Nam.●

An toàn lao động không chỉ

◉ HẢI THANH

Người lao động thiếu kiến thức, thiếu kỹ năng, chủ doanh nghiệp bỏ quên trách nhiệm trang bị đầy đủ bảo hộ lao động cho công nhân, cán bộ... khiến tai nạn lao động dường như chưa có hồi kết.

Thảm kịch vì môi trường làm việc không an toàn

Ngày 22/4/2024, một vụ tai nạn lao động đặc biệt nghiêm trọng đã xảy ra tại Công ty cổ phần Xi măng và Khoáng sản Yên Bái, có trụ sở tại thị trấn Yên Bình, huyện Yên Bình, tỉnh Yên Bái. Cụ thể, trong quá trình bảo dưỡng, sửa chữa định kỳ máy nghiền số 3 của Nhà máy Xi măng Yên Bái, một sự cố đáng sợ đã khiến 7 công nhân lao động tử vong, 3 công nhân khác bị thương - hiện đang được điều trị tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh Yên Bái.

Nguyên nhân cuối cùng được xác định do một nhân viên công ty lấy cớ chèn chốt vào role đóng điện trên máy cắt, làm máy nghiền số 3 khởi động khi chục công nhân khác vẫn đang loay hoay sửa máy. Bị can ngay sau đó đã nhận quyết định khởi tố và bị bắt tạm giam nhưng nỗi đau với 10 gia đình kia thì khó có thể nguôi ngoai được.

TS. Nguyễn Anh Thơ, Viện trưởng, Viện Khoa học an toàn và Vệ sinh lao động (Tổng Liên đoàn lao động Việt Nam) nhận định, vụ việc tại Yên Bái là tai nạn đặc biệt nghiêm trọng, lặp lại những nguyên nhân của hàng chục năm trước đây trong ngành sản xuất xi măng cũng như ngành chế biến và sản xuất vật liệu xây dựng. "Không ngờ những vụ tai nạn như vậy vẫn còn xuất hiện trong bối cảnh hiện nay bởi với ngành xi măng khi chuyển đổi công nghệ từ lò đứng sang lò

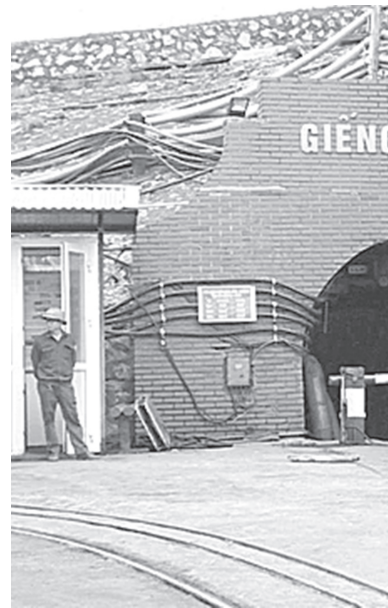

ngang cũng đã phải trả giá rất nhiều sinh mạng trong những năm 1990. Sau này chúng ta đã có được những công nghệ rất tiến bộ, đặc biệt là những quy trình, quy định pháp luật về an toàn, đưa ra những yêu cầu với những doanh nghiệp sản xuất ngành này, khi tuân thủ đầy đủ thì sẽ tránh được những thảm kịch xảy ra".

TS Thơ phân tích, khi một hệ thống công nghệ vận hành phải tuân thủ rất nhiều quy định pháp luật, trước tiên là Luật An toàn vệ sinh lao động, sau đó là quy chuẩn số 05/2012 của Bộ LĐ-TB-XH về khai thác và chế biến đá; thứ ba là quy chuẩn quốc gia số 06/2020 của Bộ LĐ-TB-XH

về an toàn vệ sinh lao động trong không gian hạn chế; các quy chuẩn, tiêu chuẩn về an toàn của các quy định khác. Trong vụ việc này, có thể thấy hầu như các quy định trên đều không được thực thi.

Trước đó, đầu tháng 4/2024, một vụ tai nạn lao động nghiêm trọng cũng đã xảy ra tại Công ty Than Thống Nhất ở thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh. Vào khoảng 0 giờ ngày 3/4, tại Công ty Than Thống Nhất đã xảy ra sự cố tại guồng lò XV5-140 số 2, Phân xưởng Đào lò 2 khiến 4 công nhân tử vong và 7 người khác bị thương. Lò đào, nơi xảy ra sự cố có diện tích 23m2, chống thép SVP-27,

Hiện trường vụ tai nạn lao động tại Yên Bái.

bước chống 0,5 m/vi. Lò đã đào được 240m so với thiết kế là 380m. Bước đầu xác định nguyên nhân sự cố do cháy khí metan.

Liên tục nhiều năm qua, gần như năm nào ngành than tại khu vực tỉnh Quảng Ninh cũng có các vụ tai nạn lao động nghiêm trọng gây thiệt hại về người, dù số liệu 1 - 2 năm gần đây đã giảm so với trước đây. Tuy nhiên làm sao để giảm thiểu tối đa những vụ tai nạn thương tâm như thế này vẫn là câu hỏi chưa có lời giải với ngành than.

Cũng trong tháng 4/2024, tại Công ty Cổ phần giấy Hưng Lợi, cụm công nghiệp Phú Lâm (tỉnh Bắc Ninh) xảy ra vụ nổ nghiêm trọng khiến 1 người tử vong, 2 người bị thương. Ngay sau khi vụ việc xảy ra, UBND tỉnh Bắc Ninh yêu cầu các đơn vị siết chặt

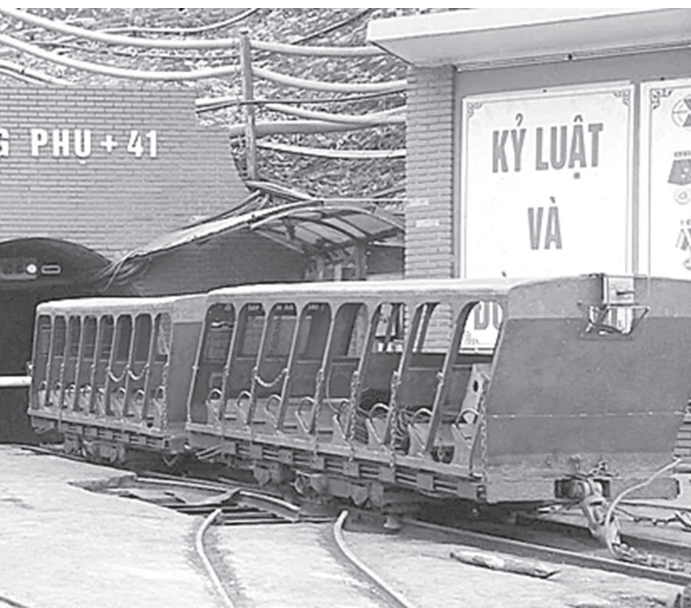
quản lý an toàn vệ sinh lao động. Được biết, cụm công nghiệp Phú Lâm có 22 doanh nghiệp sản xuất giấy, lò hơi các loại. Hiện có 9 doanh nghiệp đang bị Thanh tra Bộ Tài nguyên và Môi trường đình chỉ hoạt động do chưa được cấp phép môi trường, 5 cơ sở sản xuất hơi thương phẩm tạm dừng hoạt động do chưa đủ điều kiện cấp phép môi trường và gặp vướng mắc thủ tục liên quan đến đất đai. Ngoài ra, 8 doanh nghiệp đang hoạt động tại cụm công nghiệp phải đối mặt nguy cơ dừng hoạt động do không có hơi thương phẩm.

Câu chuyện người lao động tử vong hàng năm vì môi trường làm việc không an toàn đã được nhắc đến nhiều năm. Rất nhiều công nhân bỏ mạng vì sống lâu trong môi trường ô nhiễm và

Ảnh minh họa.

là lời phát động!

Khu vực khai trường sản xuất than hầm lò của Công ty Than Thống Nhất.

Cục trưởng Cục An toàn lao động (Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội) Hà Tất Thắng cho biết, mục tiêu trong thời gian tới là phấn đấu giảm tần suất tai nạn lao động chết người trung bình hằng năm 4%; tăng số người được khám phát hiện bệnh nghề nghiệp trung bình hằng năm thêm 5%; chăm lo cải thiện điều kiện làm việc, giảm ô nhiễm môi trường lao động; chăm sóc sức khỏe người lao động tốt hơn; nâng cao nhận thức và sự tuân thủ pháp luật về an toàn vệ sinh lao động....

độc hại. Cách đây không lâu, 3 công nhân làm việc tại Công ty trách nhiệm hữu hạn Châu Tiến (chuyên sản xuất bột đá, trụ sở tại Khu A, Khu Công nghiệp Nam Cẩm, đóng trên địa bàn xã Nghi Long, huyện Nghi Lộc, tỉnh Nghệ An) đã tử vong và 5 công nhân khác phải nhập viện nằm thở ô xy điều trị do mắc bệnh bụi phổi. Các trường hợp nhập viện đều mắc bệnh rất nặng, do phát hiện muộn nên rất khó cứu chữa.

Còn nhiều thách thức

Kết quả tổng kết 10 năm thực hiện Chỉ thị số 29-CT/TU ngày 18/9/2013 của Ban bí thư Trung ương Đảng về đẩy mạnh công tác an toàn vệ sinh lao động trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế của Bộ Y tế cho thấy, tuy có nhiều chuyển biến, nhưng thực tế còn nhiều tổ chức, cá nhân sử dụng lao động chưa tuân thủ đầy đủ các quy định của pháp luật về an toàn vệ sinh lao động, chăm sóc sức khỏe người lao động và phòng, chống bệnh nghề nghiệp.

Theo đại diện Bộ Y tế, tình hình tai nạn lao động, bệnh nghề nghiệp ảnh hưởng đến sức khỏe và tính mạng của người lao động có xu hướng gia tăng; đặc biệt trong các cơ

sở lao động vừa, nhỏ và các ngành nghề có nguy cơ cao như khai thác, chế biến vật liệu xây dựng, sử dụng hóa chất, khai thác mỏ... Nhiều vụ tai nạn nghiêm trọng xảy ra đã gây tổn thất về người và tài sản, để lại hậu quả nặng nề, lâu dài cho người lao động, hệ thống an sinh xã hội.

Cục trưởng Cục An toàn lao động (Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội) Hà Tất Thắng cho biết, năm qua, trong bối cảnh khó khăn do những biến động khó lường trên thế giới, trước các thách thức về an toàn, vệ sinh lao động trong quá trình phát triển kinh tế, công nghiệp hóa, hiện đại hóa, các hoạt động vẫn đạt được những kết

quả đáng ghi nhận.

Tình hình tai nạn lao động năm 2023 giảm so với năm 2022 ở một số chỉ số chính, bao gồm số vụ, số người chết, số người bị tai nạn lao động nặng.

Tai nạn lao động chết người giảm 8,06% số vụ (662 vụ, giảm 58 vụ), giảm 7,29% số người chết (699 người, giảm 50 người); giảm 4,2% số vụ tai nạn (324 vụ) giảm 4,7 số người bị tai nạn lao động (giảm 370 người).

Tai nạn lao động trong khu vực có quan hệ lao động có chiều hướng giảm mạnh số vụ, số người chết và bị thương. Số vụ có người chết giảm 11,44% (503 vụ, giảm 65 vụ), số người chết giảm

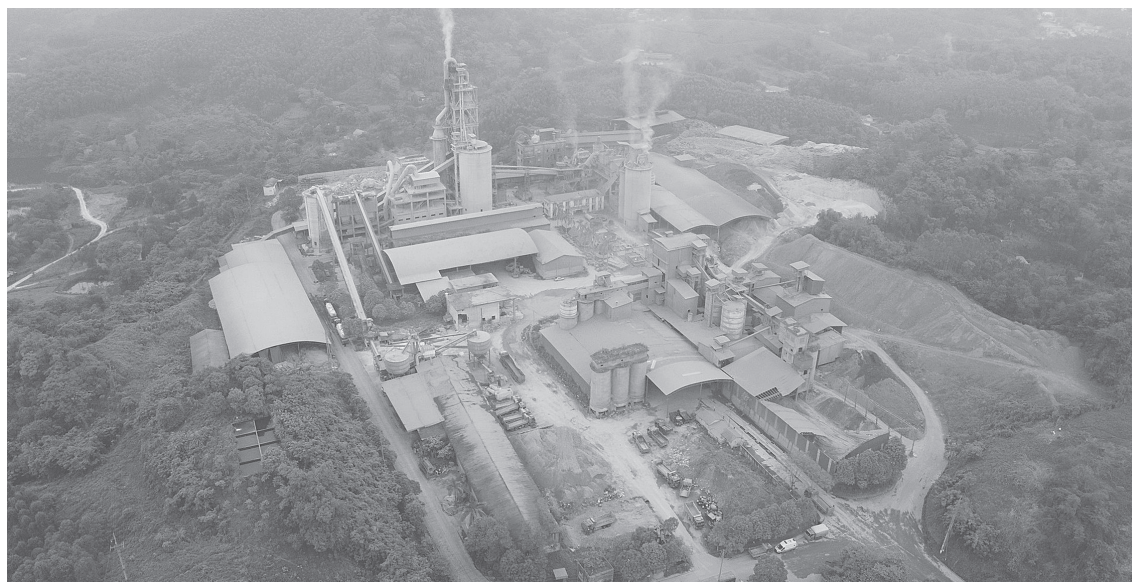
10,92% (530 người, giảm 65 người).

Trong khu vực không có quan hệ lao động, số vụ tai nạn lao động có chiều hướng tăng nhẹ, 159 vụ tai nạn chết người làm 169 người chết (tăng 7 vụ, tương ứng 4,6 % và tăng 10 người, tương ứng với 6,3%).

Năm 2023, Bảo hiểm Xã hội Việt Nam đã giải quyết mới cho 7.326 trường hợp người bị tai nạn lao động, bệnh nghề nghiệp, tai nạn giao thông được hưởng chế độ tai nạn lao động; trong đó có 2.190 trường hợp hưởng chế độ hàng tháng và 5.136 trường hợp hưởng một lần.

Rất nhiều doanh nghiệp chưa coi công tác an toàn,

Nhà máy nơi xảy ra vụ tai nạn lao động thương tâm.

vệ sinh lao động là nhiệm vụ trọng tâm trong kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội. Nguồn lực đầu tư cho công tác an toàn, vệ sinh lao động chưa đáp ứng được với yêu cầu thực tế. Ý thức chấp hành pháp luật về an toàn, vệ sinh lao động của nhiều người lao động còn chủ quan, lơ là;...

Trước yêu cầu đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, phát triển khoa học công nghệ, xu hướng phát triển kinh tế số, kinh tế tuần hoàn và tăng trưởng xanh, nhất là cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0... ông Hà Tất Thắng nhấn mạnh, công tác an toàn vệ sinh lao động đòi hỏi phải nắm bắt được cơ hội thay đổi công nghệ nhưng cũng phải chủ động hoàn thiện cơ chế, chính sách pháp luật, cập nhật phù hợp với các công ước, điều ước, tiêu chuẩn quốc tế. Công tác đào tạo, nâng cao chất lượng người lao động có kỹ năng lao động, tác phong làm việc công nghiệp, ý thức kỷ luật lao động theo xu hướng công nghiệp hiện đại, đồng thời chú trọng chăm sóc sức khỏe cho người lao động để thích ứng với những thay đổi trong tình hình mới.●

Bám trụ thành phố bằng...

○ HỒNG QUÂN

Giai đoạn hậu COVID-19 đang chứng kiến tình trạng nhiều doanh nghiệp cắt giảm quy mô nhân sự. Để bám trụ tại các thành phố lớn, nhiều người lao động xin trợ cấp thất nghiệp hoặc thậm chí rút bảo hiểm xã hội một lần.

Thất nghiệp sát ngày Tết

Vừa kết thúc hợp đồng thử việc tại một công ty công nghệ vào cuối tháng Một năm nay, Đình Duy bất ngờ nhận được tin nhắn cắt giảm nhân sự từ phía ban lãnh đạo.

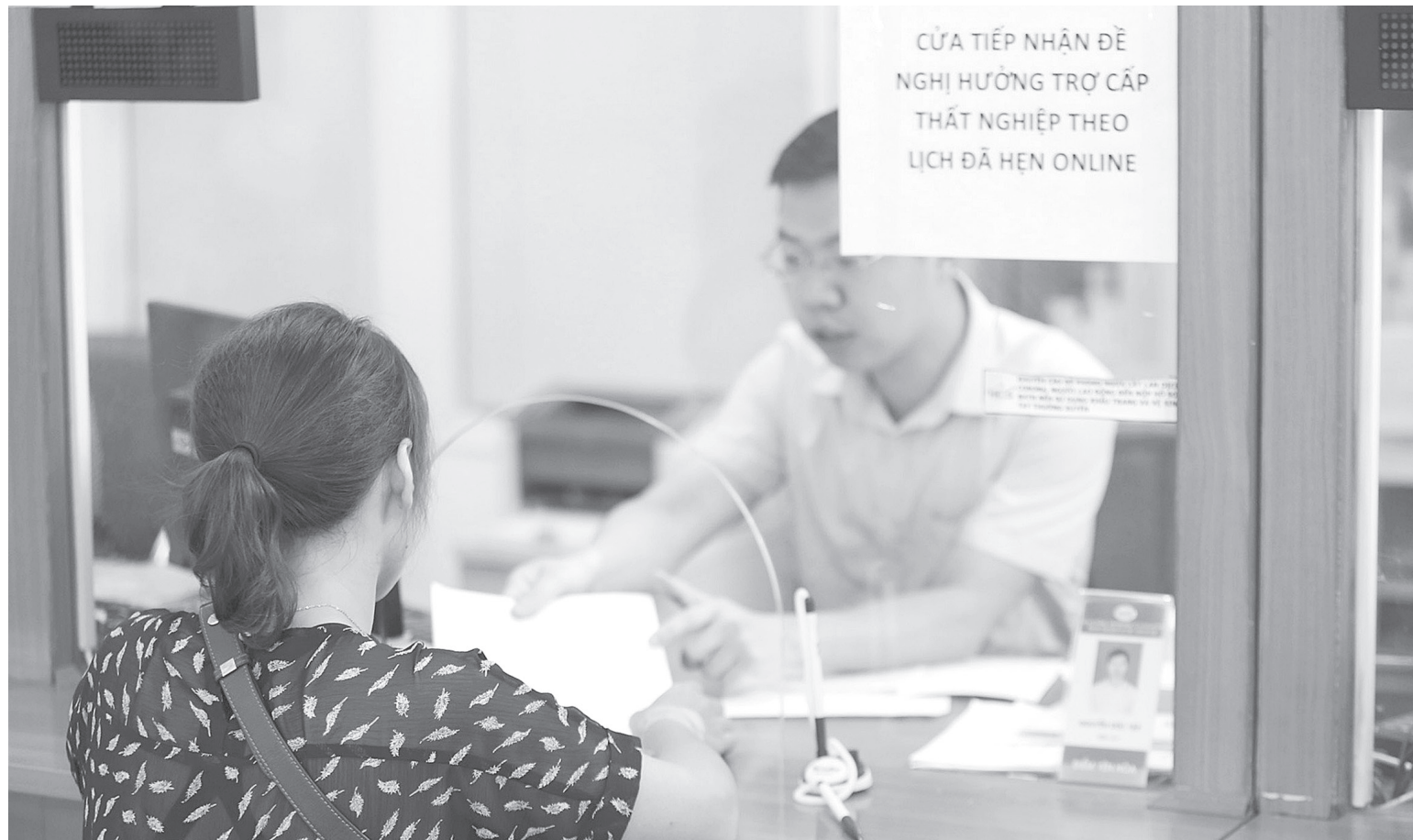
"Lý do họ đưa ra là công ty muốn tinh giảm hệ thống do khó khăn tài chính", chàng trai 27 tuổi kể về tình cảnh thất nghiệp của mình. "Những lao động lớn tuổi như tôi sẽ không được giữ lại".

Cận Tết, nhu cầu chi tiêu rất lớn buộc Duy phải tính đến phương án đăng ký nhận trợ cấp thất nghiệp để gom tiền biếu bố mẹ. Sau khi tìm hiểu trên mạng, Duy được biết bản thân chỉ được hỗ trợ 3 tháng trợ cấp thất nghiệp, với tổng số tiền chưa đến 10 triệu đồng.

Ngày đầu tiên tới làm hồ sơ tại trung tâm dịch vụ việc làm, Duy rất bất ngờ khi chứng kiến một đám đông đã đợi sẵn tại đây để làm thủ tục nhận trợ cấp.

"Lấy xong số thứ tự, tôi biết mình sẽ mất cả buổi sáng. Chỉ có hai cửa nhận hồ sơ, trong khi số người nộp khá đông đúc", Duy nhớ lại. "Nhận hồ sơ xong, họ bảo tôi sau 15 ngày làm việc sẽ chuyển tiền vào tài khoản".

Tốt nghiệp đại học năm 2019, Đình Duy làm việc trong lĩnh vực tuyển dụng ngành dịch vụ đồ ăn. Chỉ một thời gian ngắn, chàng trai quê Nam Định này lần đầu nếm mùi thất nghiệp khi công ty

Người lao động làm thủ tục lĩnh bảo hiểm thất nghiệp tại Trung tâm Dịch vụ việc làm Hà Nội.

đóng cửa vì dịch bệnh.

Mỗi lần kết thúc đợt giãn cách xã hội, Đình Duy lại lao đi nộp hồ sơ khắp nơi, ở đủ mọi lĩnh vực, từ du lịch, vận tải cho tới lĩnh vực làm đẹp. Trong vòng 5 năm, Duy đã "nhảy" 8 công ty khác nhau, tất cả đều vì lý do dịch bệnh và suy thoái kinh tế. Chưa công ty nào mà anh chàng này "được" ở lại quá một năm.

Thậm chí, có giai đoạn Duy thất nghiệp trong vòng 6 tháng, anh dựa hoàn toàn vào số tiền đền bù hợp đồng cùng nhiều khoản lật vật khác.

"Tôi không muốn về quê, cơ hội việc làm gần như rất ít, trong khi thu nhập không hề cao", Duy chia sẻ về lý do bám trụ tại Hà Nội. "Tôi còn tính đến phương án chạy xe ôm công nghệ".

Giống như Duy, ngày càng nhiều người lao động rơi vào cảnh thất nghiệp hoặc thiếu việc làm, nhiều người không còn cách nào khác ngoài việc xin trợ cấp thất nghiệp hoặc rút bảo hiểm xã hội một lần để có tiền trang trải cuộc sống.

Theo báo cáo của Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, trong quý 3 năm 2023, số người nộp hồ sơ để nghị hưởng trợ cấp thất nghiệp khoảng 955.000 người, tăng 9,5% so với cùng kỳ 2022, tương ứng gần 910.000 người.

Cụ thể, trong quý 3/2023, cả nước ghi nhận 1,079 triệu người trong độ tuổi thất nghiệp, tăng 6.300 người so với quý 2/2023. Trong đó, tỷ lệ thất nghiệp thanh niên ở mức cao, chiếm 7,86%. Đáng chú ý, nhóm có trình độ đại học trở lên nộp hồ sơ hưởng trợ cấp thất nghiệp lại tăng so với quý 2, với 15,4% (quý 2/2023 là 13,1%); riêng nhóm có trình độ cao đẳng và trung cấp đều chiếm 6,3%.

Cũng theo Bảo hiểm Xã hội Thành phố Hà Nội, trong hai tháng đầu năm 2024, các cơ quan thành phố giải quyết chế độ một lần cho 4.626 người. So với cùng kỳ năm 2023, số người rút bảo hiểm xã hội một lần trên địa bàn Hà Nội tăng 809 người, tương ứng với mức tăng tăng

21,19%, nhưng không đáng kể so với mặt bằng chung.

Hiện mức hưởng trợ cấp thất nghiệp hằng tháng bằng 60% mức bình quân tiền lương tháng đóng bảo hiểm thất nghiệp của 6 tháng liền kề trước khi thất nghiệp, trong đó, tối đa không quá 5 lần mức lương cơ sở với người lao động khu vực Nhà nước, không quá 5 lần mức lương tối thiểu vùng với người lao động khu vực doanh nghiệp.

Thời gian hưởng trợ cấp thất nghiệp hiện được tính theo số tháng đóng bảo hiểm thất nghiệp: Cứ đóng đủ 12 tháng thì được hưởng 3 tháng trợ cấp thất nghiệp. Sau đó, cứ đóng đủ thêm 12 tháng thì được hưởng thêm 1 tháng trợ cấp thất nghiệp nhưng tối đa không quá 12 tháng.

Tình trạng lao động hưởng trợ cấp thất nghiệp gia tăng cũng phần nào có

“Tôi không muốn về quê, cơ hội việc làm gần như rất ít, trong khi thu nhập không hề cao... Tôi còn tính đến phương án chạy xe ôm công nghệ.”

Đình Duy

nguyên nhân từ tình trạng doanh nghiệp khó khăn về đơn hàng, thu hẹp hoạt động, thậm chí tạm ngừng hoạt động, dẫn đến phải cắt giảm lao động vừa qua.

Thấu hiểu trạng thái tuyển dụng lao động, Đình Duy cho biết người lao động, đặc biệt là lao động trẻ, ngày càng được hưởng ít các phúc

trợ cấp thất nghiệp

Trung tâm dịch vụ việc làm Hà Nội. Ảnh: Báo Tin tức.

lợi so với trước đây. Các doanh nghiệp hiện ưu tiên ký hợp đồng dịch vụ, vốn ít ràng buộc và đãi ngộ thấp, thay vì ký hợp đồng lao động lâu dài với người lao động.

“Hợp đồng dịch vụ chỉ phù hợp với những sinh viên mới tốt nghiệp, đang cần kinh nghiệm và chấp nhận mức lương thấp”, Duy cho biết. “Dù vậy, có rất ít bạn trẻ trụ lại được sau thời gian thử việc do

nhận ra yêu cầu công việc cao nhưng mức thù lao nhận về không tương xứng”.

Thất nghiệp tăng nhưng học nghề giảm

Tại phiên giao dịch việc làm lưu động quận Hai Bà Trưng (Hà Nội) mới đây, chị Dương Thu Hà (25 tuổi) đã nghỉ việc được hai tháng nay, cho biết: “Tôi đang nhận bảo hiểm thất nghiệp nhưng

không tham gia học nghề vì thấy một số ngành nghề không phù hợp như nấu ăn, làm bánh, lái xe... Mức hỗ trợ học nghề là 1,5 triệu đồng/tháng và thời gian không quá 6 tháng. Với mức hỗ trợ này, thủ tục lại phức tạp nên khó theo học”.

Theo đại diện Sở Lao động, Thương binh và Xã hội Hà Nội, số lao động nộp hồ sơ và có quyết định hưởng trợ cấp thất nghiệp tăng từng năm, nhưng số người hưởng chính sách bảo hiểm thất nghiệp về hỗ trợ đào tạo nghề lại đang có xu hướng giảm.

Ông Nguyễn Tây Nam, Phó Giám đốc Sở Lao động, Thương binh và Xã hội Hà Nội cho biết, trong 3 năm qua, việc giải quyết thất nghiệp trên địa bàn Hà Nội đang có xu hướng tăng dần về số người nộp hồ sơ đăng ký hưởng trợ cấp thất nghiệp. Số người lao động nộp hồ sơ và hưởng bảo hiểm trợ cấp thất nghiệp tăng lên, nhưng số người hưởng chính sách về đào tạo nghề hỗ trợ tìm

Bảo hiểm Xã hội Thành phố Hà Nội cho biết trong 11 tháng năm 2023, ngành đã chi trả chế độ trợ cấp từ Quỹ Bảo hiểm thất nghiệp cho hơn 76.000 lao động. Cùng với đó, các bên giải quyết, tạo điều kiện cho hơn 500 lao động thuộc đối tượng hưởng bảo hiểm thất nghiệp tham gia học nghề trình độ sơ cấp.

kiếm việc làm mới thì lại có xu hướng giảm và đặc biệt là năm 2023 giảm rất sâu.

Thông tin cụ thể tình hình thực hiện hỗ trợ học nghề đối với người lao động hưởng trợ cấp thất nghiệp từ năm 2021 đến năm 2023, Phó Giám đốc Trung tâm Dịch vụ việc làm Vũ Thị Thanh Liễu cho biết: Số người lao động có quyết định hưởng trợ cấp thất nghiệp lần lượt qua từng năm là: Năm 2021 có 63.363 người; năm 2022 là 71.717 người; năm 2023 là 84.984 người và 2 tháng đầu năm 2024 là 10.741 người.

Tuy rằng số lao động nộp hồ sơ và có quyết định hưởng trợ cấp thất nghiệp tăng nhưng số người có quyết định học nghề lại giảm, cụ thể là: Năm 2021 là 1.075 người; năm 2022 là 1.590 người; năm 2023 là 778 người và 2 tháng đầu năm 2024 là 117 người. Và số lao động tham gia học nghề rất thấp, năm 2021 là 558 người, năm 2022 là 1.117 người, năm 2023 là 487 người và 2 tháng đầu năm 2024 có 36 người.

Các ngành nghề chủ yếu được người lao động lựa chọn đăng ký học là: Kỹ thuật nấu ăn, Kỹ thuật pha chế đồ uống, Lái xe ô tô hạng B2 và C, Tin học văn phòng, Làm bánh ngọt và một số ngành nghề khác.

Theo ông Nguyễn Tây Nam, Luật Việc làm đã được Quốc hội thông qua từ năm 2013 cho đến nay và một số nghị định do Chính phủ ban hành, đã quy định các chính sách rất nhân văn cho người thất nghiệp.

Nhưng số người hưởng

chính sách bảo hiểm thất nghiệp về hỗ trợ đào tạo nghề lại đang có xu hướng giảm là do sự không thiết tha của người lao động.

Thực tiễn cho thấy, nhiều người lao động chưa khai thác tối đa quyền lợi được hỗ trợ đào tạo nghề khi bị mất việc. Đa số chỉ mong muốn nhanh chóng tìm ngay công việc mới, nên số lượng người lao động hưởng trợ cấp bảo hiểm thất nghiệp đăng ký học nghề ít, chưa hiểu rõ được các nghề đào tạo và nhu cầu của thị trường lao động với các nghề đào tạo...

Trước thực tế trên, tại Luật Việc làm sửa đổi đang lấy ý kiến các chuyên gia, người dân, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội cho rằng, quy định về điều kiện để hỗ trợ người sử dụng lao động đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ kỹ năng nghề để duy trì việc làm cho người lao động quy định tại Luật Việc làm và các văn bản hướng dẫn khá chặt chẽ, do đó, người sử dụng lao động khó khăn trong việc tiếp cận được với chế độ này.

Cùng với đó, Luật Việc làm sửa đổi đề xuất sửa đổi chế độ hỗ trợ tham gia đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ kỹ năng nghề cho người lao động theo hướng: Mở rộng phạm vi hỗ trợ, không chỉ hỗ trợ người lao động tham gia khóa đào tạo nghề mà cả các khóa đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ kỹ năng nghề; Bổ sung nội dung hỗ trợ (tiền ăn) cho người lao động trong thời gian tham gia đào tạo mà không hưởng trợ cấp thất nghiệp. ●

Khao khát một công việc có lương

◉ PHẠM GIA HIỀN

Chưa từng làm giấy tờ tùy thân, kể cả giấy khai sinh, Nguyễn Trần Phong Vũ đã phải buôn trải đủ “nghề”: Bán trà đá, ngô khoai nướng, shipper giao hàng, thậm chí vận chuyển ma túy phải vào tù... Đến giờ, khi sắp có danh tính chính thức, điều Vũ khao khát nhất vẫn là một công việc ổn định.

Số không ngoài đời - Bá chủ trên mạng

Không ai lựa chọn được nơi mình sinh ra, và cũng hiếm ai có thể chọn cái tên đầu đời của mình. Nhưng nếu ngay cả một mảnh giấy xác thực nhân thân còn chưa từng có, thì một người hoàn toàn có thể tự chọn tên cho mình. Dù rằng về pháp lý, điều đó vô nghĩa. Nguyễn Trần Phong Vũ là một người như vậy, một cái tên tự đặt như vậy. Bố của Vũ từng là quân nhân, nhưng sau đó đào ngũ. Trở về Hà Nội, ông yêu và cưới mẹ Vũ. Đám cưới không giấy hôn thú, hay nói đúng hơn là họ cứ về sống với nhau, rồi lần lượt có 3 mặt con.

Chị cả của Vũ sinh năm 1983, lấy chồng từ năm 17 tuổi. Giấy tờ con cái theo nhà chồng. Anh trai thứ hai của Vũ sinh năm 1990, cũng đã lập gia đình, và giấy tờ con cái theo nhà vợ. Vũ sống cùng gia đình anh chị trong ngôi nhà bố mẹ để lại, ở sâu trong ngõ phố Bạch Mai. Căn nhà mua bán giấy viết tay, dù đã sống mấy chục năm, hai anh em cũng không hợp thức hóa được. Đơn giản vì cả hai không có giấy tờ tùy thân.

Vũ từng đi học, bằng giấy chứng sinh của người anh họ tên là Nguyễn Việt Thắng. Hơn 20 năm trước, mảnh giấy con con của bệnh viện ấy giúp Vũ được nhập học vào trường tiểu học Bạch Mai. Không dễ dàng gì. Thắng bé Vũ còn nhóm nhút nhát, thường xuyên bị bạn bè trêu chọc, và

buồn hơn – bị chính cô chủ nhiệm coi thường. Cả nhà 5 miệng ăn lúc đó trông vào quán nước chè cổng Bệnh viện Phụ sản của mẹ Vũ. “Mẹ tôi ngày nào cũng đạp xe đi bán hàng, ngày nắng cũng như ngày mưa, khỏe hay ốm. Bà chỉ nghỉ duy nhất chiều 30 và sáng ngày Mồng Một Tết. Bán để nuôi sống cả gia đình. Lao lực, mẹ tôi gầy tới mức các bác tôi gọi mẹ là Mắc Áo”, Vũ nhớ lại.

“Nhưng mẹ vẫn cố gắng cho chúng tôi ăn học”.

Vũ là một người Công giáo, anh có tên thánh là Gioan Baotixita (John the Baptist). Một lần, cầm trên tay cuộn tiền buộc chun đóng học phí của Vũ, cô chủ nhiệm nhướn mày: “Cậu đưa tôi cái gì thế này?”. Năm chục nghìn đó, toàn những tờ tiền lẻ cũ mèm, bởi nó là tiền bán nước chè của mẹ Vũ. “Nhưng em vẫn nộp đủ mà cô?”, Vũ phản ứng và lập tức bị bắt đứng ra góc lớp suốt buổi học hôm đó. Lấy hết can đảm, Vũ vợ sách vở chạy thẳng về nhà, kể từ đó không tới trường nữa. Năm đó, Vũ mới học lớp 5.

Bỏ học, Vũ gắn mình trong những quán internet và chơi game online xuyên ngày tháng. Đầu những năm 2000, game online mới du nhập vào Việt Nam và gây sốt dữ dội. Những vật phẩm ảo được mua bán với giá trị

Nhiều năm trôi, Vũ vẫn đi tìm cho mình một danh tính chính thức.

thật rất cao, có khi lên tới hàng trăm triệu đồng. Rất nhanh chóng, Vũ biến thời gian trống của mình thành lợi thế “cày” game. Ban đầu là chơi thuê (chơi hộ người khác không có thời gian để thăng cấp cho nhân vật trong game), sau đó là sản vật phẩm giá trị và bán. Nhân vật ảo của Vũ dần dà trở nên cực mạnh, lập bang hội có nhiều người theo. “Em đã từng dẫn top server”, Vũ tự hào.

Trong khi những bạn bè cùng lứa đang ngày ngày cầm mắt tới trường, thì Vũ mất gấp đôi thời gian ấy cho việc luyện game (không còn có thể gọi là chơi game nữa, khi nó đã thực sự nuôi sống Vũ).

Nếu những bài kiểm tra, các kỳ thi và điểm số là mục tiêu của các bạn bè, thì các trận đối đầu trên mạng, tăng

cấp cho nhân vật, sưu tầm vật phẩm quý hiếm, và kết giao với game thủ khắp nơi là ý nghĩa cuộc sống của Vũ. Ai cũng có nhu cầu được thừa nhận, từ thứ cơ bản nhất, là sự tồn tại của mình ở trên đời. Vũ chơi game cho đến khi cơn sốt thoái trào, và nhân vật từ chỗ trị giá hàng trăm triệu đồng, trở thành cho không cũng chẳng ai đoái hoài, nhưng vẫn kiên quyết không bán.

Có lẽ chính Vũ cũng không nhận ra rằng, nhân vật trong game ảo đó, đã giúp cậu thiếu niên 14 tuổi nhận của xã hội. Cho tới tận lúc này, Vũ vẫn giữ liên lạc với một số bạn game năm ấy, những tình bạn cậu cho là rất chân thành, dù phần nhiều là chưa từng gặp mặt.

Từ shipper vô danh đến KOC cõi mạng

Game online thoái trào, nhìn lại, Vũ đã mất vào đó 4 năm. Giờ thì cậu thực sự đối mặt với việc mưu sinh. Vũ chọn đi làm chạy bàn cho quán cà phê. Ngay tuần đầu thử việc, khách mất chiếc xe tay ga đắt tiền trong phiên trực của Vũ. Chủ quán buộc cậu phải làm không công 3 tháng vì không có tiền đền. Sau này nhờ một sự tình cờ, Vũ mới biết rằng vụ mất xe chỉ là màn kịch chủ quán dựng lên, để lợi dụng công lao động của mấy nhân viên chạy bàn khờ khạo.

Không dám đi làm thuê nữa, Vũ quay về đầu ngõ nhà mình ở phố Bạch Mai, mở quán bán trà đá, ngô khoai nướng. Cứ thế lay lắt, cũng qua vài năm. Biến cố lớn đến với Vũ vào năm cậu 24 tuổi. Vì tin một người quen ngoài xã hội, Vũ bị bắt quả tang khi đang vận chuyển 0,5 gr ma túy.

Cơ quan Công an xác minh nhân thân, và phát hiện Vũ không hề có giấy tờ tùy thân nào – nói chính xác hơn, là chưa từng làm giấy tờ tùy thân, kể cả giấy khai sinh.

Dĩ nhiên, điều đó không giúp Vũ tránh được việc phải đi tù. Nhưng sau 23 tháng thi hành án, năm 2019, Vũ cầm mảnh giấy hoàn thành án tù tới nộp cho Công an phường Bạch Mai, và... lại không có

Vũ lo ngại một khi các ứng dụng giao hàng áp dụng chính sách định danh cá nhân, anh sẽ mất việc.

giấy tờ như trước.

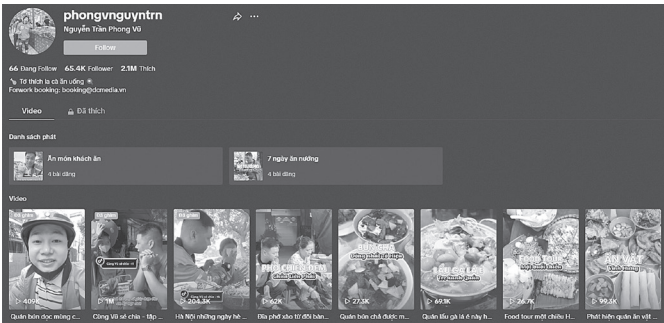
Suốt cả quá trình điều tra - khởi tố - xét xử - tổng giám và hoàn thành án, Vũ vẫn không được làm giấy tờ, mà chỉ dựa vào giấy chứng sinh mạng tên Nguyễn Việt Thắng của người anh họ. Xin Ủy ban nhân dân và Công an khu vực cấp giấy, câu trả lời luôn là: “Trường hợp của cậu rất rắc rối, khó lắm, cứ về đi rồi từ từ giải quyết”.

Khao khát một công việc có lương, có bảo hiểm, có đồng nghiệp và đồng phục, Vũ đầu quân làm shipper cho một ứng dụng công nghệ nổi tiếng. Việc này cũng không đơn giản, vì hãng vẫn yêu cầu ứng viên phải có hai loại giấy tờ tối thiểu: Căn cước công dân và Bằng lái xe. Vũ dò hỏi, được những đồng nghiệp khác chỉ cho cách... nhờ lập tài khoản hộ. Thế là Vũ trở thành shipper bằng tài khoản chạy xe công nghệ đứng tên người khác. Sau vài năm làm shipper chuyên giao đồ ăn, Vũ trở thành một “ma xó” thực sự với các hàng quán ở Hà Nội. Quán nào ngon, món gì mới, mùa nào thức nấy, Vũ nắm rõ như lòng bàn tay. Trước trào lưu review food (đánh giá cảm nhận về ẩm thực) lên cao, Vũ thử dùng điện thoại ghi hình lại chính hoạt động thường ngày của mình, đưa lên mạng xã hội.

Rất bất ngờ, chuỗi nội dung “Khách ăn gì, mình ăn nấy” nhanh chóng được lan tỏa chóng mặt. Kênh mạng xã hội chuyên video của Vũ được hơn 65 nghìn người theo dõi. Như mọi cụm từ *Key Opinion Consumer*, dịch ra tiếng Việt có nghĩa là người tiêu dùng chủ chốt, được nhiều người tin tưởng bởi giàu trải nghiệm thực tế) khác, Vũ được các chủ quán

đặt hàng tới quay video clip và review, có trả phí. Đây là một bước ngoặt bất ngờ của cuộc đời, giúp Vũ không chỉ được thừa nhận bởi cộng đồng, mà còn có thu nhập tốt hơn hẳn trước kia. Cộng đồng mạng và cả báo chí biết tới, gọi anh là “shipper ma xó”. Nhưng rất ít người biết rằng, Vũ vẫn không có được sự công nhận chính thức về mặt luật pháp. 31 tuổi, anh chưa từng được

Cuối tuần, Vũ lại đi làm thiện nguyện trước cổng Bệnh viện Thanh Nhàn.

Ngoài làm shipper đồ ăn, hiện Vũ còn có một tài khoản TikTok chuyên review các hàng quán tại Hà Nội.

“ Bao năm qua, tôi vẫn đi tìm mình, tìm một cái tên, một chỗ đứng trên cuộc đời... Nguyễn và Trần là họ của bố và mẹ tôi ghép lại. Còn Phong Vũ, là cái tên tôi tự chọn, nó phản ánh con người tôi.

Nguyễn Trần Phong Vũ

đi máy bay, dĩ nhiên cũng chưa từng ra nước ngoài, vì không có giấy tờ tùy thân.

“Tôi vẫn đi tìm mình...”

Có được chút thành công, bớt khó khăn hơn về kinh tế, Vũ hướng đến các hoạt động thiện nguyện. “Chữ “từ thiện” nó to quá, tôi chỉ dám nói mình làm việc thiện nguyện thôi”, Vũ chia sẻ. “Tình nguyện làm việc tốt”.

Vũ tham gia vào một nhóm tình nguyện nấu ăn và phát miễn phí cho những bệnh nhân nghèo tại cổng bệnh viện Thanh Nhàn vào 10 giờ sáng thứ 7 hàng tuần.

Và bất cứ khi nào có thể, Vũ sẽ giới thiệu miễn phí các món ngon, quán ngon tới cộng đồng. Gần nhất, một quán bún dọc mừng của hai cụ già tại Trương Định đã thoát khỏi nguy cơ phải đóng cửa, nhờ được Vũ giới thiệu lên kênh của mình.

Đầu đặn hàng tuần, Vũ vẫn đi làm các hoạt động thiện nguyện.

Miệt mài lao động, cố gắng kiếm đồng tiền chân chính, nhưng Vũ đang đối mặt với nguy cơ trở lại con số 0. Ứng dụng giao hàng vừa rà soát gắt gao các tài khoản shipper, và anh không thể làm việc nhờ vào tài khoản của người khác nữa. Mặc dù người quản lý hiểu hoàn cảnh, và biết rằng thái độ làm việc của Vũ rất cẩn thận, trung thực trong những năm qua, nhưng quy định là quy định.

Một lần nữa, Vũ lại lên chính quyền địa phương xin làm giấy tờ. Lần gần đây nhất, đã có những tín hiệu tích cực từ phía cơ quan chức năng. Cả bộ máy tư pháp và Công an địa phương đã vào cuộc để giải quyết cho trường hợp của Vũ và anh trai. Sau nhiều năm chờ đợi, Vũ sẽ có cho mình một danh tính chính thức.

“Bao năm qua, tôi vẫn đi tìm mình, tìm một cái tên, một chỗ đứng trên cuộc đời”, Vũ thở dài. “Nguyễn và Trần là họ của bố và mẹ tôi ghép lại. Còn Phong Vũ, là cái tên tôi tự chọn, nó phản ánh con người tôi”.

Trong căn phòng áp mái của một tòa cao tầng tại Hà Nội, có những người già làm công việc rửa bát cho nhà hàng. Ở tuổi “xế chiều”, họ vẫn miệt mài lao động mưu sinh, dù vất vả.

Bà Quỳnh cùng con trai là hai lao động chủ lực của gia đình.

Mỗi ngày, ông Đăng phải đánh hàng trăm chiếc vỉ nướng để phục vụ nhà hàng.

Những “thợ rửa bát” U70.

Mưu sinh trên

○ HUY VŨ

Thợ rửa bát U70

Trước khi đồng hồ điểm 7 giờ sáng, bà Đình Thị Quỳnh, 65 tuổi, đã có mặt tại nơi làm việc của mình - một mặt sàn rộng rãi được dành riêng cho công việc rửa bát phục vụ nhà hàng lẩu - nướng. Những thùng nhựa chứa đầy bát đĩa nằm sẵn trên sàn nhà từ tối hôm trước, đợi bà Quỳnh và các đồng nghiệp xử lý.

Trung bình mỗi khách vào nhà hàng sử dụng khoảng 10 bát đĩa đựng. Cứ thế nhân lên hàng trăm lượt khách, những người như bà Quỳnh làm không ngơi tay. Họ tự gọi mình là “thợ rửa bát”. Những “thợ rửa bát” U70.

Không mất nhiều thời gian, bà Quỳnh xỏ gang tay rồi còng lưng đẩy những thùng bát đĩa vào một góc. Bốn “thợ rửa bát”, người trút thức ăn thừa, người rửa, người tráng, người cọ vôi. Một ngày của những “thợ rửa bát” kéo dài 12 tiếng, trừ đi 2 tiếng nghỉ trưa, họ làm việc không ngơi tay từ 7 giờ sáng cho tới 9 giờ tối. Trên căn gác tách biệt với thế giới bên ngoài, nguồn giải trí duy nhất của những “thợ rửa bát” là chiếc radio nhỏ đặt trên bậu cửa sổ nhìn ra những tòa cao ốc.

Từ Phú Thọ tới Hà Nội lập nghiệp từ năm 2012, nhưng

hai năm nay, bà Quỳnh chọn công việc rửa bát để mưu sinh. Tuổi già khiến bà không còn đảm đương được những công việc cần sự tỉ mỉ và chính xác như trước.

Bà Quỳnh cùng con trai là hai lao động chủ lực của gia đình. Nhà ở nông thôn dù lắm việc, nhưng chẳng ra được mấy tiền, bà Quỳnh và con trai chọn cách rời xa gia đình để gồng gánh nuôi 6 miệng ăn. Lương tháng rửa bát của bà Quỳnh tương đương với cả gia đình làm ruộng 3-4 tháng.

“Chồng thì ở nhà. Còn tôi bắt buộc phải xuống Hà Nội để kiếm đồng ra đồng vào”, bà Quỳnh nói. “Như bọn tôi già rồi. Làm gì có công ty gì lựa chọn cái độ tuổi 60 này nữa”.

Đảm nhiệm công đoạn rửa xà phòng, bà Lò Thị Mơ, 58 tuổi, đồng nghiệp và người ở trọ cùng bà Quỳnh, cho biết không nhớ rõ bản thân đã tới Hà Nội từ năm nào. Đối với người phụ nữ đến từ Thanh Hóa, Thủ đô nằm bên ngoài cửa sổ. Tất cả những gì bà biết về thành phố này là quảng đường từ phòng trọ tới chỗ làm việc.

Dù đau nhức khắp người, nhưng việc rửa bát vẫn đem thu nhập đều đặn cho bà Mơ hơn là làm ruộng.

“Tôi chỉ biết ở đây với Lăng Bác. Vây thôi”, bà Mơ cười.

Không có chế độ hưu trí, cũng có nghĩa là làm tới lúc nào còn sức, hoặc hiện thực hơn - tay làm hàm nhai, tay quai miệng trễ. Ông Nguyễn Xuân Đăng, 68 tuổi, cho biết bản thân là đàn ông, có sức khỏe nên được giao việc cạo vỉ nướng bằng vòi nước áp suất.

Mỗi ngày, ông Đăng phải đánh hàng trăm chiếc vỉ nướng để phục vụ nhà hàng.

Đeo hai lớp gang tay, mặc chiếc quần nilon loại 5 nghìn đồng, ông Đăng bọc bạch dù công việc có nặng nhọc so với độ tuổi, nhưng thu nhập từ 6 triệu - 6 triệu rưỡi giúp ông và các đồng nghiệp đủ trang trải và tích cóp gửi về nhà.

Đối với những “thợ rửa bát”, việc được lao động và kiếm thêm thu nhập giúp họ cảm thấy tự tin ở bản thân hơn.

“Chúng tôi vẫn làm nhiệt tình, trách nhiệm”, ông Đăng nói.

Rửa bát để đi kiện

Trong số những “thợ rửa bát” U70, có một phụ nữ nói giọng Nam nhỏ nhẹ, đó là bà Oanh, một người phụ nữ miền Tây đã ngược dòng ra Bắc để đi kiện. Gần 20 năm lẫn lộn ở Hà Nội, bà Oanh cùng con gái vẫn chưa thể nhìn thấy lối thoát cho câu chuyện của mình. Bà Oanh từ Bạc Liêu ra Hà Nội để đi kiện từ năm 2008. Cũng có thể là lâu hơn, chính bà cũng không nhớ rõ.

“Tôi đòi nhà thôi. Giờ tôi chỉ biết đòi nhà”, bà Oanh nói về lý do mình và con gái lặn lội ra Hà Nội.

Căn nhà nhỏ ven chợ từng là nơi sinh sống của gia đình bà Oanh ở Bạc Liêu bỗng chốc trở thành tài sản tranh chấp khi vụ ly hôn xảy ra. Người chồng sau khi bán căn nhà với giá hơn 100 triệu đồng đã đột ngột qua đời, để lại những ngón ngang trong cuộc đời của bà Oanh và con gái tới tận bây giờ.

Không bằng lòng với số tiền được nhà chồng cũ chia lại, bà Oanh đâm đơn kiện lên tòa án các cấp của tỉnh Bạc Liêu, rồi sau đó là các cấp cao hơn nữa.

Dù đau nhức khắp người, nhưng việc rửa bát vẫn đem thu nhập đều đặn cho bà Mơ hơn là làm ruộng.

○
Hiện tại, chỉ một bộ phận người cao tuổi Việt Nam được hưởng chính sách an sinh xã hội, trong đó có khoảng 39% người cao tuổi được hưởng lương hưu, bảo hiểm xã hội, chính sách đối với người có công và trợ cấp xã hội; 61% còn lại sống dựa hoàn toàn vào kinh tế của chính mình.

tầng áp mái

Từ sơ thẩm, cho tới phúc thẩm, rồi giám đốc thẩm, tất cả các phán quyết vẫn chưa làm hài lòng bà Oanh. Nguyên vọng của bà Oanh, đó là đòi được số tiền 70 triệu đồng mà bà nghĩ đáng ra bản thân và con gái phải được hưởng.

Và rồi, bà Oanh đi đến một quyết định sẽ thay đổi cuộc đời của bà và con gái mình mãi mãi. Năm 2007, bà Oanh gom góp một số tiền nhỏ, rồi bế con lên xe đò ngược ra Bắc để đi kiện, bỏ lại sau lưng mẹ già ở quê nhà Trà Vinh.

Ra tới Hà Nội, bà Oanh thuê trọ rồi bắt đầu hành trình đâm đơn kháng án tại Tòa án Nhân dân Tối cao. Từ đêm bữa nửa tháng gửi giấy kiện một lần, giờ người của tòa án nhìn từ xa đã biết bà Oanh tới.

"Tôi chỉ muốn tòa án Bạc Liêu xử đúng kết quả trả lời của tòa giám đốc thẩm ngoài này", bà Oanh kiên quyết nói.

Để mưu sinh và nuôi con ăn học, bà đã làm nhiều công việc chân tay. Nhiều năm liền, bà "trúng thầu" một chân quét rác từ công nhân vệ sinh thành phố. "Trúng thầu" nghĩa

là bà và người công nhân này cùng quét dọn rác cho cả một tuyến phố. Số tiền 5 triệu đồng mỗi tháng mà công ty vệ sinh môi trường trả, bà Oanh nhận bốn phần, người ta một phần.

Từ năm ngoài, vì bị thoái hóa khớp gối, bà thôi việc quét rác rồi chuyển sang rửa bát. Buổi sáng, từ 7 giờ sáng tới 12 giờ trưa, bà đi làm tại nhà hàng của những người "thợ rửa bát".

Ở đây, bà Oanh được tạo điều kiện lao động, có thu nhập, dù vất vả. Nhiều năm làm công việc nặng nhọc cùng với khí hậu khắc nghiệt của miền Bắc khiến đôi chân của bà Oanh ngày càng yếu.

Mỗi ngày phải vác những thùng bát đĩa lớn khiến lưng bà thêm còng. Đau, nhưng không dám kêu với ai, nhất là với chủ nhà hàng. Hết ca làm việc, bà Oanh tắt tả bắt xe buýt về nhà để nghỉ ngơi.

12 rưỡi đêm, bà Oanh bắt đầu ca làm việc thứ hai trong ngày. Hoặc gọi là ca đầu ngày cũng được. Vẫn là rửa bát. Cho một quán phở đêm. Rửa tới 3 giờ sáng, bà được trả một trăm nghìn.

Nơi tạm trú của mẹ con bà Oanh hơn 15 năm qua, nằm ở cuối một con ngõ sâu hút trên đường Hoàng Hoa Thám, quận Ba Đình. Căn phòng chỉ vài mét vuông, chủ nhà thậm chí đã thương tình không thu tiền trọ suốt vài năm qua.

Giường một bên, nơi vệ sinh kiêm nấu nướng tắm giặt một bên. Chật chội và ẩm thấp tới mức, con gái của bà Oanh - một cử nhân vừa ra trường - cũng mắc các bệnh xương khớp giống mẹ.

Dù bí bức nhưng căn phòng trọ của mẹ con bà Oanh vẫn có một ban thờ nhỏ. Đức tin là thứ bà Oanh mong mỏi nhất.

Hàng xóm láng giềng

Bà Oanh cùng con gái đã ra Hà Nội để theo đuổi một vụ kiện từ năm 2008. Để mưu sinh, bà không từ bất kỳ công việc nặng nhọc nào.

không ai hiểu rõ mục đích bám trụ lại Hà Nội của mẹ con người phụ nữ miền Nam này. Nhưng họ đều giúp đỡ theo những cách khác nhau. Trong đó, có một ông già mà bà Oanh coi như cha nuôi.

Có lần, mẫu tin về hoàn cảnh khó khăn của bà xuất hiện trên báo, ông già tốt bụng đã tìm đến giúp đỡ. Hơn 2 năm liền, mỗi tháng người đàn ông này đều trợ cấp một khoản tiền cho mẹ con bà Oanh. Những món đồ giá trị nhất trong nhà, từ xe máy cho tới tủ lạnh, đều do vị "mạnh thường quân" kia mua cho.

Hành động lặng lẽ của người đàn ông này khiến bà Oanh tin, vẫn còn nhiều người tốt trên đời. Khi nghe tin ông lão tốt bụng qua đời, bà Oanh như rụng rời chân tay. Bà cũng không dám lui tới nhà của ông lão như trước, vì lo ngại bị hiểu lầm.

Chiếc xe máy ông lão tặng năm xưa, bà Oanh và con gái dù không mấy khi đi, nhưng

họ nhất quyết không bán.

Bà Oanh có mẹ già đã ngoài 80 tuổi ở quê. Có hai em ruột, nhưng đã nhiều năm không còn liên lạc. Ăn bữa nay lo bữa mai, thăm thân là điều vượt quá khả năng của bà. Gối hương trầm, cái nón lá và chiếc khăn quàng quanh cổ, cùng giọng nói miền Tây là chút ít dấu vết Nam Bộ bà Oanh níu giữ được. "Nghèo nên cũng mạnh ai nấy sống", bà Oanh nói khi được hỏi về những người em của mình.

Chuyến ra Bắc năm 2008, bà Oanh và con gái không mang theo một giấy tờ tùy thân. Không cả một bức ảnh. Nhìn lại năm tháng sau lưng, bà Oanh vẫn không tin, mới chỉ năm mươi bữa gửi giấy lên tòa, giờ đã kéo dài gần hai mươi năm.

"Nhớ sự lại sao nó lâu quá", bà Oanh trầm tĩnh về cuộc đi kiện của mình. "Tới chừng nghĩ lại sao nó lâu quá trời vậy?" ●

“
Chồng thì ở nhà. Còn
tôi bắt buộc phải xuống
Hà Nội để kiếm đồng ra
đồng vào..., như bọn tôi
già rồi. Làm gì có công
ty gì lựa chọn cái độ tuổi
60 này nữa.”

Bà Quỳnh

Bỏ việc văn phòng để

◉ NGỌC PHẠM (theo New York Times)

Nhiều người trẻ Trung Quốc đang có xu hướng bỏ công việc văn phòng để quay sang làm công việc chân tay, như một cách “chạy trốn” khỏi áp lực công việc vốn đã trở thành quy chuẩn khuôn mẫu trong xã hội.

Một cuộc đánh đổi

Loretta Liu từng được xem là một người thành công theo thước đo chuẩn mực trong xã hội Trung Quốc. Cô tốt nghiệp cử nhân tại một trong những trường đại học danh giá top đầu của Trung Quốc vào năm 2018, và được tuyển dụng và vị trí thiết kế hình ảnh tại một loạt các công ty lớn. Cô ấy có được một công việc mơ ước, được sống trong một căn hộ tiện nghi tại Thâm Quyển, trong khi tỷ lệ thất nghiệp ở thanh niên Trung Quốc đang đạt mức cao kỷ lục.

Thế nhưng, đến năm 2022, Liu quyết định nghỉ việc. Hiện cô đang làm việc tại chuỗi cửa hàng thú cưng với mức lương chỉ bằng 1/5 những gì được trả ở công việc trước đây. Thế nhưng, cô tìm được niềm vui trong hiện tại.

“Tôi cảm thấy mệt mỏi với cuộc sống trước kia. Bản thân tôi thấy mình không nhận được gì từ công việc ấy. Tôi ít được tự do sáng tạo, thường xuyên phải làm thêm giờ, cảm thấy kiệt quệ cả về tinh thần lẫn thể chất”, Liu nói về công việc thiết kế trước đó của mình. “Tôi nghĩ một cuộc sống trong guồng quay như vậy là hoàn toàn không đáng”.

Loretta Liu chỉ là một trường hợp điển hình trong xã hội Trung Quốc ngày nay, khi xu hướng bỏ công việc văn phòng, áp lực cao và chọn lao động chân tay

đang lan rộng trong giới trẻ nước này. Trên mạng xã hội Xiaohongshu của Trung Quốc, một ứng dụng tương tự như Instagram, hashtag “Trải nghiệm lao động chân tay đầu tiên của tôi” đã có hơn 28 triệu lượt xem.

Một số người ủng hộ trào lưu này cho biết, niềm vui của những công việc ấy nằm ở chính môi trường làm việc ít cạnh tranh và giờ giấc ổn định. Tuy nhiên, họ cũng thừa nhận rằng “sự thay đổi này cũng đòi hỏi những đánh đổi đi kèm”, nhưng vẫn tin rằng sự hy sinh ấy là xứng đáng để thoát khỏi công việc đầy áp lực trước đây.

Ngay như Loretta Liu, cô chia sẻ rằng: “Với công việc cũ, tôi đã có thể tiết kiệm được một khoản lên đến 15.000 USD sau bốn năm làm việc. Thế nhưng, khi quyết định thay đổi, tình hình tài chính của tôi giờ không còn quá rủng rĩnh, tôi đã phải cắt giảm chi tiêu hơn rất nhiều”.

Khi Eunice Wang (25 tuổi) được mời làm việc tư vấn ở Bắc Kinh ngay sau khi hoàn thành tấm bằng thạc sĩ, cô đã ngay lập tức nhận lời. Wang thấy mình là một người may mắn khi chung quanh có rất nhiều đối thủ cạnh tranh, rất trông đợi vào chặng đường phía trước, mong muốn bản

thân sẽ tiến xa. Thế nhưng, chẳng bao lâu sau, cô rơi vào một vòng luẩn quẩn: căng thẳng do khối lượng công việc nặng nề nhưng lại quá bận rộn để giải tỏa.

Đến cuối năm 2022, Eunice Wang đã lựa chọn nghỉ việc để “giải thoát” bản thân. Hiện Wang đang làm việc tại một quán cà phê ở quê nhà Thẩm Dương, với mức lương chỉ bằng 1/5 so với công việc trước đây. Để có thêm nguồn thu nhập hàng ngày, cô nhận vẽ tranh chân dung mỗi khi có thời gian rảnh. Dù đôi phần vất vả hơn, Wang tâm sự rằng, cô vẫn thấy mình thật đúng đắn khi đưa ra sự lựa chọn đó. “Tôi rất mừng khi bản thân đã dám vượt qua được định kiến lâu nay về thành công trong xã hội, dám thử thách mình và chấp nhận những cơ hội mới”, cô chia sẻ.

lao động chân tay

phục hồi sau đại dịch của nước này.

Theo nhà nghiên cứu Nie Riming tại Viện Tài chính Thượng Hải nhận định: “Trào lưu này của thế hệ trẻ dường như không xuất phát từ suy nghĩ cho rằng những công việc chân tay thực sự phù hợp với họ. Có lẽ họ xem đây là một giải pháp để tự thoát khỏi sự dồn nén của cuộc sống đầy tính cạnh tranh trong hiện tại”.

Yolanda Jiang (24 tuổi) đã rời bỏ công việc kiến trúc sư ngay khi bị yêu cầu làm việc liên tục trong 30 ngày. Sau đó, cô đã chấp nhận làm bảo vệ trong một khu ký túc xá đại học để có nguồn thu nhập tạm thời. Thế nhưng, Jiang cho biết đó chỉ là quyết định bộc phát, cô vẫn có ý định tìm kiếm một công việc khác đúng chuyên môn của mình. Theo chia sẻ của Jiang, cô đã tận dụng khoảng thời gian nhàn rỗi khi làm công việc bảo vệ để nâng cao khả năng sử dụng tiếng Anh, với hy vọng nó sẽ giúp cô tìm được một công việc phù hợp và có cơ hội làm việc cho các doanh nghiệp nước ngoài.

“Thực ra tôi không tham gia vào lối sống “nằm phẳng” hay trào lưu dịch chuyển này. Tôi coi đây là khoảng thời gian để nghỉ ngơi, tích lũy kiến thức, nạp thêm năng lượng cho bản thân và suy nghĩ về hướng đi của cuộc đời mình”, Jiang nói. ●

“

Mục đích của việc học tập và tích lũy kiến thức không phải là để có được một công việc khiến nhiều người ngưỡng mộ, mà chính là để mỗi người có đủ dũng khí, đủ tự tin để đón nhận những cơ hội mới.

Thay đổi định kiến về thành công

Xu hướng này một lần nữa làm dấy lên cuộc tranh luận về định kiến thành công trong xã hội Trung Quốc. Cách đây ba năm, lối sống “nằm phẳng”, trong đó người trẻ chọn nghỉ việc và tận hưởng cuộc sống, đã lan truyền rộng rãi trên mạng và gây ra một làn sóng tranh cãi tại nước này. Nhiều người phê phán, cho rằng lựa chọn này của giới trẻ bây giờ thể hiện một lối sống ích kỷ, quay lưng với xã hội, đi ngược lại với những kỳ vọng của cha mẹ. Trong khi đó, những người ủng hộ mô tả trào lưu này đang phản ánh sự chán nản của thế hệ trẻ về cuộc sống quá áp lực để đạt

được sự thành công theo quy chuẩn của xã hội Trung Quốc.

Sự cạnh tranh để có được một công việc văn phòng, lương cao tại Trung Quốc luôn được xem là một cuộc đua khốc liệt. Một số lượng kỷ lục sinh viên dự kiến sẽ tốt nghiệp đại học trong năm nay, ngay cả khi các công ty đã cắt giảm tuyển dụng. Tình trạng “thừa nguồn cung sinh viên tốt nghiệp đại học” tại Trung Quốc đang vô cùng nghiêm trọng. Theo thống kê, riêng trong năm 2023, hơn 11,58 triệu sinh viên tốt nghiệp đại học của nước này phải đối mặt với tình trạng thất nghiệp. Chính vì vậy, nhiều người trẻ đã đổi mới tư duy, họ tin rằng thay vì cố gắng để cạnh tranh,

có nhiều con đường khác hấp dẫn hơn trong cuộc sống.

“Mục đích của việc học tập và tích lũy kiến thức không phải là để có được một công việc khiến nhiều người ngưỡng mộ, mà chính là để mỗi người có đủ dũng khí, đủ tự tin để đón nhận những cơ hội mới”, đó là chia sẻ của những người đã chấp nhận rời bỏ công việc văn phòng, “dấn thân” trở thành một lao động chân tay tại một diễn đàn trực tuyến với hơn 39.000 thành viên.

Mặc dù số lượng người trẻ tham gia trào lưu này tại Trung Quốc vẫn chỉ là thiểu số, song một số nhà quan sát cho rằng rất nhiều vấn đề kéo theo sẽ xuất hiện. Thứ nhất, quyết định rời bỏ vị trí có thu nhập cao, để tìm một công việc nhàn rỗi hơn liệu có phải là một bước đi dài hơi, hay chỉ mang yếu tố nhất thời, họ sẽ ở lại với việc làm mới trong bao lâu. Thứ hai, về lâu dài xu hướng này sẽ rất đến tình trạng mất cân bằng trong hệ thống việc làm tại quốc gia tỷ dân.

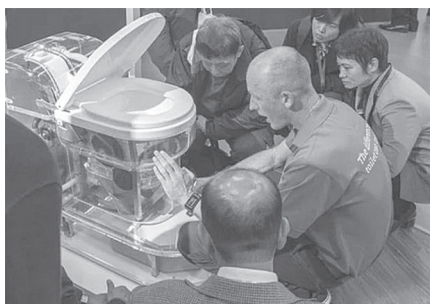
Công việc cần kiến thức chuyên môn sẽ thiếu nhân lực, trong khi đó những việc làm yêu cầu ít kinh nghiệm lại không đáp ứng đủ cho sự “chuyển dịch” này. Khi đó những người thực sự cần công việc chân tay sẽ không thể tìm được cho mình một cơ hội và phải đối mặt với nguy cơ thất nghiệp. Ngoài ra, một số chuyên gia cũng nhấn mạnh rằng xu hướng này sẽ gây ra những ảnh hưởng tiêu cực đến nền kinh tế, làm chậm lại đà phát triển vốn đang trong quá trình

TIN & TIN

● **Google Maps sắp có tính năng mới siêu hữu ích.** Google Maps sẽ cho phép người dùng dẫn đường và truy cập bản đồ kể cả khi không có kết nối mạng. Tính năng này sẽ sử dụng tín hiệu vệ tinh để cập nhật vị trí, thay vì phải dựa vào dữ liệu di động hoặc Wi-Fi như trước đây. Tính năng vệ tinh cũng sẽ hữu ích cho những người thích du lịch mạo hiểm hoặc những người làm việc ở các khu vực kém kết nối internet. Dự kiến Google Maps sẽ ra mắt tính năng này vào cuối năm nay, kỳ vọng sẽ giúp ích hữu hiệu trong các công tác cứu hộ, cứu nạn khi thiên tai hoặc sự cố gây ra sự cắt đứt các dịch vụ viễn thông thông thường.

● **Bốn cầu biết... chẩn đoán bệnh.** Những chiếc gương và toilet có thể phát hiện bệnh sớm, các loại vật liệu lót sàn có khả năng đo lường nguy cơ ngã của người dùng, đó là những gì có thể sẽ sớm hiện diện trong các nhà vệ sinh cao cấp tương lai. Toi Labs, một công ty chuyên về nhà vệ sinh thông minh tại Mỹ đã ứng dụng công nghệ tân tiến để sản xuất ra những nhà vệ sinh thông minh. Theo đó, bệ toilet của Toi Labs có tích hợp một camera hướng xuống, qua đó giúp phân tích chất thải bằng công nghệ trí tuệ nhân tạo AI. Nó cũng tích hợp công nghệ "mũi điện tử" giúp xác định những mùi là tín hiệu bệnh tật trong chất thải. bệ toilet sử dụng nhiều loại ánh sáng chiếu vào da người, cho biết nhiệt độ cơ thể, nhịp tim và lượng oxy trong máu...

● **Miếng dán tiêu diệt tế bào ung thư.** Một nhóm nhà khoa học tại Đại học South Australia đã thiết kế các miếng dán sau phẫu thuật, có khả năng tiêu diệt hơn 80% tế bào ung thư ở gan và giảm đáng kể tỉ lệ tái phát. Được tạo ra từ gel, những miếng dán này được tẩm các liều lượng thuốc chống ung thư 5-fluorouracil (5FU) và cisplatin (Cis) và được đặt chính xác tại vị trí phẫu thuật, nơi khối ung thư đã được loại bỏ. Thuốc được tẩm trong miếng dán sẽ ngấm trực tiếp vào vết mổ, xử lý các tế bào ung thư còn sót lại và giảm thiểu tác dụng phụ độc hại của hóa trị. Một điểm cộng nữa là nó có thể phân hủy sinh học.

PV

Mạng xã hội tác động xấu đến lòng tự trọng của trẻ em gái, ảnh hưởng cả sức khỏe tinh thần và thể chất. Ảnh: Shutterstock.

Đời sống xã hội của trẻ em ngày càng thể hiện rõ thông qua mạng xã hội. Ảnh Shutterstock.

Mạng xã hội tác động tiêu cực đến trẻ em gái

○ THANH TRÀ (theo UNESCO)

Báo cáo mới của UNESCO chỉ ra rằng, công nghệ số mặc dù có thể nâng cao việc dạy và học nhưng chúng cũng gây ra những rủi ro như xâm phạm quyền riêng tư của người dùng, làm xao lãng việc học của trẻ em, tiềm ẩn nguy cơ bắt nạt trên mạng, nhất là với trẻ em gái.

Tò đăm định kiến giới

Báo cáo có tựa đề "Technology on Her Terms" (tạm dịch: Sử dụng công nghệ theo cách riêng) đưa ra cảnh báo, nội dung dựa trên hình ảnh được điều khiển bởi các thuật toán, đặc biệt là trên mạng xã hội, có thể khiến trẻ em gái tiếp xúc với nhiều nội dung đa dạng. Trong đó có cả những nội dung không lành mạnh như khiêu dâm, video "tôn vinh" hành vi đối xử bạo lực hoặc tiêu chuẩn hình thể phi thực tế. Việc này có thể tác động xấu đến lòng tự trọng của trẻ em gái, ảnh hưởng cả sức khỏe tinh thần và thể chất.

Theo nghiên cứu của Facebook, 32% trẻ em gái vị thành niên cho biết khi các em cảm thấy tự ti về cơ thể mình.

Tình trạng các bé gái bị bắt nạt qua mạng cũng chiếm tỉ lệ nhiều hơn các bé trai. Theo dữ liệu của Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế (OECD), trung bình có 12% bé gái 15 tuổi bị bắt nạt trên mạng, còn các bé trai chỉ chiếm 8%. Tình trạng này càng trở nên phức tạp

hơn bởi sự gia tăng của các nội dung giả do trí tuệ nhân tạo lan truyền trên mạng xã hội. Các học sinh nữ ở một số quốc gia được phỏng vấn cho biết các em xem được khá nhiều video hoặc hình ảnh nhạy cảm mà bản thân không hề có ý định xem.

Giảm bớt khát vọng học tập của trẻ em gái

Theo dữ liệu của UNESCO, trong 10 năm qua, học sinh nữ chỉ chiếm 35% sinh viên tốt nghiệp STEM bậc đại học trên toàn thế giới. Báo cáo cho thấy những định kiến dai dẳng ngăn cản phụ nữ theo đuổi sự nghiệp STEM, dẫn đến việc mất cân bằng giới tính trong lực lượng lao động công nghệ.

Chưa đến 25% phụ nữ làm trong lĩnh vực khoa học, kỹ thuật, thông tin và công nghệ truyền thông. Phụ nữ chiếm 26% nhân viên trong lĩnh vực dữ liệu và trí tuệ nhân tạo, 15% trong lĩnh vực kỹ thuật và 12% trong lĩnh vực điện toán đám mây trên khắp các nền kinh tế hàng đầu thế giới. Chỉ có 17% đơn xin cấp

“

Đời sống xã hội của trẻ em ngày càng thể hiện rõ thông qua mạng xã hội. Nhưng kéo theo đó là các chuẩn mực tiêu cực về giới được thuật toán phân phối thường xuyên tới người dùng.

Bà Audrey Azoulay,
Tổng Giám đốc UNESCO

bằng sáng chế được thực hiện bởi phụ nữ.

Quá trình chuyển đổi kỹ thuật số đang được dẫn dắt bởi nam giới. Mặc dù 68% quốc gia có các chính sách hỗ trợ giáo dục STEM, nhưng chỉ một nửa trong số các chính sách này hỗ trợ cụ thể cho trẻ em gái và phụ nữ. Các chính sách nên tìm cách quảng bá hình mẫu cả trên mạng xã hội để khuyến khích phụ nữ trẻ lựa chọn nghề nghiệp trong lĩnh vực STEM. Cải thiện khả năng tiếp cận các nghiên cứu STEM của trẻ em gái là

chìa khóa để đảm bảo phụ nữ tham gia bình đẳng vào quá trình chuyển đổi kỹ thuật số và hỗ trợ thiết kế các công nghệ thực sự toàn diện.

Bà Audrey Azoulay, Tổng Giám đốc UNESCO chia sẻ: "Đời sống xã hội của trẻ em ngày càng thể hiện rõ thông qua mạng xã hội. Nhưng kéo theo đó là các chuẩn mực tiêu cực về giới được thuật toán phân phối thường xuyên tới người dùng. Những cân nhắc về mặt đạo đức phải được tính đến khi thiết kế các nền tảng này. Mạng xã hội không nên giới hạn phụ nữ và trẻ em gái trên con đường học tập và tìm kiếm cơ hội việc làm."

Mặc dù báo cáo của UNESCO đã chỉ rõ những thách thức mà trẻ em gái phải đối mặt trong kỷ nguyên số, nhưng nó cũng mang đến hy vọng về một tương lai tươi sáng hơn: Một tương lai nơi tất cả trẻ em gái đều có cơ hội bình đẳng để phát triển và thành công, nơi các em được trao quyền để sử dụng công nghệ như một công cụ để học hỏi, sáng tạo và tạo ra tác động tích cực. ●

Pháp phòng nổi lo đuối nước mùa hè

○ HẠ TRÌ

Những ngày vừa qua, bệnh viện Nhi Trung ương liên tục tiếp nhận những ca bệnh nhi đuối nước nghiêm trọng, nguy kịch tính mạng. Các bệnh nhi đều vào viện với bệnh cảnh suy đa tạng do hậu quả của quá trình ngừng tuần hoàn...

Di chứng thần kinh lâu dài

Một bé trai 2 tuổi, thường trú ở Hà Nội đã phải tức tốc nhập viện Nhi Trung ương ngày 22/4 trong tình trạng lơ mơ, bất tỉnh vì đuối nước. Theo lời kể của gia đình, trong lúc mẹ bận làm việc, bé H.T đã chạy sang nhà hàng xóm chơi và không may ngã xuống hồ cá Koi sâu 1,2 mét không có rào chắn xung quanh. Theo camera ghi nhận sau khoảng 8 phút ngã xuống bể cá, bé mới được phát hiện và đưa lên bờ trong tình trạng tím tái, ngừng tim, ngừng thở. Ngay lập tức, gia đình đã hô hoán mọi người giúp đỡ và được các nhân viên y tế của trạm y tế gần nhà đến sơ cấp cứu tại chỗ. Sau 10 phút, H.T có tim trở lại và được đưa đến bệnh viện huyện cách đó 5km.

Lúc này, trẻ có nhịp tim, nhịp thở nhưng không tỉnh, lơ mơ. Các bác sĩ tiến hành cấp cứu ban đầu, đặt nội khí quản kiểm soát đường hô hấp và chuyển trẻ đến Bệnh viện Nhi Trung ương trong tình trạng hôn mê sau ngừng tuần hoàn.

Hai trường hợp khác được Bệnh viện tiếp nhận là bé N.K (nữ, 12 tuổi, ở Hà Nội) và bé A.T (nam, 11 tuổi, ở Mộc Châu). Hoàn cảnh gặp nạn của 2 trẻ khá giống nhau, qua khai thác bệnh sử, gia đình cho biết trong lúc trẻ đi tắm ở ao, suối cùng các bạn thì bị đuối nước. Trẻ được mọi người xung quanh đưa lên bờ trong tình trạng ngừng tim, ngừng thở và được cấp cứu ngừng tuần hoàn. Cả hai trẻ đều được người dân dốc ngược và chạy khoảng 2 vòng nhỏ theo thói quen dân gian.

Sau 15 phút cấp cứu ngừng tim ngừng thở, trẻ có tim và nhịp

Ảnh minh họa.

“Phòng tránh tai nạn đuối nước không chỉ đơn giản là việc học bơi. Quan trọng hơn, trẻ em cần được hướng dẫn về nơi chơi, cách chơi một cách an toàn.

Ông Đặng Hoa Nam - Cục trưởng Cục Trẻ em

thở trở lại, trẻ được đưa vào viện địa phương xử trí ban đầu và chuyển đến Bệnh viện Nhi Trung ương, vẫn trong tình trạng đồng tử giãn, hôn mê sâu.

Thạc sĩ, bác sĩ Lê Nhật Cường, Khoa Điều trị tích cực Nội khoa, Bệnh viện Nhi Trung ương cho biết: Các bệnh nhi đuối nước nhập viện thường trong 2 tình trạng chính là suy đa cơ quan do hậu quả sau ngừng tim hoặc tổn thương phổi nặng – hội chứng suy hô hấp cấp do tổn thương hít. Cả 3 bệnh nhi này đều vào viện với bệnh cảnh suy đa tạng do hậu quả của quá trình ngừng tuần hoàn và được áp dụng các biện

pháp điều trị như: hỗ trợ chức năng đa tạng, lọc máu liên tục khi có suy thận, hỗ trợ hô hấp bằng thở máy, sử dụng các thuốc trợ tim, hạ thân nhiệt bảo vệ não. Tùy vào bệnh cảnh lâm sàng của mỗi bệnh nhi mà các biện pháp được áp dụng linh hoạt, cá thể hóa...

Sau 3 ngày điều trị, bệnh nhi N.K và A.T đã tỉnh, tự thở và có thể ra viện trong vài ngày tới. Tuy nhiên, trẻ cần phải tiếp tục theo dõi lâu dài vì các di chứng thần kinh vẫn có thể xảy ra.

Trường hợp bé H.T, do tiên lượng nặng nề nên hiện tại vẫn đang trong giai đoạn hạ nhiệt độ bảo vệ não, theo dõi chặt chẽ,

kiểm soát chức năng cơ quan và sẽ có kế hoạch đánh giá mức độ tỉnh, chức năng thần kinh toàn diện khi trẻ qua giai đoạn nặng...

Ti lệ trẻ biết bơi vẫn thấp

Đuối nước ở trẻ em thường là hậu quả do sự hiểu động của trẻ nhỏ, sự bất cẩn của người lớn khi trông trẻ và hệ thống sông ngòi, ao hồ, bể bơi... chưa đảm bảo điều kiện an toàn, vì thế cha mẹ và gia đình cần đặc biệt quan tâm để bảo đảm an toàn cho trẻ.

Để kịp thời hạn chế tối đa đuối nước và cấp cứu sai cách cho trẻ đuối nước, các bác sĩ Bệnh viện Nhi Trung ương lưu ý: Các xô, chậu, chum chứa nước phải được đặt nắp, tránh xa tầm tay trẻ nhỏ vì nhiều em bé có thể bị đuối nước do ngã vào xô chứa nước Ao, hồ, giếng khơi cần có rào chắn, đảm bảo trẻ nhỏ không thể tự ý đi vào. Các khu vực bơi công cộng phải thiết kế độ sâu phù hợp với lứa

tuổi, có đầy đủ phương tiện cứu hộ, cấp cứu và được giám sát bởi nhân viên cứu hộ được huấn luyện về các kỹ thuật cứu hộ. Người chăm sóc trẻ luôn để ý, quản lý, giám sát trẻ mọi lúc, mọi nơi...

Năm 2024, dự báo thời tiết sẽ nóng hơn do ảnh hưởng của El Nino, trẻ có nhu cầu bơi lội nhiều hơn, điều này tiềm ẩn nhiều nguy cơ đuối nước cho trẻ em hơn. Bơi là kỹ năng cơ bản, cần thiết nhất để trẻ em phòng tránh tai nạn đuối nước. Tuy nhiên, hầu hết các hoạt động dạy bơi cho học sinh vẫn chưa mang lại hiệu quả như mong đợi.

Ông Đặng Hoa Nam, Cục trưởng Cục Trẻ em (Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội) cho biết, hiện nay chỉ có 42/63 tỉnh, thành phố có ngân sách để đầu tư riêng cho phòng, chống đuối nước. Theo ông Nam, phòng tránh tai nạn đuối nước không chỉ đơn giản là việc học bơi. Quan trọng hơn, trẻ em cần được hướng dẫn về nơi chơi, cách chơi một cách

an toàn. Thực tế cho thấy, việc trang bị kỹ năng ứng phó khi gặp sự cố cho trẻ em, đặc biệt là ở các vùng nông thôn, vùng có điều kiện kinh tế khó khăn, vẫn chưa được chú trọng đúng mức. Bên cạnh việc tăng cường giáo dục, giám sát, việc rèn luyện, bồi dưỡng những kỹ năng cơ bản cho cuộc sống cho trẻ em là cực kỳ quan trọng.

Theo đó, cha mẹ nên giáo dục kiến thức, kỹ năng (cho trẻ từ lớp 1) về phòng, chống đuối nước và dạy trẻ bơi an toàn. Giáo dục, hướng dẫn cho trẻ lớn nhận biết các nơi nguy hiểm có nguy cơ cao xảy ra đuối nước, không tự ý tắm, chơi đùa ở những nơi có vùng nước nguy hiểm, không đùa nhau khi bơi. Ngoài ra, tuyên truyền, phổ biến các biện pháp sơ cấp cứu đuối nước đúng cách cho người dân. Tổ chức các lớp tập huấn cấp cứu cơ bản cho cộng đồng, tiến tới thay đổi thực hành, tránh những động tác sai khi cấp cứu... ●

Câu chuyện tuyển sinh đầu cấp luôn nhận được sự quan tâm lớn của dư luận, nhất là ở Thủ đô Hà Nội, khi tính chất các kỳ thi luôn cạnh tranh khốc liệt.

Tăng quy mô lớp học trong các trường

Bộ Giáo dục và Đào tạo đang lấy ý kiến góp ý Dự thảo Thông tư sửa đổi, bổ sung và bãi bỏ một số điều của Quy định tiêu chuẩn cơ sở vật chất các trường mầm non, tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông và trường phổ thông có nhiều cấp học ban hành kèm theo Thông tư số 13 năm 2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Theo dự thảo, có một số điểm sửa đổi đáng chú ý về tiêu chuẩn cơ sở vật chất, quy mô của trường mầm non, phổ thông. Cụ thể, trường mầm non có quy mô tối thiểu 9 nhóm, lớp và tối đa 30 nhóm, lớp. Đối với trường tại các xã thuộc vùng khó khăn và các trường dân lập, tư thục có quy mô tối thiểu 5 nhóm, lớp. Đối với các trường tiểu học, quy mô tối thiểu 10 lớp và tối đa 40 lớp. Trường tại các xã thuộc vùng khó khăn có quy mô tối thiểu 5 lớp. Đối với các trường trung học phổ thông, quy mô tối thiểu 15 lớp và tối đa 50 lớp. Trường phổ thông có nhiều cấp học có tối thiểu 9 lớp và tối đa 50 lớp (đối với trường có 2 cấp học), 75 lớp (đối với trường có 3 cấp học).

So với quy định hiện hành tại Thông tư số 13, quy mô lớp đã được "coi nới" hơn, vì trước đây, trường trung học phổ thông có quy mô tối đa 45 lớp; trường tiểu học tối đa 30 lớp; trường mầm non có tối đa 20 nhóm, lớp.

Ngoài ra, dự thảo cũng sửa đổi quy định về số lượng phòng học, số phòng học bộ môn, diện tích khu đất xây dựng trường... Các trường căn cứ điều kiện thực tế, có thể ghép một số phòng học bộ môn theo nguyên tắc đủ chức năng, đầy đủ thiết bị cho mỗi môn học, bố trí thời gian, không gian học để thực hiện kế

Nới lỏng sĩ số để mở rộng cánh cổng trường công

◉ MINH QUÂN

hoạch và hoạt động giáo dục theo từng chức năng, bảo đảm định mức giờ dạy trên quy mô học sinh đối với các môn học.

Trong khi đó, quy định hiện hành không có nội dung về ghép các phòng học bộ môn mà tách riêng quy định cho từng phòng học bộ môn cụ thể. Đó là có tối thiểu 1 phòng học bộ môn Âm nhạc, Mỹ thuật; 1 phòng học bộ môn Khoa học - Công nghệ; 1 phòng học bộ môn Tin học; 1 phòng học bộ môn Ngoại ngữ và 1 phòng đa chức năng.

Về việc đánh giá tiêu chuẩn, dự thảo Thông tư quy định: Đối với các cơ sở giáo dục đã được đánh giá tiêu chuẩn cơ sở vật chất khi công nhận đạt kiểm định chất lượng giáo dục, chuẩn quốc gia trước ngày Thông tư này có hiệu lực thì tiếp tục

theo cấp độ, mức độ đã được công nhận. Thời gian chuyển tiếp thực hiện các quy định tại Thông tư này để đánh giá tiêu chuẩn cơ sở vật chất khi công nhận đạt kiểm định chất lượng giáo dục, công nhận đạt chuẩn quốc gia là 5 năm kể từ ngày Thông tư này có hiệu lực.

Đối với các dự án đầu tư xây dựng mới, cải tạo nâng cấp các công trình sự nghiệp của các cơ sở giáo dục đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt theo quy định trước ngày Thông tư này có hiệu lực thì không xác định lại tiêu chuẩn, định mức theo Thông tư này.

Mong muốn của Hà Nội và nhiều địa phương khác

Dự thảo Thông tư của Bộ Giáo dục được kỳ vọng sẽ là giải pháp để xử lý tình trạng quá tải trường lớp vốn đang nhức nhối hiện nay. Đây cũng là giải pháp mà Hà Nội từng

đề xuất vào năm ngoái.

Cụ thể, trong báo cáo công tác tuyển sinh vào lớp 10 công lập năm học 2023 - 2024 gửi Bộ Giáo dục và Đào tạo và UBND TP Hà Nội, Sở Giáo dục và Đào tạo TP Hà Nội đề nghị được "vượt rào" một số tiêu chí với trường trung học phổ thông thuộc 12 quận huyện trung tâm. Cụ thể: tăng 10% số lớp/trường (từ 45 lớp/trường thành 50 lớp/trường, vượt 5 lớp/trường); cho phép tăng 10% số học sinh/lớp (từ 45 học sinh/lớp thành 50 học sinh/lớp, vượt 5 học sinh/lớp); cho phép áp dụng thay diện tích đất/học sinh bằng diện tích sử dụng/học sinh. Giải pháp này được đưa ra khi số học sinh năm học 2023-2024 tăng khoảng 1.000 em so với năm 2022-2023.

Câu chuyện tăng sĩ số, mở cửa cho nhiều học sinh có cơ hội vào trường công là mong muốn không chỉ riêng của Thành phố Hà Nội. Rất nhiều

thành phố đông dân cư cũng đang đứng trước bài toán quá tải cần phải giải quyết.

Tuy nhiên, theo PGS.TS Bùi Thị An, nguyên Đại biểu Quốc hội khóa XIII chia sẻ, đây chỉ là giải pháp tình thế giải bài toán quá tải học sinh ở nhiều địa phương. Bà cho rằng, cách làm này không phải là giải pháp căn bản, giải quyết được hết gốc rễ vấn đề. Hà Nội và các thành phố quá tải dân số cần có quy hoạch mạng lưới trường lớp, cấp đất xây trường kịp thời để đáp ứng nhu cầu học tập của con em trong những năm tiếp theo... Điều quan trọng nhất là Hà Nội cũng như các địa phương khác phải trả lời được câu hỏi nếu tăng quy mô lớp thì tăng lên bao nhiêu chỗ học vẫn đảm bảo được chất lượng trong tầm quản lý. Phải tính toán thật kỹ vì nếu không cẩn thận, tăng sĩ số lên cao nhưng chất lượng giảng dạy lại sụt giảm. ●

◉ **Điều quan trọng nhất là Hà Nội cũng như các địa phương khác phải trả lời được câu hỏi nếu tăng quy mô lớp thì tăng lên bao nhiêu chỗ học vẫn đảm bảo được chất lượng trong tầm quản lý.**

Vinhomes Grand Park - Điểm đến du lịch “hot, hit” ngay trong lòng thành phố

◉ TÙNG LÂM

Tranh thủ 2 ngày cuối tuần, chị Daphne Tang (kỹ sư người Singapore đang làm việc tại TP.HCM) “lên đồ” đi khám phá Vinhomes Grand Park để tìm câu trả lời vì sao nơi đây lại được gọi với nhiều cái tên như “Thành phố triệu điểm đến”, “Đại đô thị đáng sống bậc nhất phương Nam” và giờ được coi là điểm du lịch “hot, hit” bậc nhất trong lòng thành phố.

Những tiện ích khác biệt như VinWonders sắp ra mắt có thể kéo hàng triệu du khách tới Vinhomes Grand Park trải nghiệm, khám phá.

Khi đại đô thị cũng là điểm đến du lịch hấp dẫn

“Tôi không nghĩ ngay gần trung tâm lại có một không gian sinh động, phức hợp hiện đại đến vậy. Chỉ hơn 30 phút đi xe buýt về phía Đông TP.Thủ Đức, là có thể bắt gặp một “ốc đảo” xanh tươi ẩn mình dưới những tòa nhà hiện đại. Được đặt ở TP.HCM - nơi vốn luôn sầm uất và chật chội, đại đô thị này càng trở nên hiếm có khó tìm”, kỹ sư người Singapore chia sẻ.

Còn Thanh Diệp - một travel blogger cho biết, vào dịp lễ, tết, để thay đổi không khí, nạp lại năng lượng, cô cùng bạn bè cũng hay chọn Vinhomes Grand Park làm nơi “đổi gió, xả hơi” thay vì chọn những chuyến du lịch xa xôi, đông đúc, tốn kém.

Đi nhiều nơi, có cơ hội trải nghiệm nhiều điểm đến nổi tiếng, Thanh Diệp cho rằng ở Vinhomes Grand Park có đầy đủ những yếu tố thu hút khách du lịch. Bởi ở đây có không gian của một khu nghỉ dưỡng cao cấp. Đó là bãi cát trắng trải dài, hồ nước rộng, hàng dừa xanh tít tắp, hay những tuyến phố ẩm thực sầm uất, khu mua sắm, biểu diễn âm nhạc kéo dài tới nửa đêm.

“Minh được biết, tại đây

sắp có thêm VinWonders - mô hình vui chơi, giải trí tại các dự án nghỉ dưỡng hàng đầu. Chắc chắn, VinWonders sẽ là điểm tựa để kéo hàng ngàn du khách, người dân về Vinhomes Grand Park để an cư cũng như vui chơi, giải trí”, Thanh Diệp chia sẻ.

Theo giới chuyên gia, từ trước đến nay, các khu đô thị dường như bị bỏ quên trong cấu trúc hình thành hệ sinh thái du lịch cộng sinh. Thực tế, khu đô thị có khả năng trợ giúp rất mạnh cho phát triển du lịch.

“BDS này cộng sinh với BDS khác tạo ra sức hấp dẫn toàn diện của một điểm du lịch. Đây là hướng phát triển mới hiện nay, và chưa có nhiều doanh nghiệp có kinh nghiệm, kinh phí để đầu tư phát triển”, GS Đặng Hùng Võ, nguyên Thứ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường, nhận định.

Cũng theo ông Võ, du lịch không chỉ đơn giản là phát triển các BDS cho thuê, lưu trú. Cư dân và du khách cần vui chơi, thụ hưởng, trải nghiệm nhiều mặt như mua sắm, giải trí, chữa bệnh, tìm hiểu văn hoá... “Vì vậy, việc tổ chức liên kết các BDS phục vụ du lịch tạo nên một hệ sinh thái du lịch là xu hướng tất yếu”, ông nói.

Vinhomes Grand Park mang tới trải nghiệm đa dạng, mang hơi thở du lịch, giải trí độc đáo cho cư dân, du khách.

Theo đó, Vinhomes Grand Park đã sẵn sàng cho sự liên kết này. Tọa lạc tại cửa ngõ phía Đông, nơi vốn đang được đầu tư mạnh về hạ tầng giao thông, đại đô thị mở ra cho du khách một thiên đường trải nghiệm khác biệt chỉ sau vài chục phút di chuyển.

Thỏa mãn du khách bởi chuỗi tiện ích đa dạng, đẳng cấp

Từ trung tâm TP.HCM, di chuyển chừng nửa giờ ra cửa ngõ phía Đông, du khách sẽ bắt gặp Vinhomes Grand Park với một hệ sinh thái đa dạng, là sự kết hợp về đẹp của thiên nhiên xanh, tươi mát và các tiện ích đẳng cấp ra đời từ bàn tay kiến tạo con người.

Tâm điểm của cả Đại đô

thị, được ví như lá phổi xanh khổng lồ, chính là Công viên trung tâm 36ha - công viên trong khu đô thị quy mô hàng đầu Đông Nam Á. Trên diện tích rộng lớn, mỗi cư dân và du khách đều có thể tìm cho mình những không gian riêng đáp ứng mọi nhu cầu, sở thích.

Nơi đây còn có công viên vui chơi gia đình với đa dạng trò chơi từ nhẹ nhàng đến cảm giác mạnh. Những ai đam mê bơi lội, khám phá có thể ghé Công viên nước Water Park; nếu muốn vừa rèn luyện sức khỏe vừa thư giãn tinh thần có thể lựa chọn Công viên sinh thái. Trong không gian 36ha còn có Phố ẩm thực với gần 100 gian hàng. Đây là điểm đến được nhiều du khách yêu thích vì đáp ứng được cả 3 nhu cầu: ăn uống, vui chơi và giải trí.

Nếu ai đó từng choáng ngợp trước một rừng cây khổng lồ phát ra ánh sáng lung linh khi đến đảo quốc Singapore thì tại đây, nằm trọn trong Đại công viên còn có 15 cây ánh sáng, cao hơn 20m huyền ảo không kém.

“Khung cảnh này khiến tôi có cảm giác như mình được trở về nhà. Phút chốc nổi cơn đơn của một người xa xứ tan biến”, chị Daphne Tang chia sẻ.

Đi dọc theo những

tuyến phố, len lỏi vào những phân khu, du khách như chị Daphne Tang sẽ còn bắt gặp 15 công viên nội khu đa dạng chủ đề, cho du khách không khỏi trầm trồ về một Đại đô thị đa tầng trải nghiệm.

Du khách cũng có thể ghé thăm The Manhattan, The Beverly, The Glory Heights... những phân khu sang trọng và đẳng cấp bậc nhất của Vinhomes Grand Park để cảm nhận không khí giao thương thời thượng. Tại đây, Đại lộ mua sắm đã lộ diện, Quảng trường Golden Eagle đang dần thành hình, bên cạnh là Vincom Mega Mall lớn nhất miền Nam đang hồi hả hoàn thiện.

Không khí sôi động của tâm điểm thương mại, vui chơi, giải trí tại Vinhomes Grand Park được thổi bùng khi du khách, cư dân đặt chân tới các con đường sầm uất tại The Rainbow, với sự hiện diện của hàng loạt thương hiệu F&B nổi tiếng. Thêm vài phút di chuyển, cư dân và du khách có thể ghé vào phố thương mại Broadway. Ngang qua đây, bất kỳ ai cũng khó cưỡng lại việc dừng chân thưởng thức ngay một ly cà phê sữa đá Sài Gòn tại Phúc Thái Coffee, một phần cơm nóng hổi tại Cơm tấm Phúc Lộc Thọ hay thưởng thức đa dạng ẩm thực tại Bún phở Ba miền, Ốc Ghe...

Nếu vẫn chưa đủ ấm bụng, du khách cũng có thể dừng chân tại Phố đi bộ - Chợ đêm để sẵn sàng khám phá ẩm thực đường phố phong phú kết hợp với sân khấu nghệ thuật hoành tráng, hứa hẹn đem đến những trải nghiệm vui chơi, mua sắm thú vị.

Hơn cả giá trị của một Đại đô thị đáng sống bậc nhất phía Nam, Vinhomes Grand Park với những công trình điểm nhấn, tiện ích đẳng cấp và trải nghiệm khác biệt đang góp phần mở ra một địa chỉ du lịch, khám phá, thương mại mới ở khu vực phía Nam. ●

Chung tay vì một ngành du lịch không rác thải nhựa

◉ HẢI THANH

Cuộc sống hiện đại ngày càng chứng kiến sự có mặt của đồ nhựa, nhưng cách dùng của mọi người đang ở ngưỡng... vô tội vạ. Để giành lại màu xanh cho môi trường, nhiều khu du lịch đã dứt khoát nói không với đồ nhựa dùng một lần.

Cấm du khách mang đồ nhựa một lần ra đảo

Từ ngày 27/4, ngày đầu tiên của dịp nghỉ lễ 30/4 - 1/5, tất cả khách du lịch sẽ không được mang các sản phẩm nhựa dùng một lần ra các xã đảo của huyện Vân Đồn (Quảng Ninh), bao gồm 5 xã đảo: Quan Lạn, Minh Châu, Ngọc Vũng, Thắng Lợi, Bản Sen. Đây là hành động cụ thể hóa thực hiện kế hoạch số 1299/KH-UBND ngày 24/4/2024 của UBND huyện Vân Đồn về giảm thiểu rác thải nhựa tại 5 xã đảo trên địa bàn. Du khách và người dân được hỗ trợ sử dụng các sản phẩm tái chế, thân thiện với môi trường để thay thế túi nilon.

Cảng tàu khách quốc tế Ao Tiên (Cái Rồng) và 6 bến cảng tại 5 xã đảo đồng loạt lắp đặt các pano, áp phích với chủ đề: "Không mang rác thải nhựa ra đảo", tuyên truyền vận động du khách để lại rác thải nhựa (chai lọ, cốc, túi nilon) ngay ở khu vực tập kết tại các cổng ra, vào xuất bến ra đảo.

Chương trình "Nói không với sản phẩm nhựa dùng một lần" được huyện Vân Đồn triển khai ngay từ dịp nghỉ lễ 30/4, 1/5 nhằm tuyên truyền sâu rộng tới người dân, du khách, giúp nâng cao nhận thức về nguy cơ ô nhiễm rác thải nhựa; vận động, kêu gọi

Côn Đảo ra quân thu gom rác thải nhựa đại dương.

Côn Đảo đang nỗ lực giảm thiểu rác thải nhựa dùng một lần.

cộng đồng thay đổi hành vi, thói quen sử dụng sản phẩm nhựa, túi nilon dùng một lần, góp phần giảm thiểu ô nhiễm môi trường, bảo vệ hệ sinh thái và xây dựng một ngành du lịch xanh, bền vững.

Để chương trình được triển khai sâu rộng, có hiệu quả bền vững, lâu dài, huyện Vân Đồn huy động sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, làm mới, nhân rộng nhiều mô hình, cách làm hiệu quả; phát huy vai trò của các tổ chức hội, hội du lịch, kinh doanh vận tải và cộng đồng doanh nghiệp trong đảm bảo môi trường sống, môi trường du lịch xanh.

Thời gian tới, huyện Vân Đồn sẽ tiếp tục đẩy mạnh tuyên truyền, nâng cao nhận thức của cộng đồng về giảm thiểu rác thải nhựa; giảm thiểu phát sinh chất thải nhựa trong tổ chức hoạt động của

Người dân Cô Tô thu gom rác thải nhựa.

các đơn vị; giảm thiểu nguồn rác thải nhựa từ các hoạt động du lịch dịch vụ; đẩy mạnh thu gom, tái chế chất thải nhựa.

Vân Đồn phấn đấu đến năm 2025 giảm thiểu 50% lượng rác thải nhựa trên địa bàn các xã Quan Lạn, Minh Châu, Ngọc Vũng, Thắng Lợi, Bản Sen; đến năm 2030 không có rác thải nhựa trên địa bàn các xã đảo.

Trước đó, từ tháng 9/2023, huyện đảo Cô Tô của tỉnh Quảng Ninh cũng cấm du khách mang các sản phẩm nhựa dùng một lần ra huyện đảo.

Thống kê của huyện Cô Tô cho thấy, mỗi năm huyện đảo đón từ 6.000-8.000 khách du lịch. Trước khi áp dụng thí điểm không sử dụng túi nilon,

đồ nhựa dùng một lần, vào những ngày cao điểm mùa du lịch, công ty môi trường phải thu gom lượng rác thải rất lớn, từ 15-17 tấn rác/ngày, tạo thành áp lực và gánh nặng cho môi trường huyện đảo, nhất là đối với các loại rác thải lâu phân hủy. Vì thế, huyện đảo Cô Tô đã có những động thái mạnh mẽ bắt đầu từ ngày 15/9/2023, tại các cầu cảng có hai tổ kiểm soát không cho du khách mang túi nilon và đồ nhựa dùng một lần cũng như vật liệu có nguy cơ gây ô nhiễm môi trường lên đảo.

Làn sóng tích cực lan khắp các điểm du lịch

Không chỉ ở hai huyện đảo tỉnh Quảng Ninh, nhiều người đến Côn Đảo (Bà Rịa, Vũng Tàu) có thể dễ dàng chứng kiến nhiều nỗ lực không mệt mỏi của người dân địa phương trong việc bảo vệ môi trường, giữ gìn màu xanh cho biển. Rất nhiều nhà hàng, khách sạn, quán cà phê, khu du lịch, di tích và ngay cả vườn quốc gia cũng chung tay cấm đồ nhựa sử dụng một lần.

Hai năm nay, Côn Đảo không thiếu những bảng thông báo được dán khắp nơi nhắc nhở du khách nâng cao ý thức bảo vệ môi trường. Anh Nguyễn Văn Ngọc, Thanh Xuân, Hà Nội kể lại: "Khi chúng tôi mua vé vào tham quan

vườn quốc gia ở Côn Đảo, tôi có hỏi nhân viên muốn mua một chai nước suối nhưng đội ngũ kiểm lâm nhắc nhở không bán các loại nước chai nhựa dùng một lần, nếu tôi cần, họ có thể cho mượn bình nước và lấy nước miễn phí tại quầy để đi dọc đường với điều kiện cọc khoảng 200 nghìn đồng, khi nào trả bình thì kiểm lâm sẽ gửi lại tiền. Ngay cả khi vào thăm nghĩa trang, nếu bảo vệ thấy du khách mang chai nước suối, họ sẽ bắt bỏ ra để tránh quăng rác bừa bãi. Đó là những hành động thiết thực để giữ gìn môi trường du lịch xanh, sạch, đẹp".

Tương tự, với mục tiêu xây dựng đô thị Huế với đặc trưng "Di sản, sinh thái, cảnh quan, thân thiện với môi trường và thông minh", Sở Du lịch tỉnh Thừa Thiên Huế cũng đẩy mạnh các hoạt động giảm thiểu rác thải nhựa trong ngành du lịch từ cuối năm 2023. Sở Du lịch Thừa Thiên Huế đặt mục tiêu đến năm 2024, tỉ lệ khách sạn 3-5 sao không sử dụng đồ nhựa một lần tại TP.Huế là 50%, và năm 2025 là 80%. Mục tiêu để rõ, đến năm 2025, sẽ có 100% quản lý khách sạn, đơn vị lữ hành và dịch vụ vận chuyển khách du lịch, điểm du lịch và 90% hướng dẫn viên được tuyên truyền về tác hại của rác thải nhựa và chương trình giảm rác thải nhựa của quốc gia và địa phương. 100% đơn vị lữ hành và dịch vụ vận chuyển khách du lịch, điểm du lịch có cam kết giảm rác thải nhựa và triển khai ít nhất một biện pháp hạn chế sử dụng đồ nhựa dùng một lần.

Những hành động ngày càng mạnh mẽ của các ban quản lý khu du lịch trên khắp cả nước cho thấy nỗ lực không mệt mỏi của ngành du lịch Việt Nam trong việc giảm thiểu tối đa lượng rác thải nhựa ra môi trường, bảo vệ môi trường trước những nguy cơ của ô nhiễm và biến đổi khí hậu. ●

Xuyên suốt mùa hè năm nay, Sun World Ba Na Hills tổ chức chuỗi sự kiện Lễ hội Mặt Trời quy tụ nhiều show diễn hấp dẫn, trong đó show diễn “Rối Việt” là một điểm nhấn độc đáo chưa từng có tại Đà Nẵng.

Mang tinh hoa rối Việt từ đồng bằng lên đỉnh núi Chúa

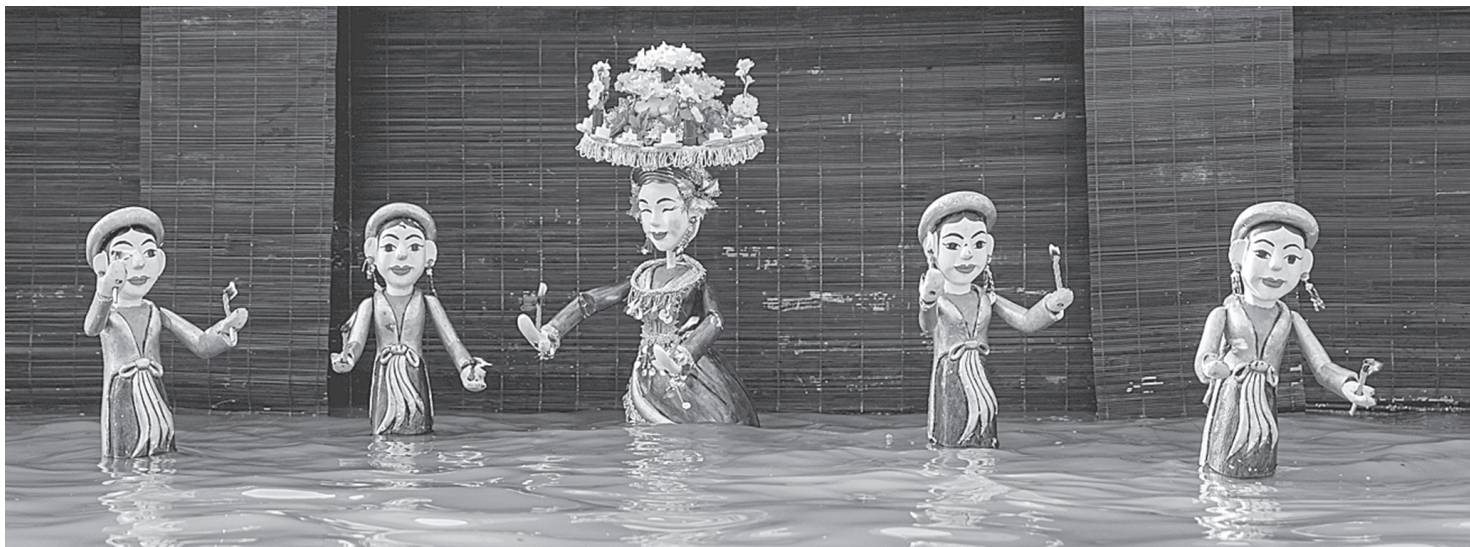
Được dàn dựng công phu từ kịch bản, đạo cụ đến phục trang, show diễn “Rối Việt” mang tinh hoa nghệ thuật biểu diễn sân khấu dân gian đến với du khách tại Bà Nà từ tháng 4, qua những câu chuyện gần gũi, cùng ngôn ngữ nghệ thuật giàu tính hình tượng.

Tại đây, du khách sẽ được chiêm ngưỡng bộ môn Rối nước - loại hình nghệ thuật chỉ có tại Việt Nam với tuổi đời trên 1.000 năm, phản ánh chân thực nền văn minh lúa nước và đời sống văn hoá dân dã vùng châu thổ sông Hồng.

Show “Rối Việt” do các nghệ sĩ Nhà hát Múa rối Việt Nam thực hiện vào tất cả các ngày trong tuần (trừ Thứ 5), với hai suất diễn vào 14h và 16h hàng ngày tại Quảng trường Ánh Trăng.

Xuyên suốt vở diễn kéo dài 30 phút, du khách sẽ lật giở từng trang trong “cuốn lịch sử sống” của dân tộc Việt qua những vở diễn tái hiện truyền thuyết Con Rồng - cháu Tiên, sự tích về cây lúa, hay diễn xướng những sinh hoạt thường nhật, những trò chơi dân gian của người Việt với tiết tấu kịch bản ly kỳ, hấp dẫn. Bên cạnh những trích đoạn mang đậm nét văn hóa Việt, chương trình còn đưa du khách khám phá nhiều nền văn hóa trên thế giới thông qua những vở diễn kinh điển, chẳng hạn như tác phẩm múa ballet Hồ Thiên Nga.

Qua những “đôi tay biết nói” của các nghệ sĩ rối, du khách cả trong nước và quốc tế khi đến với Bà Nà sẽ được hòa vào dòng chảy của văn hóa Việt thông qua những chuyển động nhịp nhàng, uyển chuyển của các con rối có tạo hình bắt mắt kết hợp

Những con rối được tạo hình độc đáo trong show diễn.

Show diễn “Rối Việt” mở màn cho chuỗi sự kiện hè hấp dẫn tại Sun World Ba Na Hills

◉ TUẤN LINH

cùng chất liệu âm nhạc dân tộc được hòa âm phối khí theo phong cách dân gian đương đại.

Giữa không gian mang đậm phong cách châu Âu tráng lệ của KDL Sun World Ba Na Hills, nghệ thuật múa rối trở thành một điểm nhấn độc đáo, một sợi dây kết nối giữa văn hoá và bản sắc Việt với những giá trị văn hoá đương đại của thế giới.

Ông Nguyễn Lâm An, Giám đốc KDL Sun World Ba Na Hills chia sẻ: “Với việc tái hiện nghệ thuật múa rối nước trên đỉnh Bà Nà, chúng tôi không chỉ mong muốn góp phần gìn giữ và nuôi dưỡng những giá trị lâu đời của di sản văn hoá phi vật thể quốc gia, mà còn mong muốn đưa hình ảnh và vẻ đẹp của con người, đất nước Việt Nam ra thế giới. Múa rối là một trong những tinh hoa nghệ thuật truyền thống của dân tộc, và chúng tôi tự hào khi được giới thiệu đến bạn bè quốc tế ngay trên đỉnh Bà Nà”.

Chuỗi show diễn hoạt náo bùng nổ mùa hè

Từ tháng 4 này, ngoài

Show diễn với sự tham gia của các nghệ sĩ quốc tế - một trong những “đặc sản” mà du khách không thể bỏ lỡ khi đến Bà Nà.

thường thức “Rối Việt”, du khách đến Bà Nà sẽ hòa vào không gian sôi động và đầy hứng khởi với một chuỗi các show diễn ngập tràn sắc màu lễ hội.

Show “Diễn hành Aurora” lấy ý tưởng từ đoàn rước và nghi lễ đón Thần Mặt Trời, với âm nhạc rộn ràng và các vũ điệu đẹp mắt của các nhân vật quen thuộc trong các câu chuyện cổ tuổi thơ sẽ tái hiện một không gian thần tiên đầy sức sống trên đỉnh Bà Nà. Với hai suất diễn mỗi ngày vào lúc 11h30 và 13h30, show diễn hành quy tụ gần 40 nghệ sĩ

quốc tế trình diễn đa dạng các loại hình nghệ thuật.

Bên cạnh đó, một loạt show diễn mới trong khuôn khổ Lễ hội Mặt Trời sẽ đưa Sun World Ba Na Hills trở thành thiên đường của lễ hội mùa hè. Tại đây, du khách sẽ lần đầu tiên được thưởng thức Fairy Blossom - show diễn với sân khấu lớn bậc nhất về quy mô được dàn dựng công phu bởi gần 300 nghệ sĩ, diễn viên xiếc, diễn viên múa, vũ công, nhạc công... trong đó có gần 100 nghệ sĩ quốc tế.

Mùa hè này cũng là lần đầu tiên các show diễn mới

lạ được trình làng tại Bà Nà như Rainbow Show - chương trình nghệ thuật đặc biệt dành cho cộng đồng LGBT với âm nhạc disco sôi động cùng phục trang lộng lẫy; Busking Show - nơi du khách sẽ cùng tương tác với các nghệ sĩ qua những tiết mục xiếc, cosplay, ảo thuật, hát ca...; WOW Kingdom - vương quốc của những niềm vui, sự ngạc nhiên, bất ngờ, lý thú với các tiết mục đòi hỏi trình độ kỹ thuật như giữ thăng bằng, diabol, juggling, đu bay, uốn dẻo... diễn ra tại lâu đài Màu Hồng - Pink Castle, Quảng trường Nhật Thực với sự tham gia của nhiều nghệ sĩ thế giới; Show The Stellar với hành trình trải nghiệm bằng cả 5 giác quan qua các công nghệ hiện đại tối tân chỉ có tại 5D Cinema, được ví như “một hiện tượng hiếm hơn nhật thực toàn phần” quy tụ dàn sao sở hữu các giải thưởng xiếc và ảo thuật quốc tế danh giá.

Với một chuỗi các show diễn đẳng cấp diễn ra hàng ngày và xuyên suốt từ sáng đến tối, Sun World Ba Na Hills trở thành kinh đô của lễ hội và

Người lao động toàn thế giới đối mặt với nhiều mối nguy hại sức khỏe

◉ HẢI ANH

Liên Hợp Quốc vừa đưa ra cảnh báo phần lớn người lao động trên toàn thế giới đang cùng lúc phải đương đầu với nhiều mối nguy hại về sức khỏe liên quan tới biến đổi khí hậu.

Những con số báo động

Trong báo cáo mới nhất của Tổ chức Lao động thế giới (ILO) thuộc LHQ, một số lượng lớn đáng kinh ngạc người lao động toàn cầu đang đối mặt với những mối nguy hại liên quan biến đổi khí hậu ngay tại nơi làm việc và những con số này ngày càng đáng báo động hơn. Những mối nguy hại có thể kể đến là nắng nóng vượt ngưỡng chịu đựng, tia UV, ô nhiễm không khí, các bệnh do vật chủ trung gian truyền nhiễm và hóa chất nông nghiệp. Những người làm việc trong các môi trường kín nóng nực, điều kiện lưu thông không khí kém cũng chịu nhiều nguy cơ sức khỏe.

Theo báo cáo, người lao động là nhóm dễ hứng chịu những tác hại do biến đổi khí hậu nhất nhưng lại không có lựa chọn nào khác ngoài việc tiếp tục làm việc ngay cả trong các điều kiện nguy hiểm. Báo cáo chỉ ra năm 2020, 2,4 tỷ người lao động (tương đương hơn 70% lực lượng lao động toàn cầu) phải làm việc trong điều kiện nhiệt độ cao vượt ngưỡng. Năm 2020 là năm gần nhất có dữ liệu liên quan được tổng hợp đầy đủ.

Theo bà Manal Azzi,

◉ **Bà Azzi nhấn mạnh, rõ ràng là biến đổi khí hậu đã kéo theo nhiều mối nguy hiểm đáng kể cho sức khỏe của người lao động. Bà kêu gọi dành sự quan tâm thích đáng cho vấn đề đồng thời lưu ý trong mọi hành động và chính sách ứng phó biến đổi khí hậu, cần tính đến vấn đề đảm bảo an toàn và sức khỏe nghề nghiệp.**

chuyên gia cao cấp của ILO về an toàn và sức khỏe nghề nghiệp, con số này đánh dấu một mức tăng rõ ràng. Số lượng người lao động phải tiếp xúc với nhiệt độ cao vượt ngưỡng chịu đựng đã tăng 35% trong hai thập niên và nếu điều chỉnh theo tốc độ tăng dân số thế giới, tỷ lệ này là 8,8% tính từ năm 2000.

Báo cáo của ILO chỉ ra có rất nhiều bệnh tật ở người lao động liên quan tới biến đổi khí hậu, có thể kể đến như ung thư, bệnh tim mạch, bệnh về hô hấp, suy thận và các chứng bệnh về thần kinh. Theo đó, khoảng 1,6 tỷ người lao động trên thế giới

tiếp xúc với tia UV mỗi năm, với hơn 18.960 ca tử vong liên quan công việc mỗi năm là do bệnh ung thư da không tế bào hắc tố. Thêm 1,6 tỷ người khác có nguy cơ cao phải tiếp xúc với ô nhiễm nơi làm việc, dẫn đến 860.000 ca tử vong ở những người làm việc ngoài trời mỗi năm. Hơn 870 triệu lao động nông nghiệp có nguy cơ cao tiếp xúc với thuốc trừ sâu, với hơn 300.000 ca tử vong do ngộ độc thuốc trừ sâu mỗi năm. Và có khoảng 15.000 ca tử vong hàng năm liên quan đến công việc được cho là do tiếp xúc với các bệnh do ký sinh trùng và bệnh do vật chủ trung gian truyền nhiễm.

Bà Azzi nhấn mạnh, rõ ràng là biến đổi khí hậu đã kéo theo nhiều mối nguy

hiểm đáng kể cho sức khỏe của người lao động. Bà kêu gọi dành sự quan tâm thích đáng cho vấn đề đồng thời lưu ý trong mọi hành động và chính sách ứng phó biến đổi khí hậu, cần tính đến vấn đề đảm bảo an toàn và sức khỏe nghề nghiệp. ILO cho rằng trước các mối nguy hiểm mà biến đổi khí hậu có thể gây ra cho người lao động, yêu cầu đặt ra là các nước cần đánh giá lại luật pháp hiện hành hoặc tạo ra các quy định mới để bảo vệ người lao động một cách phù hợp. ILO dự định tổ chức một cuộc họp chuyên môn vào năm 2025 với đại diện của người sử dụng lao động, người lao động và chính phủ để thảo luận về vấn đề này, nhằm đưa ra các khuyến nghị chính sách mới.

Thách thức của lao động nữ trong thời đại số

Bên cạnh những cảnh báo với người lao động trên toàn thế giới, ILO mới đây cũng công bố báo cáo về cơ hội và thách thức của phụ nữ làm việc trên các nền tảng kỹ thuật số. Báo cáo đánh giá việc mở rộng các công nghệ kỹ thuật số, như nền tảng lao động kỹ thuật số, và trải

nh nghiệm của người lao động tham gia vào các nền tảng này như thế nào, đặc biệt là phụ nữ.

Báo cáo chỉ ra rằng vẫn còn những khoảng cách đáng kể về giới trong lĩnh vực kỹ thuật số. Phụ nữ ở hầu hết các lĩnh vực có thu nhập thấp hơn nam giới và ít được tiếp cận các phúc lợi an sinh xã hội hơn. Báo cáo cho biết thêm hầu hết phụ nữ làm việc trên nền tảng trực tuyến hoặc làm việc tại nhà không được luật pháp hiện hành của Kenya công nhận là người lao động, do đó loại trừ phụ nữ khỏi các quyền và biện pháp bảo vệ lao động cơ bản.

Báo cáo cũng nhấn mạnh cần có các khung pháp lý để có thể đảm bảo rằng tất cả lao động dựa trên nền tảng kỹ thuật số, bao gồm cả phụ nữ, đều có điều kiện làm việc tốt. Ngoài ra, cần có chính sách để nâng cao sự an toàn cho phụ nữ làm việc trên các nền tảng trực tuyến và làm việc tại nhà, thông qua việc thiết lập các hướng dẫn rõ ràng cũng như giám sát và đánh giá liên tục các chính sách đã thực hiện để đảm bảo tính hiệu quả của các biện pháp này trong việc giải quyết các thách thức. ●

Ảnh minh họa.

Công nghệ thần kinh hứa hẹn mang lại nhiều lợi ích cho y tế và đời sống con người, nhưng cũng tiềm ẩn nguy cơ xâm hại quyền riêng tư và tự do.

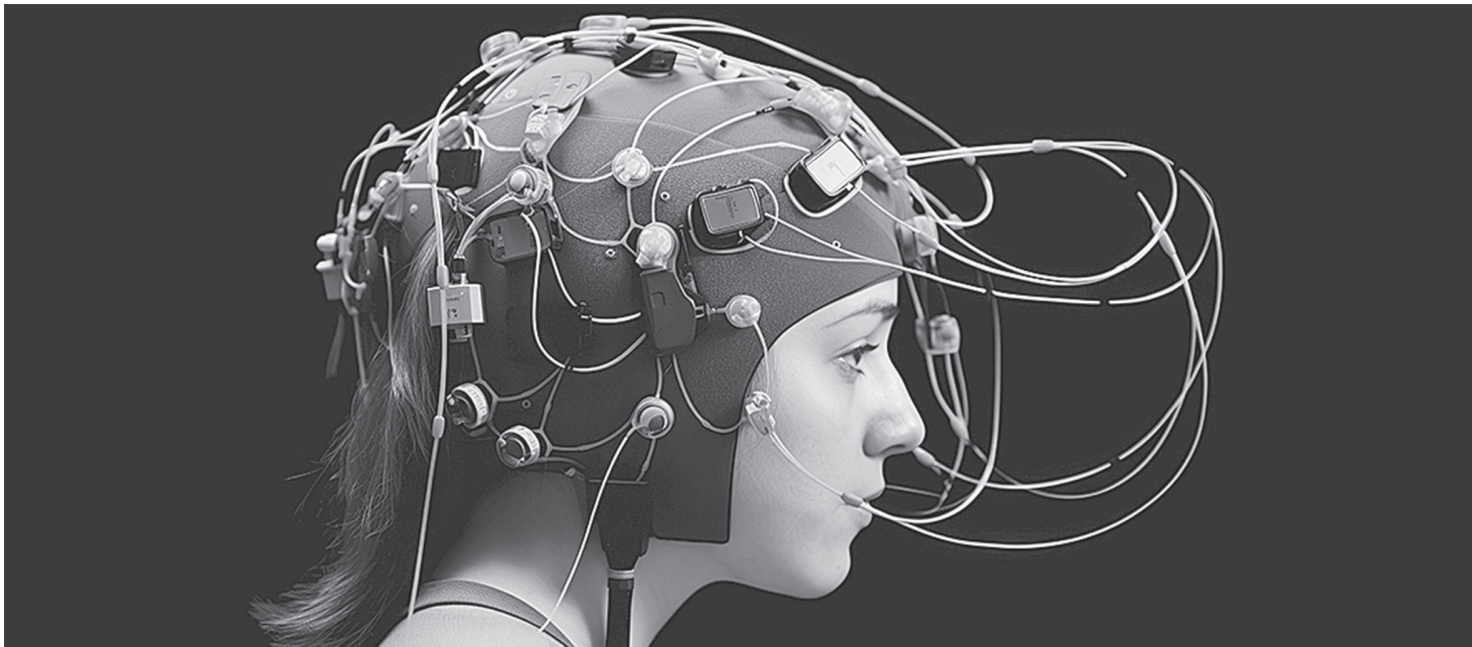
Tước sự phát triển vượt bậc của y học, UNESCO đã tiên phong xây dựng một khuôn khổ đạo đức toàn cầu, nhằm định hướng sự phát triển và ứng dụng công nghệ thần kinh có trách nhiệm, bảo vệ quyền con người trong kỷ nguyên số.

Từ ngày 22 - 26/4, 24 chuyên gia đại diện cho nhiều lĩnh vực khác nhau bao gồm khoa học thần kinh, trí tuệ nhân tạo, luật pháp, triết học và đạo đức đã tập trung tại Paris (Pháp) để thảo luận về các nguyên tắc đạo đức cần thiết, hướng tới phát triển và sử dụng công nghệ thần kinh có trách nhiệm. Dựa trên kết quả của nhóm chuyên gia, UNESCO sẽ chủ trì thảo luận với 194 quốc gia thành viên về việc thông qua khuôn khổ này vào cuối năm 2025.

Năm 2021, Ủy ban đạo đức sinh học quốc tế của UNESCO đã công bố báo cáo mang tên "Các vấn đề đạo đức của công nghệ thần kinh", xác định những mối đe dọa tiềm ẩn mà công nghệ thần kinh có thể gây ra đối với các quyền và tự do cơ bản của con người, bao gồm tính toàn vẹn của não bộ và bản sắc cá nhân.

Báo cáo nhấn mạnh rằng sự phát triển nhanh chóng của công nghệ thần kinh, đặc biệt là với sự ra đời của Generative AI (trí tuệ nhân tạo tạo sinh), đòi hỏi cần chú trọng hơn nữa đến vấn đề đạo đức. Generative AI có khả năng tạo ra các mô hình và dữ liệu thực tế, điều này có thể được sử dụng để tạo ra các ứng dụng thần kinh tinh vi hơn và tiềm ẩn nhiều rủi ro hơn.

Nhận thấy thiếu hụt khuôn khổ đạo đức để điều chỉnh lĩnh vực công nghệ thần kinh đang phát triển nhanh chóng, Tổng Giám đốc UNESCO Audrey Azoulay đã đề xuất tạo ra một công cụ thiết lập tiêu

Sự phát triển nhanh chóng của công nghệ thần kinh cũng đi kèm với những rủi ro tiềm ẩn. Ảnh: ibanet.org.

Xây dựng khuôn khổ đạo đức cho công nghệ thần kinh

◉ MINH NGỌC (theo UNESCO)

chuẩn nhằm bảo vệ quyền con người và các quyền tự do cơ bản. Sáng kiến này đã được các quốc gia thành viên UNESCO nhất trí thông qua tại phiên họp lần thứ 42 của Đại hội đồng tổ chức diễn ra vào tháng 11/2023.

Nguy cơ và tiềm năng của công nghệ thần kinh

Rối loạn thần kinh, bao gồm các bệnh như Alzheimer, Parkinson và đột quỵ, hiện là nguyên nhân hàng đầu gây bệnh tật và khuyết tật trên toàn cầu. Gánh nặng của những bệnh này đặc biệt nặng nề ở các khu vực nghèo nhất thế giới.

Công nghệ thần kinh có tiềm năng to lớn trong việc giúp điều trị các rối loạn thần kinh. Ví dụ, các giao diện não-máy có thể giúp phục hồi chức năng cho những người bị liệt, trong khi các phương pháp điều trị kích thích não bộ có thể mang lại hy vọng mới cho những người mắc các bệnh như Parkinson và Alzheimer.

Tuy nhiên, sự phát triển nhanh chóng của công nghệ thần kinh cũng đi kèm với

Công nghệ thần kinh ngày càng phát triển mạnh. Ảnh: Shutterstock.com.

UNESCO xây dựng tiêu chuẩn đạo đức cho công nghệ thần kinh. Ảnh: Technology Networks.

những rủi ro tiềm ẩn đáng kể đối với các quyền cơ bản của con người. Một số chuyên gia lo ngại rằng công nghệ này có thể được sử dụng để xâm phạm quyền riêng tư về tinh thần, thao túng suy nghĩ và cảm xúc của con người, thậm chí kiểm soát hành vi của họ.

Sử dụng công nghệ thần kinh phù hợp với đạo đức và nhân quyền

Mặc dù việc ứng dụng công nghệ thần kinh trong y tế đã được quy định bởi các tiêu chuẩn đạo đức sinh học nhưng việc sử dụng nó cho mục đích thương mại đang

thần kinh trở thành một "mặt hàng" được săn đón, không chỉ trong lĩnh vực y tế mà còn cả trong thị trường tiêu dùng.

Tiếp thị thần kinh, sử dụng phân tích thông tin thần kinh để hiểu rõ hơn về sở thích và quyết định của người tiêu dùng, đang gia tăng phổ biến. Tuy nhiên, nó cũng đặt ra những mối đe dọa nghiêm trọng đối với quyền riêng tư tinh thần và quyền tự do tư tưởng.

Sáng kiến xây dựng khuôn khổ đạo đức cho công nghệ thần kinh là một phần trong nỗ lực lâu dài của UNESCO nhằm thúc đẩy đạo đức khoa học và đảm bảo rằng khoa học được sử dụng cho lợi ích của nhân loại.

Tổ chức này đã đi đầu trong việc thiết lập các khuôn khổ đạo đức toàn cầu cho các lĩnh vực nghiên cứu khoa học quan trọng khác, bao gồm: Bộ gen người (1997), Dữ liệu di truyền con người (2003), Đạo đức sinh học và nhân quyền (2005), Trí tuệ nhân tạo (2021). ●

gia tăng nhanh chóng mà không có sự kiểm soát đầy đủ, dẫn đến nhiều lo ngại về mặt đạo đức. Ví dụ điển hình là tai nghe thông minh, giúp người dùng theo dõi các chỉ số sức khỏe. Tuy nhiên, những thiết bị này cũng thu thập dữ liệu thần kinh, tiềm ẩn nguy cơ cho phép các công ty hoặc chính phủ xây dựng hồ sơ chi tiết về cá nhân, từ đó lạm dụng thông tin và thao túng họ.

Sự phát triển của công nghệ thần kinh đã mở ra khả năng tiếp cận thông tin về não bộ con người một cách dễ dàng hơn bao giờ hết. Điều này dẫn đến việc dữ liệu

Lời ca Páo dung là sự đúc kết những mong ước tốt đẹp của người Dao về mùa vụ, thời tiết đồng thời ca ngợi vẻ đẹp của quê hương, làng bản con người, ca ngợi tình yêu của đôi lứa.

Páo dung cổ thường được sử dụng trong các nghi lễ cúng bái như: Lễ cấp sắc, đám ma, cúng Bàn Vương, cúng trẻ ốm, lễ lúa mới... hình thức tổ chức mang tính chất gia đình, dòng họ và chỉ có thầy cúng hoặc người biết chữ Nôm - Dao thể hiện.

Hát Páo dung là loại hình hát xướng mang tính nghệ thuật, là hình thức văn nghệ dân gian mang giá trị cao đẹp của con người với ca từ mượt mà mà sâu lắng bao hàm nội dung ca ngợi cuộc sống, đồng thời cũng là lời răn nhẹ nhàng mà sâu sắc. Hát Páo dung không có nhạc cụ đệm, được thể hiện ngẫu hứng, tự nhiên bằng chính cảm xúc cá nhân của người hát, chính vì vậy các làn điệu Páo dung giàu nhạc điệu và thấm đậm chất trữ tình.

Có thể chia hát Páo dung thành hai loại chính là Páo dung nghi lễ - phong tục và Páo dung sinh hoạt. Trong đó, Páo dung sinh hoạt là loại hình ca hát chiếm vai trò chủ đạo trong kho tàng dân ca Dao, gồm nhiều loại như hát giao duyên, hát ru, hát đồng dao, hát than, hát răn dạy, hát lao động... Páo dung lễ nghi tín ngưỡng - phong tục gồm có những bài hát được sử dụng trong các nghi lễ tín ngưỡng như hát trong lễ cưới, lễ cấp sắc, đám chay, cúng Bàn Vương, cúng đầy tháng, cúng người chết, cúng lên nương, cúng tra hạt... Các bài hát lễ nghi tín ngưỡng - phong tục được ghi chép thành sách và thường được các thầy cúng Dao lưu giữ trong quá trình hành nghề.

Theo đó, với hát lao động là một loại hình nổi bật của

Hát Páo dung - Những lời ca mượt mà trên bản cao

◉ THANH HÀ

hát Páo dung sinh hoạt, gồm những bài hát ca ngợi lao động sản xuất, phản ánh đời sống du canh du cư của đồng bào trước đây trong các cuộc thiên di, canh tác nương rẫy hay những kinh nghiệm về thời tiết, mùa vụ được các thế hệ người Dao tích lũy và truyền lại cho thế hệ sau.

Môi trường diễn xướng của bài ca lao động chủ yếu được thể hiện trong quá trình lao động trên nương, trên rẫy nhằm làm vơi đi những vất vả, bộn bề của cuộc sống. Hình thức diễn xướng chủ yếu là hát đơn, hát đối đáp trong lúc nghỉ ngơi, trao đổi kinh nghiệm sản xuất.

Ngoài ra, Páo dung sinh hoạt còn nổi bật với những khúc hát giao duyên là để trai gái chưa vợ, chưa chồng làm quen và tìm hiểu nhau. Tiếng

hát giao duyên gần như là phương tiện chủ yếu để các chàng trai, cô gái người Dao giải bày tình cảm, trò chuyện, tìm hiểu, trao đổi tình yêu đôi lứa. Hình thức hát giao duyên bao giờ cũng có hai nhóm hát (một nhóm nam và một nhóm nữ), mỗi nhóm có ít nhất từ 1 người trở lên.

Hát giao duyên không chỉ là phương tiện thể hiện tài năng của các đôi nam nữ mà còn là nơi gửi gắm và thể hiện ước mơ, quan niệm về người bạn tình cũng như tình cảm của những người đang tìm hiểu nhau. Do vậy, hát giao duyên có nội dung hết sức phong phú, có đầy đủ những cung bậc cảm xúc của tình yêu, vừa có sự kín đáo e thẹn, duyên dáng, vừa có những mê đắm, vừa có cả sự chân tình, thủy chung pha lẫn những ghen tuông, giận hờn... Tất cả đều thể hiện sự tinh túy và sâu lắng trong đời sống tình cảm của người Dao.

tùng bên cử ra đại diện của mình để hát giao duyên, mỗi bên từ 5 - 9 người. Người hát sẽ ứng khẩu tại chỗ theo các làn điệu truyền thống.

Bên cạnh đó, Páo dung nghi lễ - phong tục còn được thể hiện trong lễ Cấp sắc. Cụ thể, nội dung các bài hát trong lễ cấp sắc của 9 ngành Dao về cơ bản có sự giống nhau, nói về nguyên nhân, nguồn gốc, quan niệm về lễ cấp sắc và những lời giáo huấn mà

người thụ lễ phải thực hiện. Tuy nhiên, ở mỗi ngành Dao, hát Páo dung trong lễ cấp sắc lại có sự khác nhau về hình thức biểu hiện, âm điệu, nhịp hát, phản ánh đặc trưng văn hóa của mỗi tộc người.

Có thể thấy Páo dung xuất phát từ cuộc sống và lao động sinh hoạt hàng ngày của đồng bào.

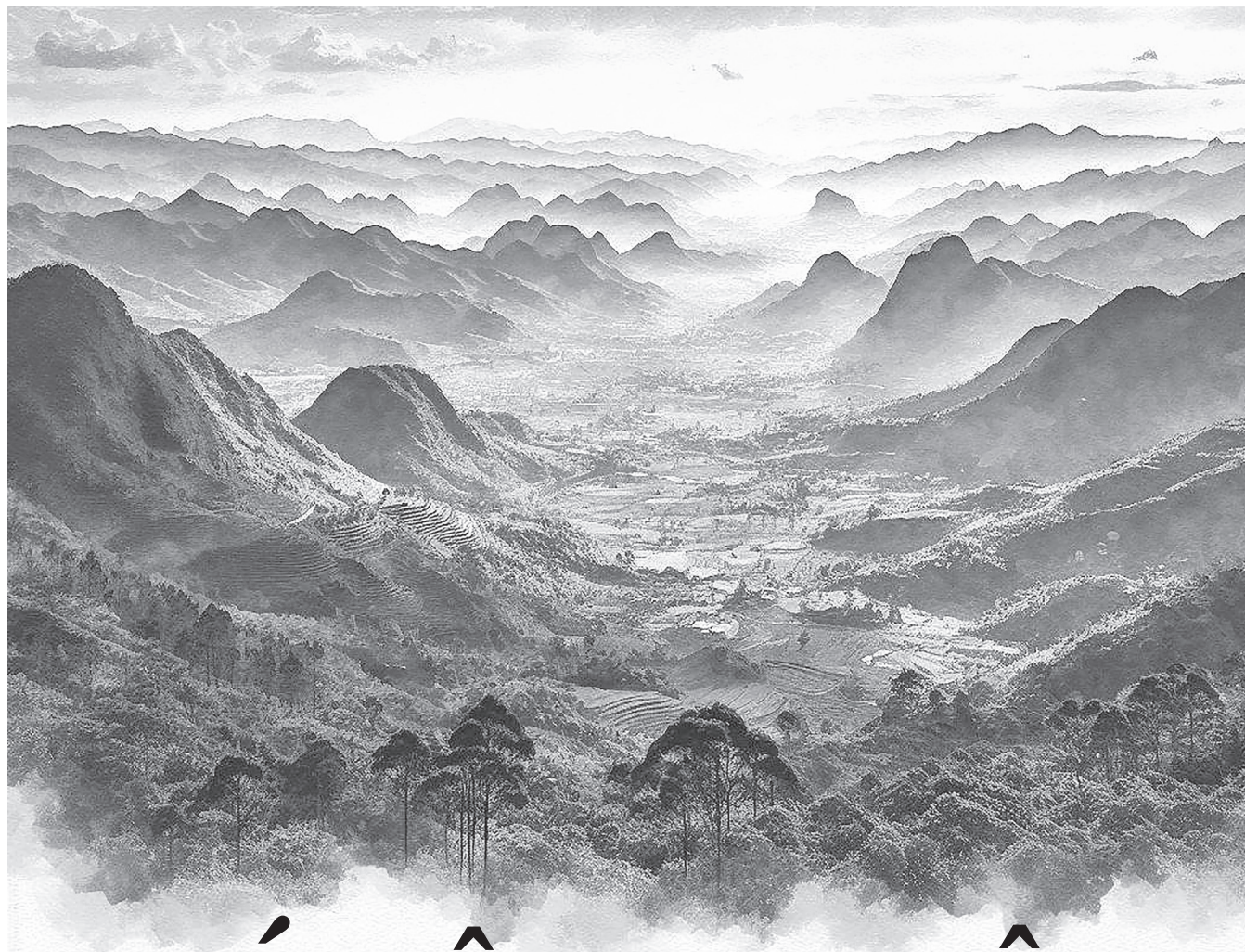
Về Páo dung nghi lễ - tín ngưỡng có thể kể đến những khúc hát trong đám cưới. Theo phong tục cổ truyền, người Dao coi lễ cưới là một việc lớn của đời người. Do vậy, lễ cưới là ngày đáng nhớ nhất trong cuộc đời của cô dâu, chú rể và cũng là ngày vui mừng của họ hàng, dân bản. Người Dao thể hiện sự vui mừng, phấn khởi bằng những khúc hát tâm tình, giàu nhạc điệu thay cho những câu đối thoại phổ thông giữa hai họ.

Trong lễ cưới của các ngành Dao, thể loại hát Páo dung chủ yếu là hát đối đáp giao duyên. Cuộc hát này thường được thực hiện vào thời điểm khi chú rể, cô dâu đã hoàn tất các thủ tục để thực sự trở thành vợ chồng. Khi đó, các nam thanh, nữ tú

Thông qua lời ca người Dao gửi gắm được tất cả các cung bậc tình cảm của con người, những giận hờn, yêu, ghét, hy vọng, thành kính, vui sướng hay đau khổ... Những câu hát Páo dung giản dị, mộc mạc đã trở thành một phần không thể thiếu trong đời sống đồng bào Dao. Đó chính là tiếng lòng của người Dao mà thông qua đó họ muốn gửi gắm niềm tin, khát vọng về một cuộc sống tốt đẹp hơn.

Với ý nghĩa và giá trị nổi bật trong đời sống sinh hoạt cộng đồng, Bộ VH-TT&DL đã quyết định đưa Nghệ thuật trình diễn dân gian Hát Páo dung của người Dao tỉnh Tuyên Quang và Hà Giang vào Danh mục Di sản Văn hóa Phi vật thể Quốc gia trong năm 2013 và 2024. ●

◉ **Với ý nghĩa và giá trị nổi bật trong đời sống sinh hoạt cộng đồng, Bộ VH-TT&DL đã quyết định đưa Nghệ thuật trình diễn dân gian Hát Páo dung của người Dao tỉnh Tuyên Quang và Hà Giang vào Danh mục Di sản Văn hóa Phi vật thể Quốc gia trong năm 2013 và 2024.**

GIÓ TÂY NGUYÊN

◉ PHƯƠNG HÀ

Cái vùng đất kỳ lạ. Càng xa, càng nhớ. Thêm thời gian, càng nhớ. Không hiểu sao mà ở nơi ấy gió lại nhiều đến thế, những cơn gió ào ạt, mạnh mẽ nhưng không cuồng bạo. Mùa nào cũng gió. Nên tôi nhớ những buổi rạp người đạp xe ngược gió. Sau này đi xe máy, gió vẫn thổi lạnh người, có lúc chao cả xe.

Mỗi lần đi xa về, bước chân ra cửa máy bay, gió đón tôi đầu tiên. Sân bay tĩnh lặng nhỏ xíu giữa những vườn cà phê, không cây cối che chắn nên bốn mùa gió quần quật thổi tào tác cả một miền cỏ đuôi chồn mọc tới tận mép đường băng. Xuống khỏi máy bay là cứ thế xách túi đi bộ vào nhà ga. Ai cũng chú người về phía trước, quần áo tóc tai phần phật như đang đi trong mùa bão.

Gặp lúc gió thổi ngược thì phải chồm tới để bước, gặp lúc gió thổi xuôi thì đi gần như bị đẩy sau lưng. Nay không còn "Buồn muôn thuở", đã bớt "Bụi mù trời", chỉ gió là vẫn thế, như một món đặc sản khi ở đôi lúc làm người ta bực bội, mà đi xa, thì thổi mãi thành nỗi nhớ...

Một ngày, bạn ở xa đến thăm. Nhìn từ cửa kính phòng chờ ra đường băng, tìm mãi trong đám người vội và một dáng quen, và khi bạn xiêu xiêu hiện ra trong

gió, thấy mắt mình cay cay. Đón bạn đầu tiên, là gió, thứ quen thuộc đến thành vô thức của mình, niềm thương nhớ vô thức của mình...

Một chiều, ở nơi như cùng trời cuối đất, cỏ bao la đến vô tận rừng rục trong ráng chiều. Gió ràn rạt chạy trên đồng cỏ như sóng. Choáng ngợp trước sự mênh mông đất trời, sự thanh sạch của gió, sự vơi vợi của tĩnh lặng. Và khi những cô gái M'Nông hiện ra thành một hàng dọc trên lối mòn, áo váy ướt rượt, tóc đầm nước suối, những bông lúa trĩu mấp mui nhỏ từng vệt nước trên bụi đỏ, lặng lẽ đi về phía mặt trời lặn, thì không còn thực tại. Như ta đang ở trong không gian không trọng lượng, như ta đang bước trong giấc mơ, như ta đang tan ra, và gió đưa ta nhẹ bỗng trôi qua hoàng hôn.

Một đêm, gió lồng lộn trên mái tôn, như cả đàn ngựa trời đang băng qua đêm, gõ liên hồi móng guốc. Mê mệt lắm mới có thể ngủ được trong tiếng gió ấy, hoặc phải sinh ra - lớn lên trong tiếng gió ấy mới có thể ngủ được. Nên khách lạ trần trọc tìm ra trước hiên nhà, co ro trong sương đêm và gió buốt, chợt nhận ra mình thao thức là có lý do. Bởi trăng đang trải ra thứ ánh sáng êm đềm, mê đắm, huyền hoặc và mộng mị.

Thứ ánh trăng xưa cũ như trong cổ tích

phủ lên núi đồi, phủ lên những nếp nhà đang ngủ im, phủ lên những tán cây mơ màng, làm người ta khát khao một bàn tay, một hơi ấm...

Tôi nói với bạn bè nơi xa về gió cao nguyên như nói về một thứ đặc sản phóng túng và kiêu hãnh. Không ở đâu có thể thổi thứ gió mãnh liệt như thế. Không ở đâu có thể thổi thứ gió bền bỉ như thế. Không ở đâu có thể thổi thứ gió trong trẻo như thế. Không ở đâu có thể thổi thứ gió nguyên sơ như thế...

Thứ gió ấy ngấm vào từng cành cây ngọn cỏ, bung ra những dải đồi đã quý vàng chói chang, những đồng cỏ bùng bùng nhựa sống tươi rói, những mùa cây trái dẻo dai; ngấm vào những con người đầu trần ngược gió, thành những đôi mắt sâu thẳm hoang hoải buồn, thành những thanh âm khò khoả mà đắm sâu, cao vợi mà trầm tĩnh.

Thứ gió không biết mệt ấy là một phần tạo thành tính cách Tây Nguyên, là một phần không thể thiếu tạo nên Tây Nguyên của tôi.

Không hiểu sao ở nơi ấy gió lại nhiều đến thế, thổi miệt mài từ sáng đến chiều, từ ngày vào đêm, từ mùa khô qua mùa mưa, từ vu vơ thành ký ức, từ nỗi nhớ đến nỗi nhớ... ●

◉ TÂM TÌNH FACEBOOK

Chùa làng

◉ NGHIÊM TUẤN ANH

Ngày bé, khó nuôi lắm nên bà nội bán khoán tôi vào chùa. Đến năm 12 tuổi mẹ lấy cây xào hạ cái túi treo trên nóc nhà xuống để mang ra chùa làm lễ "chuộc" con. Cái túi đó chứa đựng nhiều điều bí ẩn mà nhiều lần tôi thắc mắc trong đó có gì, nhưng mãi sau này cũng không biết. Chỉ đoán hình như là khế ước bán con cho Đức Phật toàn bằng chữ Nho.

Là con của Đức Phật, tôi hiền lành nhút nhát và hay được ra chùa mỗi dịp ngày Rằm, mùng Một, được chia phần cái oản nếp đóng bằng khuôn gỗ lốt là bươm bướm phức. Ngày ấy toàn dân còn thiếu thốn, nên có cái oản là sung sướng lắm.

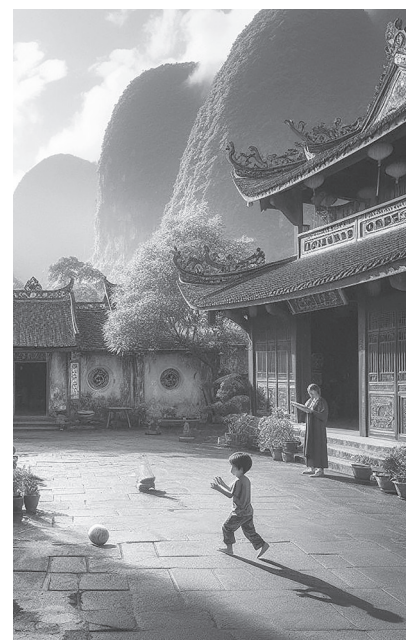
Chùa quê nhỏ bé, nằm ở giữa làng, cạnh chợ, chung sân với đình, có cây đa cổ thụ 12 thân, sau lưng là bến sông, mình cũng tập bơi bị bơm ở đấy.

Vì chùa nhỏ, lại nằm trong xóm làng nên vườn chùa cũng bé xíu, có cái giếng đất cũng nhỏ nhưng nước trong vắt, cây cối cũng xanh tốt.

Với lũ trẻ con thì tất cả những thứ trong đình, chùa đều thuộc về đất tôn nghiêm và bất khả xâm phạm. Đó cũng là điều đặc biệt giữ cho ngôi chùa làng dù ngay sát chợ vẫn giữ được sự bình yên vốn có.

Giờ thì tôi bận rộn lắm. Chùa làng thì vẫn ở đó, sự cụ đã mất lâu rồi, sự thay thế làm trụ trì vẫn nhớ mỗi khi tôi có dịp ghé về. Ngôi nhà cũ cũng chẳng còn ai ở, có việc thì phóng về như khách rồi lại lủi thủi bước đi.

Công việc được đi công tác khắp nơi, mỗi dịp ghé đến, ghé chùa có ban Đức Ông, tôi hay khấn lâu một chút, bởi cảm giác bình an như về với mẹ cha. ●

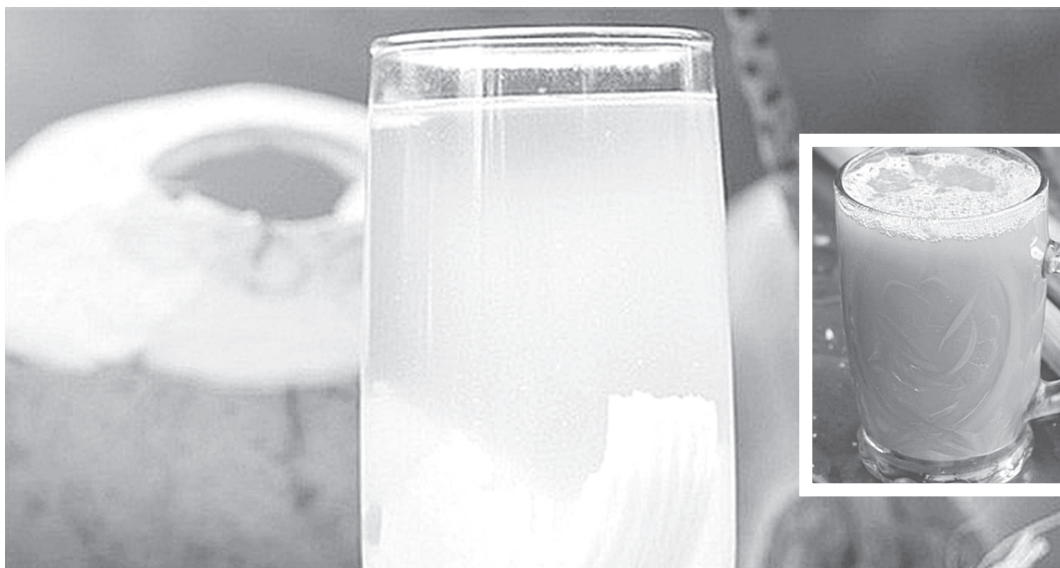
Thỉnh thoảng thường thức một cốc nước mía hay nước dừa sẽ giúp mọi người tăng cường hệ thống miễn dịch, đặc biệt là trong những ngày hè oi bức.

Giải nhiệt tuyệt vời

Nước dừa có đặc tính giải độc cao, cung cấp nhiều khoáng chất có lợi cho sức khỏe, giúp giảm cảm giác thèm ăn, thích hợp cho người muốn giảm cân. Uống nước dừa thường xuyên sẽ giúp cải thiện nhiều chức năng của cơ thể, tăng cường sức khỏe và cải thiện làn da. Nước dừa non tốt hơn nước dừa già vì nước dừa non có chứa ít đường không gây ảnh hưởng nhiều tới đường huyết và không gây thừa cân.

Ngoài ra, nước dừa còn tốt cho tuyến giáp, cho người bị bệnh thận do có tác dụng lợi tiểu, làm tăng khả năng miễn dịch, loại bỏ các vi khuẩn gây bệnh nướu răng và nhiễm trùng đường tiết niệu. Không những thế, nước dừa còn chứa lượng dinh dưỡng cân bằng, cùng các vitamin giúp cơ thể ngăn ngừa mất nước và giảm stress của nắng nóng mùa hè.

Còn nước mía bao gồm khoảng 70-75% nước, khoảng 10-15% chất xơ và 13-15% đường ở dạng sucrose - giống như đường ăn. Trong nước mía

Uống nước mía hay nước dừa tốt hơn?

cũng có chất điện giải như kali, có hiệu quả như đồ uống thể thao trong việc cải thiện hiệu suất tập thể dục và bù nước. Nhiều nghiên cứu cũng chỉ ra, nước mía có lợi ích to lớn cho những người đang phải vật lộn với các biến chứng của sốt, như co giật. Nước mía giúp bổ sung lượng đạm bị cạn kiệt. Uống nước mía giúp duy

trì hệ tiêu hóa tốt và ngăn ngừa viêm loét dạ dày. Nó cũng rất hữu ích trong việc điều trị táo bón...

Không nên lạm dụng

Theo TS.BS Nguyễn Trọng Hưng, trưởng khoa khám và tư vấn dinh dưỡng người lớn, Viện Dinh dưỡng quốc gia, nước dừa rất ít năng lượng, chỉ khoảng

19calo/100g, không chứa chất béo, giàu vitamin B3, B5, biotin, B2, C...

Cả hai loại nước có những hạn chế riêng, không nên uống nhiều và một số nhóm người thì tránh hoặc dùng ít.

Với nước mía, những người có vấn đề về đường tiêu hóa không nên uống nhiều. Giống như các

loại đồ uống có lượng đường cao khác, nước mía là lựa chọn không tốt đối với người mắc bệnh tiểu đường. Lượng đường của nước mía có thể làm tăng lượng đường trong máu và gây nguy hiểm cho sức khỏe của người bị tiểu đường. Chưa kể nước mía phải trải qua khâu cạo vỏ, ép nước... để đánh bụi bẩn, vi khuẩn, nên ăn mía trực tiếp hoặc tự ép cho đảm bảo vệ sinh.

Nước dừa lại có chứa nhiều chất xơ và fructose, khi uống quá nhiều có thể dẫn đến cảm giác đầy bụng, khó tiêu, buồn nôn và tiêu chảy. Điều này đặc biệt đối với những người có dạ dày nhạy cảm hoặc bị viêm loét dạ dày. Ngoài ra, nước dừa có thể gây ra tình trạng đầy hơi, gây khó chịu và ảnh hưởng đến sức khỏe. Theo bác sĩ Nguyễn Trọng Hưng, hai loại nước này đều không nên uống hằng ngày trong thời gian dài hoặc uống quá nhiều, bởi có thể gây rối loạn điện giải và làm ảnh hưởng đến chức năng cơ. Bữa ăn gia đình nên ăn đa dạng hoa quả dưới nhiều hình thức như: dạng múi, dạng miếng và uống nước...

THÚY HÀ

GIẢI Ô CHỮ

◉ LÊ VĂN

HÀNG NGANG:

- Một truyền thống tốt đẹp của người dân Philippines, mang ý nghĩa "nỗ lực trợ giúp cộng đồng".
- Đoạn thẳng làm thành phần của một hình.
- Khó chịu, không đẹp (tiếng Anh).
- Thác trên con sông cùng tên ở thành phố Đà Lạt, mệnh danh là "sơn nữ giữa thành phố hoa".
- Ngôi chùa ở Tây Tạng, được xem là "cổ đơn nhất thế giới".
- Loại đậu có hạt màu trắng ngà, thường được dùng làm tương, đậu phụ.
- Một trong những con phố cổ ở Hà Nội, nơi chuyên làm đồ trang sức, chạm khắc vàng bạc từ lâu đời.
- Chuẩn bị, sắp xếp trước cho một hội nghị quan trọng.
- Điệu ca buồn xứ Huế.
- Vật liệu lợp nhà, thường ở dạng tấm nhỏ, chế tạo từ đất sét đã nung hay từ xi măng.
- Đồ dùng làm bằng vải dệt thưa đều, mắc trùm

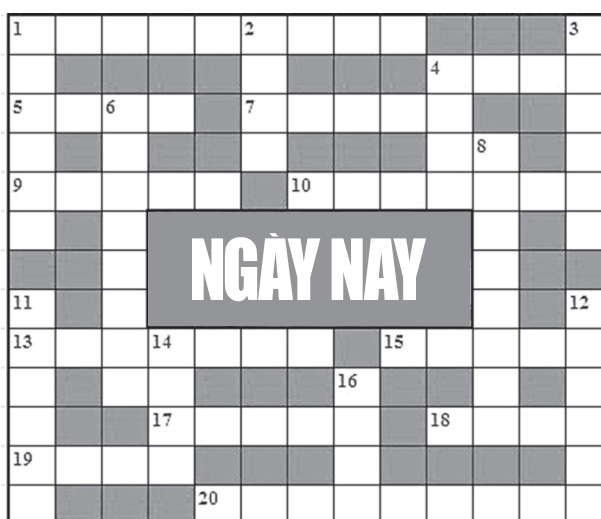
quanh giường để ngăn ruồi muỗi.

20. Thủ đô Israel, được xem là thành phố linh thiêng trên thế giới.

HÀNG DỌC:

- Hồ nước ngọt ở Đồng Hới, Quảng Bình; nơi đã khai quật được nhiều di chỉ khảo cổ có giá trị.
- Đế quốc lớn nhất ở Châu Mỹ thời kì tiền Columbus.
- Nhà thơ đất Bình Định, tác giả của Chuyện hoa, chuyện quả.
- Được xem là một trong bốn màu sắc cơ bản của ngành In ấn.

Ô CHỮ SỐ 375 + 376 + 377

6. Nhạc sĩ tiêu biểu thời kỳ tiền chiến của tân nhạc Việt Nam, tác giả bộ ba ca khúc Hồn vọng phu.

8. Núi ở Vũng Tàu, nơi có tượng Chúa Kito.

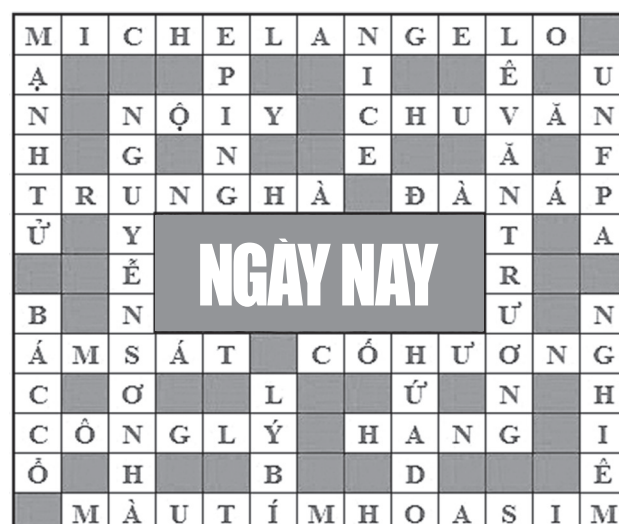
11. Thác nước ở Hòa Bình, nơi còn giữ được nhiều cảnh đẹp hoang sơ, hùng vĩ.

12. Nghi ngờ, không tin, nên tránh mọi sự hợp tác, quan hệ với nhau.

14. Dụng cụ làm từ khung gỗ có then đóng mở, dùng để bắt phạm nhân đeo vào cổ.

16. Loài cây mảnh dẻ yếu ớt, văn chương hay ví với hình ảnh người phụ nữ.

ĐÁP ÁN SỐ 374

Bạn đọc giải ô chữ và gửi về Tòa soạn Ngày Nay: P201 - 202, Nhà B5, Khu Ngoại giao Đoàn, 298 Kim Mã, Ba Đình, Hà Nội.

Ngoài phong bì ghi rõ: THAM GIA GIẢI Ô CHỮ NGÀY NAY SỐ 375+376+377
03 bạn đọc gửi sớm nhất nhận 01 thẻ cào điện thoại 100.000 đồng/người.

Bức tranh xám của người lao động châu Âu

◉ MỘC CHI

Một nghiên cứu của Viện nghiên cứu Kinh tế Đức (IW) cho thấy nền kinh tế trì trệ đang ngày càng tác động xấu đến thị trường việc làm, khiến số người thất nghiệp có nguy cơ tăng cao.

Thị trường việc làm ảm đạm

Thống kê của Viện nghiên cứu Kinh tế Đức (IW) cho thấy, số người thất nghiệp ở Đức dự kiến tăng gần 2,8 triệu trong năm nay, mức cao nhất kể từ năm 2015. Theo chuyên gia thị trường lao động Holger Schäfer của Viện IW, trong năm ngoái, thị trường lao động Đức khá ổn định, bất chấp suy thoái kinh tế. Nhưng năm nay, hậu quả của cuộc khủng hoảng kinh tế ngày càng được cảm nhận một cách rõ ràng hơn, trong đó có thị trường việc làm.

Theo nghiên cứu của Viện IW, các doanh nghiệp tại Đức không cho thấy bất kỳ sự tăng trưởng việc làm nào trong những tháng còn lại của năm nay. Một số chỉ báo hàng đầu cũng ở mức ảm đạm. Tháng 3/2024, số vị trí tuyển dụng mới đã giảm xuống mức thấp nhất trong 5 năm qua.

Việc các công ty hạn chế thuê lao động mới làm giảm cơ hội tìm được việc làm phù hợp của người lao động. Hậu quả là tình trạng thất nghiệp tiếp tục tăng. Viện IW dự báo trong quý IV tới, số người thất nghiệp có thể vượt quá mức tăng trong cuộc khủng hoảng đại dịch COVID-19 năm 2020. Tỷ lệ thất nghiệp trong năm nay dự báo có thể tăng 6%. Tuy nhiên, con số này vẫn

thấp hơn mức đỉnh điểm của năm 2005, khi nước Đức ghi nhận tới gần 4,9 triệu người thất nghiệp.

Năm ngoái, kinh tế Đức đã suy giảm 0,3%, nhưng số người có việc làm vẫn tăng 340.000, tương đương 0,7%. Số giờ làm việc cũng tăng thêm 250 triệu giờ, tương đương 0,4%. Các chuyên gia Viện IW cho rằng một trong những nguyên nhân dẫn đến sự gia tăng này là do các doanh nghiệp có xu hướng giữ chân những người lao động lành nghề, ngay cả khi công ty không hoạt động hết công suất. Tuy nhiên, trong bối cảnh kinh tế khó khăn, điều này có thể sẽ không duy

trì được lâu. Nếu tình hình kinh doanh tiếp tục xấu đi, nhiều khả năng các doanh nghiệp sẽ phải điều chỉnh lực lượng lao động của họ.

Dù nguy cơ thất nghiệp tăng nhưng trên thực tế, nước Đức vẫn thiếu lao động lành nghề ở rất nhiều lĩnh vực của nền kinh tế. Ví dụ, trong ngành y tế, Bộ trưởng Y tế Đức Karl Lauterbach mới đây cho biết chỉ riêng số lượng bác sĩ, nước Đức có thể thiếu tới 50.000 người trong 10 năm tới. Trong ngành giao thông vận tải, một nghiên cứu của Viện IW chỉ ra rằng hơn 54.500 tài xế xe buýt và tàu điện sẽ nghỉ hưu trong tương lai gần, trong khi việc tìm kiếm nhân lực mới

cho ngành này rất khó khăn. Năm ngoái, 3.594 vị trí việc làm không tuyển được ứng viên đủ tiêu chuẩn, cao hơn 89% so với năm trước.

Nước Đức cũng đang rất thiếu lao động lành nghề để tái cơ cấu nền kinh tế theo hướng thân thiện với khí hậu. Một nghiên cứu của Viện IW và Hiệp hội Kỹ sư Đức (VDI) gần đây cho thấy số vị trí tuyển dụng dành cho kỹ sư trong lĩnh vực cung cấp năng lượng, nước, xử lý chất thải đang ở mức cao, nhưng không dễ để có thể tìm đủ nhân lực đáp ứng yêu cầu.

Đình công liên tiếp xảy ra

Chỉ riêng trong ngày 25/4, Cơ quan quản lý hàng không dân dụng DGAC (Pháp) đã yêu cầu các hãng hàng không

hủy 75% số chuyến bay tại sân bay Paris Orly, 55% số chuyến bay tại Paris Charles-De-Gaulle, 65% số chuyến bay tại Marseille và 45% các chuyến bay ở những nơi khác trên khắp quốc gia châu Âu này. Lý do được đưa ra là các cuộc đình công diễn ra liên tiếp tại Pháp, sau khi nhà chức trách không đạt được thỏa thuận với một số nhân viên tại cơ quan kiểm soát không lưu SNCTA.

Các cuộc đình công tại SNCTA thường xuyên ảnh hưởng đến việc đi lại ở châu Âu, hạn chế không chỉ các chuyến bay đến Pháp mà còn ở khu vực nói chung. Ryanair, một trong những hãng hàng không giá rẻ lớn nhất châu Âu, đã cảnh báo về việc sẽ phải hủy hơn 300 chuyến bay, ảnh hưởng đến các tuyến bay giữa Anh, Tây Ban Nha và Italy cùng nhiều nước khác do đi qua không phận của Pháp.

Việc hủy chuyến diễn ra bất chấp động thái SNCTA cho biết đã hoãn kế hoạch đình công ngày 25/4 sau khi đạt được thỏa thuận với DGAC về điều kiện làm việc. Về phần mình, DGAC cho biết các cuộc thảo luận vẫn chưa đạt sự thống nhất giữa các bên, do đó việc đưa ra thỏa thuận phút chót là quá muộn để ngăn chặn gián đoạn giao thông.

Trong năm 2023, tổng cộng khoảng 16.000 chuyến bay đã bị hủy và 85.000 chuyến bay bị trì hoãn do các cuộc đình công của cơ quan kiểm soát không lưu tại châu Âu.

Giới chức hàng không Pháp cũng kêu gọi các bên cần phải ngồi lại đàm phán nhằm đạt được thỏa thuận đầy đủ, trước bối cảnh các cuộc đình công tiếp diễn có thể gây rủi ro cho Olympics 2024 tại Paris trong tháng 7 tới, sự kiện dự kiến sẽ đón hàng triệu du khách. ●

◉ Trong năm 2023, tổng cộng khoảng 16.000 chuyến bay đã bị hủy và 85.000 chuyến bay bị trì hoãn do các cuộc đình công của cơ quan kiểm soát không lưu tại châu Âu.

TẠP CHÍ **NGÀY NAY**

Số 375+376+377

32 trang, khổ 26,5 x 34 cm - In tại Nhà in Tiến Bộ
GPXB: Số 335/GP-BTTTT cấp ngày 23/7/2015

Chủ tịch Hội đồng Biên tập: **Nguyễn Xuân Thắng**

Tổng Biên tập: **Trần Văn Mạnh**

Phó Tổng Biên tập: **Nguyễn Hùng Sơn,**

Phạm Hữu Quang, Lê Thị Lương

Thư ký tòa soạn: **Nguyễn Lệ Hằng**

Văn phòng Tổng Biên tập:

Tầng 1 nhà D3, khu 7,2 ha, Phố Vinh Phúc, Ba Đình, Hà Nội

Tòa soạn: P201-202-203, Nhà B5, Khu Ngoại giao Đoàn,

298 Kim Mã, Ba Đình, Hà Nội.

Tel: (84-4) 2248 7777 - 2249 7777 * Email: toasoan@ngaynay.vn

Hotline: **096.234.1234**

Văn phòng đại diện tại TP HCM:

Lầu 2-3, 58 Nguyễn Bình Khiêm, phường Đa Kao, Quận 1.

NGÀY NAY

Tạp chí DUY NHẤT đưa quảng cáo
tới tay khách hàng tiềm năng do bạn
chỉ định, với giá rẻ hơn cả phí click.

Liên hệ Quảng cáo:
096 234 1111

ĐIỂM PHÁT ÁN PHẨM MIỄN PHÍ Ở HÀ NỘI

- Book Coffee 12/75 Nguyễn Công Hoan • Cà phê 47 Văn Miếu, Hà Nội • Cửa hàng Vitamin Mỹ 65B Trần Hưng Đạo, Hà Nội • Bến xe Mỹ Đình • Bến xe Giáp Bát • Bến xe Nước ngầm • Bến xe Gia Lâm
- Bến xe Lương Yên • Bến trung chuyển xe buýt Long Biên • Ga Hà Nội • Bệnh viện Bạch Mai
- Bệnh viện Việt Đức • Bệnh viện K Hà Nội • Bệnh viện Nhi TƯ • Viện Lão Khoa TW, Số 1, Phương Mai, Đống Đa • Dãy phố Cà phê Triệu Việt Vương • Dãy phố cà phê Trần Huy Liệu • Dãy phố cà phê Bảo Khánh
- Dãy phố cà phê Hồ Đắc Di • Trường Đại học Bách khoa Hà Nội • Trường Đại học KHXN và Nhân Văn • Royal City • Times City • Vinhomes Nguyễn Chí Thanh • Vinhomes Bà Triệu
- Vinhomes Riverside • Bệnh viện Vinmec Times City • Phòng khám Vinmec Royal City.

